Sporda da sözümüz var

Mezar kazıcıları

Siz Şemsettin'i tanır mısınız? Siz Cihat'ı, Abidin'i tanır mısınız? Siz Necdet'i, Vuslat'ı, Yusuf'u tanır mısınız?

Siz bunları tanımazsınız, tekelci sermayenin sözcüleri, yazarları, yöneticileri......

Siz Şemsettin'i tanımazsınız. Bisikletçi Şemsettin'in yarışırken öldüğünü de bilmezsiniz, bilseniz bile unutmuşsunuzdur. 75'li yıllarda Şemsettin'in «Türkiye» adının verildiği bir şampiyonada öldüğünü bile anımsamazsınız. Çiçek gönderen ilgililer bile Şemsettin'i unutmuşlardır. Sosyal güvenceden yoksun bir sporcunun ölümünün ardından enselerini kaşımaktan başka bir iş yapmayanlar, Cihat'ları, Abidin'leri, Necdet'leri, Vuslat'ları, Yusuf'ları, çiçek siparişinden anımsayabilenler, şimdilerde sıkı durmak zorundalar.

Her geçen gün ekonomik demokratik haklarına sahip çıkma kavgası veren sporcular çıkmaktadır karşılarına.

Sporcuların ekonomik-demokratik haklarının savaşımında önde gelen kitle örgütleri var, ASD var. Ve ASD bayrağını yükseklere, en yükseklere çıkarma uğraşı veren sporcular, namuslu spor adamları var...

Türkiye'de yıllardan beri sporu hafife alan, sporcuyu ticaret metaı olarak görenler, Şemsettin'lere, Cihat'lara, çiçek göndermekten öteye gitmeyenler, düzenlerinin sarsıldığını kesin ve net olarak görenler mezar kazıcılıkları yapamayacaklardır. Ülkemizdeki ilerici güçler sporculara ve sporseverlere karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmeğe, sporcularımızda kitlelere ulaşma istemlerini gerçekleştirmeye başlamışlardır. Sermaye ideolojisi spor arenalarında kolay söz sahibi olmayacaktır.

Beden Terbiyesi Uludağ Kayak Tesisleri yeniden sosyeteye peşkeş çekiliyor

- Günlüğü 400 TL. olan ve sporcuların yüzde elli indirimli ve öncelikli olarak yararlanmakta olduğu Kayak Eğitim Merkezinin yeni belirlenen günlüğü 700 TL. oldu. Ayrıca sporculara yapılan yüzde elli indirim ve öncelik kaldırıldı.
- Görevinden alınan Bölge Müdürü Celal Olgaç tarafından sporculara çeşitli kolaylıkların tanınmış olduğu Kayak Eğitim Merkezi tekrar Bursa, İstanbul ve Ankara sosyetesi tarafından işgal edildi

Bursa (Politika) — Türkiye'nin en büyük ve önemli kayak merkezi olan Uludağ'da bulunan Beden Terbiyesi'ne ait Kayak Eğitim Merkezi'nden sporcuların yararlanmasını önleyici ve kısıtlayıcı önlemler alınıyor.

Daha önce görevinden alınmış bulunan Bursa Bölge Müdürü Celal Olgaç'ın zamanında sporculara tanınan kolaylıklarla açılan ve sporcular dışında kalanların yararlanmaları kısıtlanmış olan Kayak Eğitim Merkezi'nin yeni atanan Bursa Bölge Müdürü tarafından tekrar sporculara kapatılması doğrultusunda değişiklikler yapıldı. Yapılan yeni değişikliklere göre daha önce günlüğü 400 TL. olan ve sporculara yüzde elli indirimle ve öncelikle yararlanmalarına açılmış bulunan Kayak Eğitim Merkezi'nin yeni belirlenen günlük ücreti 700 TL.'ya çıkarılarak, sporculara tanınan yüzde elli indirim ve öncelik tümüyle kaldırıldı. Bu arada sporcular tarafından çok sevilen Kayak Eğitim Merkezi'nin müdürlüğünü yürütmekte olan Gazi Kadogel'in de bu görevinden alındığı, halen merkezin müdürlüğünün boş olduğu da öğrenildi.

Öte yandan alınan önlemler yüzünden kayakçıların, Uludağ'daki bu Genel Müdürlük tesislerinden yararlanamaz duruma gelmeleri, ayrıca Kadogel'in görevinden alınması sebebiyle isteklerini belirtmek amacıyla konuşmak için gittikleri Bursa'nın yeni atanan bölge müdürünün, kayakçıları dinlemeyerek odasından kovduğu bildirildi.

Celal Olgaç'tan önce MC dönemlerinde bölge müdür-

(Devamı 7. Sayfa'da)

İSTANBUL ŞUBESİ BAŞKANI ESER "TÜM SPORCULARA SOSYAL GÜVENCE" İSTEDİ

ASD İstanbul Şube Başkanı Eser Özaltındere ve Yönetim Kurulu basın toplantısında.

ASD sporumuzdaki sis perdesini araladı

- Galatasaraylı ulusal futbolcu Eser, "Bizden önce bireysel ya da grupsal olarak savaşım veren tüm sporcuların, derneğimizin saflarına katılmalarını sağlamak amacıyla üzerimize düşen görevleri, eksiksiz yerine getireceğiz" dedi

Amatör Sporcular Derneği İstanbul Şubesi yöneticileri bir basın toplantısı yaparak «Spor bir meslektir» dediler.

Günümüzde sporcunun masa altından ya da üstünden gereksinmeleri karşılanamadığı takdirde, sporda başarının söz konusu edilemeyeceğini vurgulayan ASD İstanbul Şubesi yöneticileri «Yüksek ücret alan sporculara karşı değiliz. Ancak öncelikle amacımız, tabanda ezilen, horlanan, itilen sporcu arkadaşlarımızı sosyal güvenceye kavuşturmaktır» şeklinde konuştular.

Bu amaçlar doğrultusunda yapılacak çalışmalarda tüm sporcuları, spor adamlarını, beden eğitimi öğretmenlerini, bilim adamlarını, kısacası spor ve bedensel kültür etkinlikleriyle ilgili herkesi bünyelerinde görmek istediklerini vurgulayan ASD İstanbul Şubesi Başkanı Eser Özaltındere toplantıda şunları söyledi:

BASIN BİLDİRİSİ

Değerli Basın Mensupları,

Bugün, sporcuların sorunlarının sporumuzdan, sporumuzun sorunlarının ise toplumumuzun sorunlarından soyutlanarak ele alınamayacağının ve çözüme kavuşturulamayacağının inancındayız.

Bu nedenle ayrım gözetmeksizin tüm sporcuların demokratik hak ve özgürlüklerinin bilinçlerine varmalarını ve savunmalarını olanaklı kılarak, sporcuların da toplumumuzdaki demokratik birikime katkıda bulunmalarını amaçlayan ASD İstanbul Şubesi'nin son olağan kongresinde yeni yönetim kurulu olarak görev almış bulunuyoruz.

Yönetim Kurulumuz şu kişilerden oluşmaktadır:
BAŞKAN: Eser Özaltındere—Ulusal Futbolcu
SEKRETER: Burhan Adamey—Ulusal Boksör
SAYMAN: Ertuğrul Şişman—Ulusal Voleybolcu
ÜYE: Hurşit Baytok—Ulusal Basketbolcu
» Olcay Gegeoğlu—Beden Eğitimi Öğretmeni
» Ufuk Saka—Araştırmacı
» Şükrü Yeşim—Futbolcu

Derneğimiz, amatör-gizli profesyonel-profesyonel vb. ayrımları bozuk spor yapımızın nedeni olarak değil sonucu olarak değerlendirmekte ve bunun aşılarak mücadele birliğinin sağlanması, demokratik ve ekonomik savaşımlarının birlikte verilmesinden yanadır.

SPOR VE SPORCU GERÇEĞİ

Bu görüş doğrultusunda etkinliklerini sürdürecek olan derneğimiz lisanslı olarak spor yapan tüm sporculara açık bir sporcu örgütü olacaktır. Nitekim bugün yıllardır ekonomik ve demokratik haklarını gerçek anlamda savunacak bir örgüte özlem ve gereksinme duyan, lisanslı futbolcular, voleybolcular, basketbolcular, güreşçiler, boksörler, atletler vb. tüm sporcular derneğimizin çatısı altında birleşmektedirler.

Bize göre çağımızda spor, insanın en temel etkinliklerinden biri olan oyunda bulunan yarışma öğesinin en üst verim ilkesi doğrultusunda abartılıp, kurumlaştırılarak sosyal ve ekonomik bir araç olarak kullanılmasıdır. Sporda bilim en üst verim ilkesi doğrultusunda kurumlaşmış yarışma öğesinin hizmetindedir. Bu nedenle sağlık için eğitim için, üretim için spor yapılması söz konusu edilemez. Spor olayı bir bütündür. Bu temel görüşlerin ışığında spor olayının bütünlüğünü ve kullanılış biçimini bilinçli ya da bilinçsiz saklamak amacıyla oluşturulduğuna inandığımız seyir sporu-amatör spor-sağlık için spor-eğitim için spor vb. ayrımları birbirleriyle kıyaslayarak çözüm önerenlerin yaklaşımlarını spor ve toplum sağlığı açısından sakıncalı görmekteyiz. Zira sporun antitezi önüne sıfat eklenmiş bir spor değildir. Derneğimiz, tüketim ekonomisinin insanları tutsak ettiği, yavaş yaşantının oluşturduğu hastalıklara karşı etkin bir iyileştirme yolu olan; sağlık, eğitim, üretim vb. için yapılan bilimsel BEDENSEL KÜLTÜR ETKİNLİKLERİ'ni sporun antitezi olarak görür. Bunedenle spor olayı ile bedensel kültür etkinliklerini birbirine karıştırılmayarak bir denge kurulmasından yanadır. Olayların bu şekilde değerlendirilmesi yalnızca sporcuların sorunlarıyla ilgilenmenin ötesinde, sporumuzun kalkınması ve toplumumuzun daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulması için de doğru bir çözüm yolu göstermektedir. Oysa bugünkü uygulamada bu iki kavram birbirini yediği için çarpık bir yapı oluşmuştur.

SPOR BİR MESLEKTİR

Çağımızda en üst verim ilkesinin spora da yansımasıyla günümüzde tüm sahaları kapsayan ileri ve yeni hedefler, sporun da amaçları olmuştur. Yarışmak ve kazanmak artık bilimin de sporun hizmetine girmesiyle yoğun bir çalışmayı gerektirmektedir. Sporcular uğraşlarında başarılı olabilmek için günde iki hatta üç çalışma, düzenli beslenme kürleri yapmak zorunda kalmaktadırlar. Bunlara bir de kamp, deplasman vb. eklersek sporda tam gün çalışma gerçeği ile yüz yüze geliriz. Bir insanın tam gününü spora verebilmesi için ya varsıl bir aile kökenli olması, ya da onu arka planda destekleyecek bir özel veya devlet kesimi bulunması zorunluluğu vardır. Bizce gerideki gücün niteliği çağımızda sporcunun ilk mesleği spor olan kişi gerçeğini yadsımaz. Kısacası spor bir meslek, sporcu da ilk mesleği spor olan kişidir. Bu gerçeklerin sonucunda ASD tüm sporcuların Anayasanın 48. maddesinin gereği olarak sosyal güvenliğe kavuşmaları gereğini vazgeçilmez temel hak olarak benimsemiştir. Bunun yolu da iş kanununun 5. mad. 9. fıkrasının kaldırılarak sporcuların özel konumlarına uygun kendi yönetmeliklerinin çıkartılması ve işçi olan sporcuların durumunun yasallaştırılmasıdır.

Özetlersek derneğimiz, sporla bilimsel kitle bedensel hareketleri arasında bir denge sağlanarak tüm sporcuların sosyal güvenceye kavuşturacak kitlelerden yana bir spor yapısı kurulması savaşımında yerini alıp kendine düşen sorumluluğu üstlenirken tüm sporcuları, spor adamlarını, beden eğitimi öğretmenlerini, bilim adamlarını, kısaca spor ve bedensel kültür etkinlikleriyle ilgili herkesi bünyesinde görmek istemektedir.

Voleybol

PANORAMA

İlk yarı sonuçlandı

Alev ANAKÖK

Ve hafta sonu oynanan erteleme maçlarından sonra Deplasmanlı Voleybol Ligi'nde ilk yarı Eczacıbaşı'nın liderliği ile kapandı.

Ligin üst sıraları için mücadele veren üç takım Eczacıbaşı, Boronkay ve Vinylex erteleme maçlarında rakiplerini yendiler. Yendiler ama Eczacıbaşı dışında gerek Boronkay, gerekse Vinylex pek de başarılı bir voleybol ortaya koyamadılar. Bunda rakipleri küçümsemenin de etkisi büyüktü. Ancak yine de istedikleri galibiyeti elde ettiler.

Haftanın Adana'daki ilk maçında, iki as oyuncusu Aziz ve Aykut'un cezalı olması nedeniyle eksik bir altı ile sahaya çıkan Güney Sanayi, akıllı, akıllı olduğu kadar da hızlı bir voleybol ortaya koyan Eczacıbaşı karşısınd ilk iki sette tutunamadı. Ancak karşısında son sette zaman zaman hücumda aksayan bir Eczacıbaşı bulunca, Güney Sanayi alabileceği seti kişisel hatalar yüzünden kaybetti. İyi bir oyun çıkaran Feyza'ya arkadaşları yardımcı olabilseydi seti kazanmaları işten bile değildi.

Bir gün sonra ise Güney Sanayi Vinylex karşıkarşıya geldi. Son derece zevkli ve mücadele dolu bir maçtan sonra Vinylex smaçörlerinin etkinliğiyle maçı kazandı. Fakat zaman zaman Avni, Feyza, Mehmet üçlüsünün hücumlarını file üstünde karşılamakta güçlük çekmeleri bir set kaybetmelerine neden oldu. İlk seti 16—14 kaybeden Vinylex özellikle Yusuf'un ve İsmet'in hücumda çok başarılı olmasıyla maçı bir set kaybıyla atlatmayı başardı.

Haftanın Ankara'daki maçlarında ise şampiyonluk yarışının iddialı ekibi Büyükdere Boronkay ilk gün SSK önünde kolay bir maç çıkararak maçı kazandı. Ancak Boronkay'ın son sette yorularak azda olsa zorlanması düşündürücüydü. Nitekim bir gün sonra bu kez karşısında iyi mücadele eden bir DSİ. Spor bulunca zaman zaman bocaladı ve az daha set bile kaptırıyordu. Yaşlı bir kadrosu olan Boronkay iyi yer savunması yapan takımlar karşısında smaçörleri yorulunca zor durumlara düşebiliyor. İşte en güzel örneğini de bu maçta gördük.

Her şeye karşın sonunda maçı kazanan yine Boronkay oldu. Ancak bunda DSİ Spor'lu Necdet ve Serdar'a arkadaşlarının yardım edememesi de büyük bir etkendi. Yoksa hakemin ters kararlarına karşın DSİ. Spor haketiği bir - iki seti alabilirdi.

HAFTANIN GÖRÜNÜMÜ:
HAFTANIN TAKIMI: Eczacıbaşı: 4
HAFTANIN OYUNCUSU Faruk (Eczacıbaşı)
HAFTANIN SMAÇÖRÜ: İsmet 3 (Vinylex)
HAFTANIN PASÖRÜ: Yusuf 2 (Vinylex)
HAFTANIN ANTRENÖRÜ: Costa Şopov 3 (E. Başı)
HAFTANIN HAKEMLERİ: Akın İra - Burhan Çiftçibaşı
HAFTANIN ALTISI: İsmet 3 (Vinylex), Yusuf 2 (Vinylex), Semih 2 (Boronkay), Faruk 2 (Eczacıbaşı), Necdet (DSİ. Spor), Feyza 3 (Güney Sanayi)

PUAN DURUMU

TAKIMLAR	O	G	M	AS	VS	P
Eczacıbaşı	13	13	0	39	4	26
B. Boronkay	13	12	1	38	8	25
Vinylex	13	11	2	36	10	24
Taçspor	13	8	5	29	21	21
Güney Sanayi	13	7	6	27	25	20
Maltepe	13	6	6	25	23	19
Altunyurt	13	6	7	22	27	19
OYAK Renault	13	5	8	22	28	18
Karşıyaka	13	5	8	24	31	18
SSK	13	5	8	20	31	18
Muhafızgücü	13	4	9	21	31	17
DSİ. Spor	13	4	9	15	31	17
Galatasaray	13	3	10	21	34	16
İst. Bank. Y. Ş.	13	2	11	7	37	15

İstanbul Liselerarası Yıldız Kızlar Basketbol Birinciliği'nde Çamlıca Kız Lisesi, Beşiktaş Kız Lisesi'ni 22-17 yendi

Salon: Halk Eğitim Merkezi
Hakemler: Sabahattin Merdan, Recep Şirin
Çamlıca Kız Lisesi: Ayşim (6), Sema (6), Aysel, Şebnem (1), Çiğdem (9) Mihriban
Beşiktaş: Zeynep (10) Gül (2) Neriman (5), Beyhan, Dilek, Berrin

İstanbul Liselerarası Yıldız Kızlar Basketbol Şampiyonası Final Maçlarında Çamlıca Kız Lisesi ilk yarısı 15/7 biten karşılaşmada 22/17 galip ayrıldı.

Diğer karşılaşmada ise İstanbul Kız Lisesi 50. Yıl Lisesi'ni 14/12 yendi.

Şampiyona yarın İstanbul Kız Lisesi ile Çamlıca Kız Lisesi arasında yapılacak İstanbul Birinciliği maçı ile sona erecek.

ÖZÜR

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçe görüşmelerinin ardından yazı serimizin üçüncü bölümünü bugün yayınlayamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz.

SPOR SERVİSİ

Eroğlu son kez eldiven giyecek

- 28 KEZ ULUSAL FORMAYI GİYEN NURİ EROGLU CUMA GÜNÜ SON KEZ, KEMAL SONUNUR İLE BİR GÖSTERİ MAÇI İÇİN ELDİVEN GİYECEK. EROGLU BOKS LİGİNİN KURULMASI GEREKTİĞİNİ VURGULADI

Ulusal boksör Eroğlu da boksu bırakıyor

Ankara (A.A.) — Ringlerimizin bir yıldızı daha kayıyor...

Celal Sandal'ların, Seyfi Tatar'ların, Eraslan Doruk'ların ve Kemal Sonunur'ların son temsilcilerinden Balkan ve Türkiye Şampiyonu Nuri Eroğlu, Cuma günü saat 19.30'da Ankara Atatürk Spor Salonu'nda düzenleyeceği jübile ile ringlere veda edecek.

1971 yılından bu yana 28 kez giydiği ay - yıldızlı forma ile çeşitli uluslararası yarışmalarda, ülkemizi başarı ile temsil eden, birincilik kürsülerine çıkan Nuri Eroğlu, veda maçında, eski şampiyon Kemal Sonunur ile ringlerdeki son gösterisini yapacak...

Boks yaşamları süresince biribirlerinden ayrılmayan, gerek yurt içinde gerekse yurt dışında yapılan mücadelelerde acıları ve sevinçleri birlikte yaşayan bu iki ulusal boksörümüz, en büyük dileklerini Cuma günü gerçekleştirecekleri için mutlular.

Eroğlu ve Sonunur bu dileklerini şöyle dile getiriyorlar:

"Yıllarca ikimizde ulusal formamızla Türkiye'yi temsil ettik. Avrupa ve Balkan Şampiyonalarında birlikte şeref kürsülerine çıktık. Fakat kilolarımız ayrı olduğu için çok arzu etmemize rağmen, biribirimize karşı yumruk sallayamadık. İşte Cuma günü tüm gücümüzü ortaya koyarak yapacağımız üç rauntluk gösterimizde hangimizin yumruğu daha kuvvetliymiş bunu anlayacağız. Tüm boks severlerin kıran kırana geçecek bu boks ziyafetini kaçırmamalarını önemle tavsiye ederiz".

BEŞ KEZ TÜRKİYE BİRİNCİSİ

1951 yılında Konya'da doğan, 17 yaşında da doğduğu kentin Yolspor kulübünde boksa başlayan Nuri Eroğlu, bugüne kadar 51 kilo'da, beş kez Türkiye Şampiyonu olmuştur. 1971 ve 1972 yıllarında vatani görevini yapan Eroğlu Hollanda'da düzenlenen Dünya Ordulararası Boks Şampiyonasında ikincilik kürsüsüne çıkmıştır.

- "BOKS LİGİ" SPORUMUZA YENİ İSİMLER KAZANDIRACAKTIR

Eroğlu, ikinci yıl İtalya'da tekrarlanan şampiyona'da Hollanda'da yenildiği rakibini diskalifiye ederek altın madalyanın sahibi olmuştur. 1973 - 1974 yıllarında Sovyetler Birliği ve Polonya'da yapılan boks turnuvalarında sikletinde şampiyon olan Eroğlu, bu başarısını, 1977'de Doğu Almanya'da düzenlenen Avrupa Şampiyonasında bronz madalya alarak sürdürmüştür. Nuri Eroğlu boks hayatının en parlak dönemini, 1977 yılında yaşamıştır. Bu yıl içinde yaptığı tüm müsabakalarını kazanan Eroğlu, Bursa'da yapılan Balkan Şampiyonası'nda birincilik kürsüsüne çıkaran başarısını perçinlemiştir.

BOKS'TA EN BÜYÜK MUHAMMET ALİ

Şampiyon boksörümüz Nuri Eroğlu, "En çok sevdiği boksörlerin başında, Muhammet Ali'nin geldiğini" söylüyor ve şöyle devam ediyor:

"Ali gibi büyük bir boksörün bir daha dünyaya geleceğini sanmıyorum. Boks, yorucu ve yıpratıcı bir spordur. Bunu uzun yıllar aynı başarı çizgisinde sürdürebilmek çok zordur. Hele 10 - 15 yıl, tüm dünya'nın ağır sikletinde 1 numara olabilmek inanılmaz bir düş gibidir. Muhammet Ali bunu başardığı için büyüktür".

BOKS LİGİ KURULMALI

Yurt içinde de en fazla Seyfi Tatar ve Kemal Sonunur'un boks stilini sevdiğini belirten Nuri Eroğlu, Türk boksunun geleceği ile ilgili olarak da şöyle konuşuyor:

"Bu sporda başarılı olmak istiyorsak, gençlere yönelmemiz şart. Taban kurulmadan ve bunu işlemeden hiçbir hedefe varılamaz. Bu nedenle federasyonların kulüplerle işbirliği yapması, onları her bakımdan teşvik etmesi gerekir. Bu arada boks liginin kurulması yerinde olur. Yılda bir kez yapılan boks müsabakaları, ligler nedeniyle sık sık tekrarlanacağından hem sporcular hem de kulüpler hareket halinde olurlar. Bu da, boksumuzu her zaman için hem yeniler, hem de yeni yeni gençlerin kendilerini göstermelerine imkân sağlar".

EKONOMİ **Politika**

500 KURUŞ — YIL 6 SAYI 2366 — PERŞEMBE 10 OCAK 1980

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

MARKSÇI-LENİNCİ FELSEFENİN TEMELLERİ II
TARİHSEL MADDECİLİK
Büyük boy 125 lira
KONUK YAYINLARI POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA.1 CAĞALOĞLU İST. Tel 27 22 62

ABD ile anlaşma yapıldı geçici statü 45 gün uzadı

Bayar-Menderes Kliği'nin Bakanlığını yapan Hayrettin Erkmen, bu kez de Demirel'in Bakanı olarak ABD anlaşmasına imza atacak

CHP'li Öztorun İncirlik'teki ABD birliklerine «hazırol» emrinin verildiğini söyledi

Ankara'ya gelen İngiltere Dışişleri Bakanı, «Türkiye NATO için önemliden de öte gereklidir» dedi

Türkiye ilerici gençliği Afgan halkı ile olan dayanışmasını, dün Çemberlitaş'ta üzerinde «Türkiye ilerici gençliği Afgan halkının yanındadır. Yaşasın Afgan - Sovyet dayanışması» yazılı pankartı asarak gösterdi.

ABD, ORTADOĞU'YA SALDIRI İÇİN ÜLKEMİZİ «MAŞA» YAPIYOR

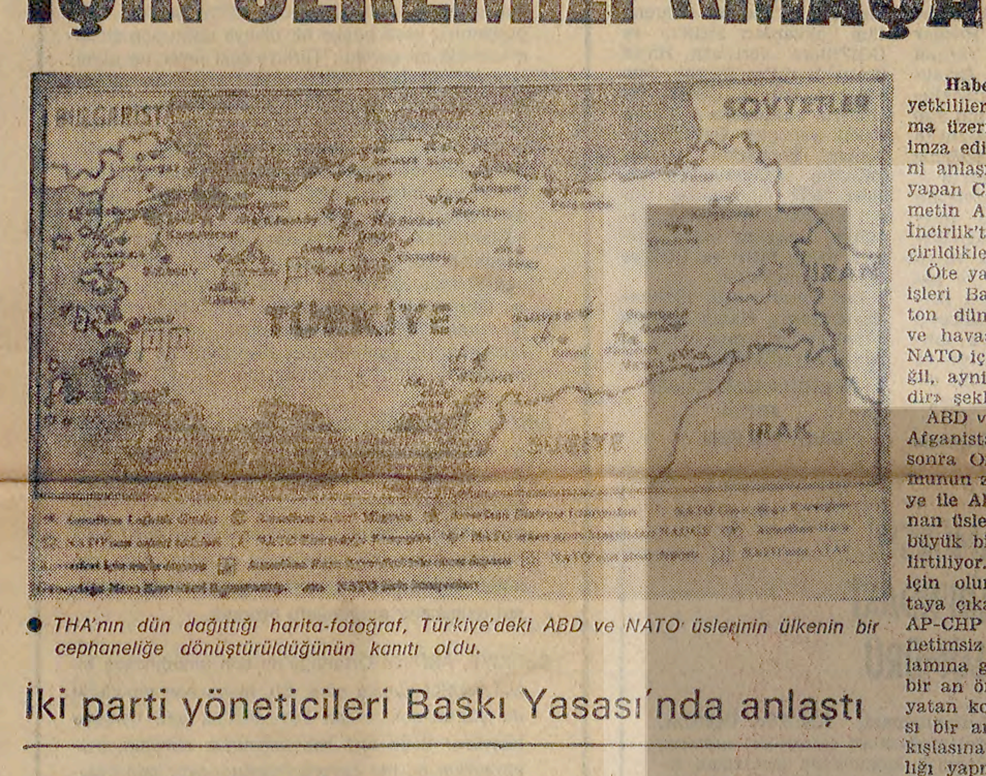

- THA'nın dün dağıttığı harita-fotoğraf, Türkiye'deki ABD ve NATO üslerinin ülkenin bir cephaneliğe dönüştürüldüğünün kanıtı oldu.

Haber Merkezi — ABD Dışişleri ve Savunma Bakanlığı yetkilileri ile Ankara'da sürdürülen üslerle ilgili yeni anlaşma üzerinde görüş birliğine varıldı. Anlaşmanın parafe ve imza edilebilmesi için geçici statü 45 gün daha uzatıldı. Yeni anlaşma ile ilgili olarak Millet Meclisi'nde bir konuşma yapan CHP Adana Milletvekili İsmail Hakkı Öztorun hükümetin ABD'ye büyük bir ödün daha verdiğini söyledi ve İncirlik'teki Amerikan birliklerinin «Hazırol» durumuna geçirildiklerini bildirdi.

Öte yandan, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington dün Türkiye'ye geldi ve havaalanında «Türkiye, NATO için sadece önemli değil, aynı zamanda gereklidir» şeklinde konuştu.

ABD ve NATO'nun İran ve Afganistan Devrimlerinden sonra Orta Doğu'dan kopmunun zayıflamasıyla Türkiye ile ABD arasında imzalanan üslerle ilgili anlaşmanın büyük bir önem taşıdığı belirtiliyor. Orta Doğu'da ABD için olumsuz gelişmeler ortaya çıkarken, Türkiye'de de AP-CHP işbirliği ve sıkıyönetimsiz bir sıkıyönetim anlamına gelen baskı yasaların bir an önce çıkarılmasını da yatan komutanların muhtırası bir anlamda da ordunun kışlasına dönüp savaş hazırlığı yapma gereğinden kaynaklandığı belirtildi. Nitekim, Başbakan Demirel önceki günkü konuşmasında ordunun asıl işinin savaş hazırlığı yapmak olduğunu açıkça söyledi.

Türkiye ile ABD heyetleri arasında Türkiye'deki ABD ve NATO üsleri ile ilgili olarak sürdürülen gizli görüşmeler dün sona erdi. Bakanlar Kurulu anlaşmanın imzalanması için geçecek süre nedeniyle bugün sona eren geçici statüyü 45 günlük bir süre için yeniden uzattı.

Pazar gününden bu yana görüşmeleri sürdüren ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Nimetz ve Savunma Bakan Yardımcısı Sienna dün Türkiye'den ayrıldılar. Öte yandan görüşmelerin tamamlandığını ve iki tarafın makamlarının onayı alınır alınmaz anlaşmanın parafe edileceğini bildiren Dışişleri Bakanı enformasyon dairesi anlaşmanın içeriği hakkında bir açıklamada bulunmadı.

ÖZTORUN'UN KONUŞMASI

Adana CHP Milletvekili dün mecliste gündem dışı bir konuşma yaparak, hükümetin ABD üslerine NATO amaçları dışında da kullanım olanağının tanındığını söyledi. AP'nin geçmişte DP tarafından yürütülen uydurucu, teslimiyetçi, Amerikanofil bir politika izlediğini kaydeden Öztorun dış politika da verilecek her ödünü meclisin tem

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

İki parti yöneticileri Baskı Yasası'nda anlaştı

AP-CHP Koalisyonuna Ecevit 'evet, Demirel 'hayır, dedi

Dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile bir görüşme yapan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, bu kez AP'ye açıktan işbirliği teklif etti ve AP ile koalisyonu grubunda savunacağını açıkladı. Başbakan ve AP Genel Başkanı Demirel ise Ecevit'in sözlerini yanıtlarken koalisyon ortağı aramadığını söyledi ve «Orta yerde bir hükümet var. İşi gücü bırakıp koalisyona mı gidelim» dedi. Ancak bugün görüşmelerine devam edilecek baskı yasaları ile ilgili olarak oluşturulan özel komisyonda AP ve CHP bazı maddelerde anlaşmaya vardılar. Komisyonda anlaşmaya varılan konularda ortak önerge verilmesi de kararlaştırıldı.

Haberleri 4. Sayfada

—ooOoo—

Demirel, Evren ve Kuvvet Komutanları'yla 5 saat süren bir görüşme yaptı

Ankara (A.A.) — Başbakan Süleyman Demirel bugün, Genel Kurmay Başkanı ve kuvvet komutanları ile beş saat süren bir görüşme yaptı.

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

TEKELLERİN TERCÜMAN'I VE POLİTİKA GAZETESİ

Tercüman gazetesinin patronunun hanımı ve yazarı Nazlı Ilıcak, bu gazetenin dünkü sayısında *POLİTİKA* gazetesine saldırdı. Şili'de Allende hükümetinin devrilmesini ve yerine kanlı faşist cuntanın gelmesini sağlayanlardan *ITT* adlı Amerikan tekelinin Türkiye temsilcisi *Tercüman* gazetesinin bu yazarı şöyle diyor:

«Politika gazetesi, Sovyet güdümündeki bir partinin, Türkiye Komünist Partisi'nin (T.K.P.) *borazanıdır. ... İşçi parasıyla yayınlanan bir gazetedir ve komünizm propagandasından da öte. Sovyet propagandasına alet olmaktadır. ... Maden-İş mensubu Türk işçisi, işte gör, senin paranla yayınlanan bir gazetede kimlerin ve neyin propagandası yapılıyor!»*

Tercüman gazetesini öfkeden kudurtan nedir? *POLİTİKA* gazetesi ta baştan beri Afganistan halkının, Afganistan'daki Nisan Devrimi'nin yanında yer aldı. Karmal'in işbaşına gelmesiyle Nisan Devrimi'nin yeni bir aşamaya ulaşmasını coşkuyla karşıladı. Amerikan emperyalizminin dünyadaki tüm gerici güçlerin, CIA denetimindeki haber ajanslarının, *gazetelerin* Afganistan Devrimi'ne karşı açtıkları iğrenç saldırıya karşı durdu. Afganistan halkının ve onun devrimci partisinin Amerikan destekli gericilerin isyanını bastırmak için Sovyetler Birliği'nden yardım istemesini ve Sovyetler Birliği'nin Afganistan halkının yardımına koşmasını övdü ve

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

Politika

AFGANİSTAN KONUSUNDAKİ YALANLAR AÇIĞA ÇIKIYOR

İran ve FKÖ: Düşman ABD emperyalizmidir

- Afgan Ordusunun karşı devrimcilere katıldığı ve Sovyet birliklerinin ağır kayıplar verdiği iddialarını CIA da yalanlamak zorunda kaldı
- Türkiye Afganistan'a buğday satışını durdurdu. Bütün büyükelçiliklere yakıt verilirken Afgan Büyükelçiliği'ne verilmiyor
- İran'da ABD'yi protesto eden yeni gösteriler yapıldı

Haber Merkezi — FKÖ sözcülerinden Rabbo, Sovyetler'in Afganistan'a yardımının bölgedeki antiemperyalist güçlere güç ve onur kaynağı olduğunu söylerken İran Devrim Konseyi Sekreteri Beheşti de İran'ın düşmanının komşu Sovyetler Birliği değil ABD emperyalizmi olduğunu açıkladı. Hindistan'da ise Başbakan adayı Gandi, ABD'nin bölgedeki güç dengesini bozduğunu söyledi. Afganistan'daki devrimci rejimi karalamak için Batı basınında çıkan haberlerin ise ABD haberalma servisleri tarafından yalanlandığı görüldü. ABD Başkanı Carter ise Ortadoğu'ya yönelik yeni askersel önlemler alınacağını açıklayan ve Sovyetler Birliği'ne «yaptı-

(Dev. Sa. 7, Sü. 5'de)

Demokratik örgütler Afgan Devrimi'nin yanında yer alıyor

Haber Merkezi — İzmir'de 28, İstanbul'da da 11 demokratik kuruluş ile ilerici gençler, ilerici kadınlar, ilerici liseliler ve birlik dayanışma grubu öğretmenleri adına yapılan iki ayrı açıklamada Türkiye emekçi halkının Afganistan devriminin yanında olduğu belirtildi.

İZMİR'DE 28 ÖRGÜTÜN AÇIKLAMASI

İzmir'de 28 demokratik kitle örgütü yaptıkları ortak açıklamayla Afganistan devriminin yanında olduklarını bildirdiler. Ortak açıklamada emperya-

(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

- İstanbul'da toplanan Petrol-İş Sendikası Başkanlar Konseyi toplantısını açan Genel Başkan Cevdet Selvi, demokrasi güçlerinin eylem birliğini savundu.

PETROL-İŞ: "HİCBİR GÜÇ YÜRÜTTÜĞÜMÜZ SAVAŞIMDAN BİZİ BİR ADIM GERİ İTEMEYECEK"

İstanbul (Politika) — Türk - İş'e bağlı Petrol - İş Sendikası'nın dün başlayan Başkanlar Konseyi toplantısında konuşan Genel Başkan Cevdet Selvi, işçi sınıfı üzerinde tezgâhlanmak istenen oyunlara karşı çıkacaklarını açıklayarak, «Hangi yöntemi, hangi silahı kullanırlarsa kul

(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

CHP'li Kumaş, kağıt yokluğundan basın tekellerini sorumlu tuttu

Haber Merkezi — CHP Trabzon Milletvekili Rahmi Kumaş Millet Meclisi'nin dünkü oturumunda gündem dışı yaptığı konuşmada kağıt yokluğuna değindi ve «Basındaki tekel ortadan kalkmadıkça, televizyon, seks, sayfaları ile basından yarar gelmez. Bugün basın kağıtsızlıktan sayfalarını kısıyor. Bunu kağıt bolken yapmalıydı» dedi.

Dördüncü Beş Yıllık Plan da öngörülen fabrikalar yapılsa dahi kağıt sorununun

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

Polis Gıda-İş Şubesini bastı

- İstanbul'da Cibali'deki Gıda-İş Şubesi'ni basan polisler Şube Başkanını döverek karakola götürdü. Tekel işyerlerinde "cangüvenliği" isteyen işçilerin direnişi sürüyor
- Bağımsız Kimsan-İş Sendikası'nın yetkili olduğu Mintax işyerinde 21 işçi polis ve jandarma tarafından gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alındı

İstanbul (Politika) — Can güvenlikleri sağlanamadığı için uzun bir süreden beri direnişte olan Tekel işçileri üzerinde uygulanmak istenen baskılara bir yenisi daha eklendi. Sıkıyönetim yetkililerinin direnişte olan işçilerin ifadesini almak istemesinden sonra, polis işçilerin örgütlü olduğu Tek-Gıda-İş Sendikası'nın Cibali Şubesini basarak arama yaptı ve şubede bulunan evrakları ortalığa saçtı. Polislerin arama yapmak için şube binasının kapısını kırdıkları sırada kendilerine müdahale etmek ve arama izinlerinin olup - olmadığını sormak isteyen Sendika Şube Başkanı Hasan Tevfik Çebi, önce dövüldü, ardından da gözaltına alındı.

Bilindiği gibi, bundan bir süre önce bir sendika temsilcisinin öldürülmesi üzerine işçiler, can güvenliklerinin sağlanamadığı gerekçesiyle direnişe geçmişlerdi. Tekel'de sürmekte olan direniş, daha sonraları yaygınlaşarak, on binlerce işçiyi kapsar bir konuma bürünmüştü. Direnişin yaygınlaşması ve Tekel işçilerinin kararlı bir şekilde mücadele etmeleri üzerine, olaya Sıkıyönetim yetkilileri el koymuş ve tüm Tekel işçilerinin ifadelerini almaya başlamıştı. Bu arada polis, dün sabah saat 7.30 sıralarında da sendikanın Cibali şubesine gelerek, arama yapmak istedi. Polisin demir kapıyı zorlamasını gören ve işine gelmekte olan Şube Başkanı H. Tevfik Çebi, ne olduğunu sordu. Polisin ihbar olduğunu ve arama yapılacağını belirtmesi üzerine arama iz-

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

Fotoğrafta güvenlik kuvvetlerinin baskınından sonra Tek Gıda-İş Cibali Şubesi'nin içi görülüyor.

Öğretmen kıyımını protesto için okullarda boykot ve gösteriler yaygınlaşıyor

Haber Merkezi — Kahramanmaraş cankırımını 1. yıldönümünde protesto etmek amacıyla derslere girmeyen öğretmenlerin açığa alınmasına tepkiler artarken Ankara, İstanbul ve daha birçok ilde öğrencilerin boykotları yaygınlaşıyor. İstanbul'un birçok okulunda boykot yapan, öğretmenlerin görevlerine geri getirilmesi için Cumhurbaşkanı ve Başbakan'a telgraflar çeken öğrencilerden çoğu gözaltına alındı. Bu arada İstanbul'da ortak bir açıklama yapan demokratik kuruluşlar açığa alınan ve görevden alınan öğretmenlerin bir an önce görevlerine iade edilmesini istediler.

6 öğretmenin açığa alın-

(Dev. Sa. 7, Sü. 7'de)

yazdıkça — ADİL ÖZKOL

„Uyarı Mektubu„ ve gelişmeler

İç ve dış siyasal ve ekonomik sorunlar gelişme hızlarını artırarak ve kaçınılmaz şekilde birbirlerini etkileyerek sürüp giderken demokrasimiz de önemli bir dönemece gelmiş bulunuyor.

Genelkurmay Başkanı ile kuvvet komutanlarının Cumhurbaşkanı aracılığıyla başta CHP ve AP olmak üzere parlamentodaki siyasi partilere ve gruplara ilettikleri «uyarı mektubu» içeriği itibariyle bu önemli dönemeci açıkça vurguluyor. Böylece ortaya «mektubun asıl hedefi hangi siyasi parti?», «mektup hükümetin istifasını mı yoksa yerinde kalmasını mı öngörüyor?» sorularını aşan çok daha büyük sorunlar çıkıyor.

Silahlı kuvvetlerin Anayasa ve yasalar çizgisinde olması ne kadar kesin bir hukuksal ve demokratik zorunluluksa anarşinin dış olayların ve ağırlaşan ekonomik sorunların tüm kuruluşlar ve halkın büyük çoğunluğu gibi silahlı kuvvetleri tedirgin ettiği gözden uzak tutulamayacak bir fiili gerçektir.

Kuşkusuz tedirginliğin bu yolla belirtilmesi yerine bunun Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında ifade edilmesi uygun olurdu. Basına yansıyan dolaylı değerlendirmelerde silahlı kuvvetler yöneticilerinin şimdiye kadar Milli Güvenlik Kurulu'nda yaptıkları uyarıların bir sonuç vermemesi karşısında kamuoyuna açıklanacak bir mektubu yeğledikleri dile getirilmektedir.

İş bu noktaya geldikten sonra en ziyade önem taşıyan nokta «uyarı mektubunun» bundan sonra yol açacağı gelişmelerdir.

Silahlı kuvvetlerin aldığı bu tavrı bazı çevrelerin kendi siyasal ve ekonomik çıkarları yönündeki düzenlemelere dayanak edinmek istedikleri işçinin ücretinden siyasetçinin örgütlenme hakkına kadar birçok konuda kısıntılar öngördükleri izlenmektedir. Örneğin AP bir yandan CHP ile yakın işbirliğine devam edip devlet kadrolarını baştan ayağa parsellerken öte yandan anarşinin ve terörün kaynaklarına değil demokratik ve siyasal haklara yönelen baskı yasalarına hız vermektedir. Çoktan kaldırılması gereken 141 ve 142'yi ağırlaştırma önerisiyle ortaya çıkmak bu tutumun en iyi göstergesidir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu açmazların temeli ülkenin kaynaklarının ve olanaklarının ulusal çıkarların değil dışa bağımlı kapitalizmin istemleri ve ödünleri doğrultusunda kullanılmasıdır. Türkiye'nin bu açmazlardan kurtularak çağın ekonomik gerçekleri ışığında çok yönlü ilişkileri olan ama dışa açılmayı dışa teslim olmak şeklinde almayan her bakımdan bağımsız, kişilikli, emeğin hakkını verip verimini artırma, ekonomisini kendisini ayakta tutabilecek sağlığa kavuşturmuş, tarihsel ve kültürel birikimlerini bu sağlam altyapı üzerinde çağdaş yöntemlerle yoğurarak koruyan ve geliştiren huzurlu bir toplum olması zaman isteyen bir süreçtir.

Zamanın boşa gitmemesinin tek başına yeterli olmasa da gerekli koşullarından başta geleni demokrasinin tüm gerekleriyle işlemesidir.

Bugünlerin ivedi sorunu terörle demokrasi arasında kesin karşıtlığı dikkatten uzak tutmamak terör ve anarşinin gerçek kaynaklarının üzerine yürüyüp demokrasiyi koruyup güçlendirmektir.

Siyasal partilerin ve anayasal kuruluşların ortak noktaları bu olmalıdır. «İşime gelmeyen» ayrımı yapmaksızın anarşiye ve teröre karşı çıkılırsa, «İşime gelen gelmeyen» ayrımı yapmaksızın siyasal ve demokratik hakların kısıntısız varlığına sahip çıkılırsa en önemli adım atılmış olur.

yorum — OYA BAYDAR

ABD'nin umudu Türkiye

HÜRRİYET gazetesinin önceki günkü haber başlıklarından biri «Türkiye Amerika'nın Ortadoğu'daki son umudu» idi. Gerçekten de, muhtıradan tutun da baskıların yoğunlaştırılmasına kadar Türkiye'nin ABD'nin umudu olma şerefine (!) nail olduğunu gösteren pek çok belirti var.

İRAN'da konumlarını beklemediği biçimde yitiren; Afganistan'da bizim emperyalizmin borozanı basın ve TRT'mizin yansıtmaya çalıştığının tam tersine, karşı devrimin başarı sağlayamayacağını gören; Vietnam'ı, Kamboçya'yı, Laos'u çoktan kaybetmiş; sarsılmaz umut Suudi Arabistan'da bile çalkantıların başlamasından, Kâbe'nin imamının bile artık rahatının kaçmasından işkili durumdaki Amerika'nın gözünde, Türkiye'nin yeni bir önem kazandığı ortada. ABD için NATO'nun Güney kanadının pekiştirilmesi yanında, Ortadoğu gibi son derece önemli bir bölgede daha da geri adım atmamanın, aksine mevziler kazanmaya çalışmanın yolu bölgede sağlam ileri karakollar oluşturmaktan geçiyor. Müslüman bir ülke olması, bulunduğu bölge, 500 bin kişilik ordusu, ABD ile ilişkiler geçmişi, işbirlikçi tekelci sermayenin yapısı ve konumu ile, Türkiye bu iş için biçilmiş kaftan. ABD'nin çıkarları, Türkiye'yi, bölgedeki ilerici rejimlere, gelişmelere, antiemperyalist devrimlere karşı bir ileri karakol, bir harekât merkezi, bir üs olarak kullanmayı gerektiriyor.

İŞTE bu anlamda, ABD emperyalizmi gerçekten de Türkiye'ye umut bağlamış durumda. Daha doğru su umut bağlamak zorunda. Bunun için doğal olarak, bazı düzenlemeler yapması gerek. Örneğin bu umuda uygun ve umutları kolay kolay kırmayacak bir hükümet modeli bulması, bu hükümetin başarılı olmasını sağlaması, böyle bir «ABD'nin umudu» hükümeti tedirgin edebilecek antiemperyalist ulusal güçleri, demokrasi güçlerinin elini kolunu bağlaması gerek. Bu yapıldı mı, emperyalizm için herşey çok kolaylaşacak... Afganistan'a veya başka bir ülkeye doğrudan sıcak müdahale mi gerekti; Türkiye'deki üsler ne güne duruyor? Örneğin İran'a askeri müdahale mi lâzım, İncirlik üssünden daha elverişlisi var mı? Yada diyelim ki herhangi bir Arap ülkesinde devrimci, halkçı, ilerici bir kıpırdanma var; neden Türkiye hem diplomatik hem de askersel olarak aktif biçimde yer almasın ABD emperyalizminin yanında. Yada «müslümanlık» uğruna, neden Türkiye'li Mehmetçik, 1950'lerde Kore'ye gönderildiği gibi Afganistan'a, şuraya buraya gönderilmesin. Neden Yemen çöllerinden, Kore dağlarından sonra, bu defa Afgan bozkırlarında ABD emperyalizminin, emperyalist tekellerin kârları, çıkarları uğruna, şehit (!), daha doğrusu ne şehit ne gazi olmasın!

ABD için Türkiye'nin umut olmaya başladığı öylesine belli ki, küçük nazları da çözümlemek için, emperyalist ağalardan biri gelir biri gider oldu son günlerde. Hele muhtıradan sonra, o muhtıranın satır aralarını okumasını çok iyi bilen ABD muhtıra uzmanları gayretlerini artırdılar. Son günlerde, dikkat edecek olursanız, toplumsal - siyasal gelişmeler olağanüstü hızlandı.

TÜRKİYE, ABD'nin Ortadoğu'da son umuduymuş bizim tekelci basına göre. Eh, insan son umudunu da yitirmemek, elden kaçırmamak için herşeye başvurur değil mi? Hiç kuşkunuz olmasın, emperyalizm de her çareye başvuracaktır son umudunu elden kaçırmamak için. Gerekirse AP - CHP işbirliği; olmazsa partiler üstü formüller; daha da mı olmadı açık faşizm; kan... Eee kolay mı koskoca ABD'nin umudu olmak. Böyle bir şeref için bu kadarcığına da katlanılır artık.

EMEKÇİLERİN FORUMU

Bataklık ve Amerikancı güçler

FİKRET KILINÇ

Alman Parlamentosu'nun 17 Mart 1976 günlü «Tutanak Dergisi»nde, Devlet Başkanı Baum ile SPD (Sosyal Demokrat Parti) Saylavı Wüster arasında geçen MHP hakkındaki konuşmanın şöyle bir metni yer alıyor:

SPD Milletvekili Wüster: «Türkiye'de hükümet ortağı olan faşist «Milliyetçi Hareket Partisi»nin Almanya'da milliyetçi, ırkçı gruplar oluşturarak cinayete kadar varan yasa dışı eylemleri hakkında Federal Alman Hükümeti'nin bir bilgisi var mıdır?»

Devlet Bakanı Baum — «Milliyetçi Hareket Partisi (MHP), 1968'de kurulmuş, 1975 Mayıs seçimlerinde yüzde 3,2 oranında oy alarak parlamentoya 3 üye ile girmiştir. Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, Türkiye Hükümeti'nin Başbakan Yardımcısıdır. MHP Almanya'da 9 Nisan 1973 tarihinde dernek yasasının 19. maddesine göre kurulduğunu Kemp şehrinde beyan etmiştir. Berlin, Hannover, Köln, Mannheim, München ve Stuttgart olmak üzere 6 yerde kuruluşu ve takriben 50 adet şubesi, 2000 ile 3000 arasında üyesi vardır.

MHP sağ yönlü amaçları olan nasyonalist bir partidir. Partinin Türkiye'deki gençlik örgütleri yarı askeri eğitimden geçmektedir. Bozkurt adı verilen eğitilmiş komandolar, sağ ve sol gruplaşmalar arasında sürekli tasfiye hareketini hızlandırmakta kullanılmaktadır. MHP'nin Almanya'daki politik uğraşları çoğunlukla Türk işçileri arasında yönetilmektedir..»

SPD Milletvekili Wüster — «Bu grupların Türk Konsolosu görevlilerince, örneğin çalışma ateşeleri ve din adamları tarafından himaye edilip edilmediği hususunda hükümetin bilgisi var mı?»

Devlet Bakanı Baum — «Bu konu üzerinde durmaya, gereken incelemeyi yapmaya ve MHP'yi izlemeye hazır olduğumuzu belirtmek isterim.»

Alman Devlet Bakanı Baum, yaklaşık dört sene önce, MHP'nin tehlikeli ve izlenmesi gereken bir örgüt olduğuna dikkati çekiyor.

Yine o zamanların CHP Meclis Grup Başkanvekillerinden Ali Nejat Ölçen:

«Bugün Alman Hükümeti bile, ülkesinin iç huzuru için MHP'nin tehlikeli olup olmadığını parlamentoda görüşmeye başlamış, bu partinin eylemlerini dikkatle izleme kararı almıştır. Yalnız ülkemizde değil, Federal Almanya'da bile MHP'nin faşist ve ırkçı parti olarak nitelendiği bir gerçektir. Dünyanın ve Türkiye'nin faşizme tahammülü olmadığı, her geçen gün ortaya çıkıyor» diyerek, ülkücü derneklerle birlikte MHP'nin kapatılması işleminin yasa ve hukuk gereği olduğunu vurgulamıştır.

Günümüze bakıyoruz. Faşist kırım azgınlaşmış. Demokrasi faşist namlulara hedef olmuş. Her siyasal cinayetin ardından çoğunlukla MHP ve yan kuruluşları çıkar olmuş. Halkımıza çok pahalıya malolan, özgür düşünceli aydınlarımız, bilim adamlarımız tek tek düşürülüyor. Bir ilericinin, bir yurtseverin katlinden hemen sonra, bir zıt görüşlü kişi öldürülüyor. MHP'nin yarı resmi organı Hergün Gazetesi'nde hergün faşist katillere hedef gösteriliyor. Hergün Gazetesi, bu satırların yazarını da açıktan açığa, 141 ve 142. maddelerden yargılanması için savcılıklara jurnal etmiş, faşist canilere de sinyal vermiştir.

Başbakan Demirel, hükümetin «OLAĞANÜSTÜ HAL HÜKÜMETİ» olduğunu söyleyip duruyor. Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ni yeniden kurmakla, yeni yeni baskı yasaları çıkarmakla anarşi(!)nin önüne geçileceğini belirtiyor. «Bu baskı yasalarını çıkarmak, DGM'leri yeniden kurmak kaçınılmaz olmuştur» aldatmacasına halkın şartlandırılması için faşist terör her geçen gün tırmandırılıyor.

Bilen bilir de, bilmeyenler bugünkü mevcut yasaların anarşi(!)yi beslediğini zanneder. Faşist terör, siyasal cinayet ve kırım, bireysel ve toplumsal katliam, güç kaynağını varolan yasalardan mı alıyor? Örneğin Anayasamız mı emrediyor insanlık dışı saldırıları, kırımları? Aksine, Anayasamız, fikir ve düşünce özgürlüğünü insan hak ve ana hürriyetlerini, yurttaşların sosyal, ekonomik ve kültürel gereksinimlerini sonuna kadar savunan uygar ve ilerici maddeleri de içeriyor. Anayasamızın bu demokratik maddeleri doğrultusunda çalışmak ve halkımıza sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel hizmet sunmak işi hükümetlere kalıyor. Hükümetler, devletin kredi musluklarını sömürücü-vurguncu özel şirketlere açacağı yerde, halkımızın genel refahı yönünde kullansaydı, özel sektörcü ve Amerikancı-NATO'cu değil, toplumsal ilerleme amacına dönük politika uygulansaydı (içte ve dışta), faşizmin kaynağı tekelci ve işbirlikçi sermayeden söz edilemeyecekti ülkemizde.

Ne yeni baskı yasalarının olmayışı, ne de DGM'sizlik değildir faşist terörün kaynaklandığı bataklık... Demirel bataklık arıyor aklı sıra...

«Mahkemelerde sivrisinekler yargılanıyor ama, sinekleri besleyen bataklık bulunmuyor» diyor ve bu bataklığın bulunacağını vaadediyor. DGM'ler kuruluverince bataklık da bulunuverecek öyle ya?.. MC dönemlerinde DGM'ler vardı. Bulundu mu bataklık? Hem de nasıl... Demirel MC'nin başıydı yine. Çok çalışıldı geçmişte bataklığın bulunması için. Örneğin neler mi yapıldı?

Evler arandı, yurtseverler tarandı. Kitaplar yasaklandı. Gece yarıları evlerden insanlar toplandı. Kitaplar yakıldı, yazarları zindanlara atıldı. Demokratlar, ilericiler ölüm hücrelerine kapatılırken, sömürücü vampirler, insan maskeli yılanlar sokaklarda serbest bırakıldı. Sular bulandı, hava dumanlandı. Dumanlı havada kurtlar—köpekler insan avını tırmandırırken, bulanık suda balıklar avlandı. Yurtseverler, vatanın gerçek sahipleri MC hain —pardon— vatan haini sayıldı. «Beyazdan daha ak» günler vaadedenler, «siyahtan daha koyu» gecelerle karartılar ülkeyi. İşte size o zamanların bataklığı. Bataklığı bulma adına temiz insanlar kirletildi. Bataklık yerine fosseptik çukuru açıldı gitti...

Türkiye'deki bataklığı, Türkiye'nin tüm yakın ve uzak komşuları görüyor, biliyor. Herşeyden ve herkesten önce Türkiyeli ilericiler, sosyalistler, biliyor, görüyor memleketin bağrındaki bataklığı ve gösteriyor kaynağını. Amerikan emperyalizminin yerli işbirlikçileri, NATO'cular, CIA'nın ülkemizdeki uzantıları, MHP ve ÜGD gibi kan dökücü maşalar, gözardı edildikçe, bataklık bulunamaz!..

Gerici ve Amerikancı iktidarlar halkı aldatıyorlar, oyalıyorlar ve gün geçtikçe halka kan kusturuyorlar. «Ya tam susuturacağız ya kan kusturacağız» diye sokaklarda uluyanlar bilinmiyor mu, görülmüyor mu iktidarlarca?.. Açıktan açığa katil olduklarını, daha da katledeceklerini haykıranlar ve onların bağlı olduğu örgütler, dünya kamuoyunca bilinirken, DGM ya da «İhtisas Mahkemeleri» kurmak, yeni baskı yasalarına yönelmek; canavarı kuzuya değişmek demektir. Amerikancı patronları korumak, geliştirmek demektir. İşçi sınıfını ve tüm emekçileri ezmek demektir. Bataklığı büyütmek, faşist katilleri beslemek demektir. Ancak unutulan bir gerçek var: Türkiye işçi sınıfı ve bağlaşıkları, tüm demokrasi güçleri ve işçi sınıfının kavga yoldaşları, parlamento içindeki siyasal muhalefet; bu geri dönüşe geçit verecek mi?..

Düziçi'nde anarşinin kaynağını gösteriyoruz

Adana'nın Bahçe ilçesine bağlı Haruniye bucağında güvenlik kuvvetlerinin araması sonucu, Bahçe MHP il çe yönetim kurulu üyesi, çevrede KERİMOĞLU lakabıyla tanınan Mehmet Yiğit'in evinde 2 tabanca, ustura, bıçak, patlamaya hazır 6 adet el bombası bulunmuştur.

Evde her gece silahlı eğitim yapan faşistler çevre sakinlerini rahatsız etmektey diler. Çevre sakinlerinin anlattığına göre her gece değişik değişik kişiler buraya gelip naralar atıp silah sıkmakta idiler. O gün yine eve tanıyamadığımız kişiler gelmiş ve silah sıkmış ve naralar atmıştı. Evde yapılan aramada ÜGD'li Ziya Kılıç, İsmail Demirci, Kadir Muhuttin, Ali Bingöl, Kenan Taşlak, Kadir Polat, Mehmet Yeşil, Yusuf Kılıç, Süleyman Tıraş, Mustafa Baçka ve Bekir Kurt gözaltına alındı.

Bu evde kalan, hergün silahlı eğitim yapan faşistler, başını AP'li kişilerin çektiği şahısların da yardımı ile Haruniye camiinden bağış toplayıp mermi parası yapıyorlardı.

Bu sağ eylemciler yalnız Haruniye'de değil Hacılar da da terör estirip yardım görüyorlar. Hacılar Ortaokulu ve postanesi bitişiğinde Hacılar Belediyesi'nin yaptırmış olduğu kahvehanede toplanmakta, okul öğrencilerine zorla MHP'nin yayın organı HERGÜN gazetesini satmakta, almayanı dövmekte, tehdit etmektedirler. Postaneye gelen vatandaşlara saldırmakta ve postane bir kamu hizmeti gördüğü halde buraya kimseyi sokmamaktadırlar. Bu kahvenin burada bulunması vatandaşa karşı bir tehdit olduğu gibi yasalara da aykırıdır.

Hacılar Belediye Başkanı, belediyenin yaptırmış olduğu bu bölgede faşistlere olanak sağlayarak, okul öğrencisi çocukların, postaneye gitmek isteyen vatandaşın yine burada bulunan minibüs garajına giren vatandaşın dövülmesine sebep olmaktadır. Çünkü burada bulunan tüm dükkanları MHP'li ve ÜGD'lilere vermiştir. Hatta uzatmalı çavuş Ferruh Tuncer bile burada ÜGD'li faşistlerin saldırısına uğramış, dayak yemiştir. Çavuşu dövenler Hacılar'da ellerini kollarını sallayarak gezmekteler. Halk bundan çok tedirgin olmaktadır. Çünkü, belediye başkanı halka hizmet değil, MHP ve ÜGD'ye hizmet etmektedir.

Bu sorunumuzu ilgililere duyuruyoruz. Kamu hizmeti gören yerlerin tüm halka açılmasını istiyoruz.

DÜZİÇİLİ İLERİCİLER ADINA
MUSTAFA ŞEN

«Safları sıklaştırın çocuklar»

CHP ağırlıklı iktidar döneminde biraz da CHP'ye bakış açısıydı birlikteliğe ayakbağı olan, bu olgu «Derlenip dürülmesin»e de neden oluyordu «Bayraklar»ın.

Son seçimler de bir arayış içinde olan demokrasi güçleri tarafından değerlendirilemedi. Demokrasi güçleri belli bir süre biraraya gelemeyebilir dendi, bugüne ge lindi.

Evet güçler bir süre kendi aralarında ideolojik mücadele içinde olabilirler, olmalıdırlar ama bu burjuvaziye karşı eylemde güçlerini birleştirme doğrultusunda bir çabanın sarf edilmemesini gerektirmez herhal.

Fraksiyonculuğun yaygın bir şekilde doğup demokrasi güçlerini bölerek zayıflattığı tüm ülkelerde, birinci planda uygulanması gereken siyaset BİRLİK siyasetidir.

Zor günler yaşıyoruz.

Bu günler sınav günleridir!

«Duyduğumuz çakalların uluması»ysa, demokratik mücadelede örgütler ve tek-tek kişiler olarak büyük sorumluluklarla karşı karşıyayız.

Örgütler çatışan görüşleri ni gündeme getirmeden çakışan ilke ve amaçlar doğrultusunda birliktelik sağlamayı ve sürdürmeyi temel almalıdırlar.

Güç ve eylem birliği sağlamanın yolu, kemikleşmiş fraksiyonculuk ve öznel istekleri aşmaktan geçer. Bunu başarabildiğimiz oranda demokrasi cephelesmesini gerçekleştirmede büyük engelleri aşmış olacağız.

Görev, geleceğimizi tehdit eden tehlikenin büyüklüğünü kavrayabilmek ve güçlerin birleştirilmesi yolunda subjektif ve grupçu eğilimlerden sıyrılmasını bilmektir.

«Bu kavga faşizme karşı, bu kavga hürriyet kavgasıdır.»

Ortak hedeflere karşı birlikteliğimizi sağlamalıyız!

İlk etapta bu zor gibi gelir ama unutmayalım ki dostlar;

Zorlarla doğrular kardeştir.

Yarın çok geç olabilir.

AHMET HİCRİ İZGÖREN
ÖĞRETMEN
DİYARBAKIR

YENİ KARAMÜRSEL MAĞAZALARI'NDAKİ KORKUNÇ SÖMÜRÜ

Biz İzmir, Sultanhamam, Kadıköy, Üsküdar, Şişli, Kızılay, İzmit mağazaları çalışanları namına, nasıl sömürüldüğümüzü kamuoyuna açıklamak istiyoruz. Sabah 8.30'dan akşam 19.30'a kadar aralıksız çalışırız. Yarım saat yemek arası dışında doğru dürüst bir dinlenme hakkımız yoktur. Tam 11 saat hiç oturmadan ayakta durarak tezgahtarlık ve hamallığa varıncaya kadar her işi görürüz. Cumartesi günleri bu mesai akşamın geç saatlerine kadar sürer. Bir tek pazar günü dinlenme hakkımız vardır. Onda da «yarın bayram, yok sayım var, yok mal gelecek, yok temizlik» bahanesiyle bir çok pazarımız işverenin milyarlarına milyarlar katmak uğruna sömürülür. Yüzlerce Karamürsel mağazaları işçisi, hakkımızı talep ettiğimiz zaman işverenin faşist taraftarları vasıtasıyla belirlenip işimizden atılıyoruz. Mesai ve primlerimizin dörtte üçü kesiliyor. Hasta veya mazeretiniz olursa yine işten çıkarılmakla karşı karşıya kalıyorsunuz.

İşveren bizi küçük görüp her vesilede gururumuzu kırıyor. Kendini savunacak olan hemen kapı önüne konuluveriyor. Çalışanların yüzde 80'i asgari ücret üzerinden maaş alıyor. İşveren kıdem tazminatı vermemek için sık sık işçi çıkartır işçi alır. Tüm Karamürsel mağazalarında, en fazla üç sene çalışanların oranı yüzde 5'i geçmez. Herkes kovulma sırasının ne zaman kendine geleceğini bekler durur. İki emekçi bir araya gelip alçak sesle bu sıkıntıları, bu baskıyı ve de sömürüyü konuşsa, aynı reyonda çalışan işverenin muhbiri tarafından ihbar edilir. Bu yüzden kimsenin bir diğerine güveni yoktur. Muhbir ve ajanlar da sırası gelince, gerçekleri gördükleri zaman işten atılırlar.

Son beş sene içinde Karamürsel mağazalarından türlü vesilelerle kovulanların yekunu 3 bin emekçiden fazladır. Tüm bu baskı ve tehditlere karşı, Karamürsel mağazaları işçileri çok yakında birliklerini kurup haklarını ve güvencelerini mutlaka alacaklardır.

İZMİR YENİ KARAMÜRSEL MAĞAZALARI ÇALIŞANLARI
ADINA AYSEL TABÜR

Hazro'da Liseli Gençlik

Hazro Lisesi 1977-1978 öğrenim yılında açıldı. 5000 nüfuslu Hazro'da 105 lise öğrencisi bulunmaktadır. Bunlardan iki tanesi kız öğrencidir. Feodal zihniyetin hakim olduğu Hazro'da kızlara okuma hakkı yoktur. Kızlar aşağılık görülür. On lar toplumda yer almayacak durumdadır. Bu feodal zihniyetin kaldırılması halkımızın bilinçlenmesine bağlıdır. Halkımızın bilinçlendirilmesi ise ilerici güçlere düşmektedir. İlerici liseliler olarak, bu savaşımda bize de görev düştüğünü biliyoruz. Diğer ilerici güçlerle birlikte, bu görevi başarıyla yürüteceğiz.

Hazro Lisesi İlerici Liselilerin kalesi durumuna gelmiştir. Bu çalışmalar ileride daha başarıyla yönlendirilecektir.

HAZRO'DAN BİR GRUP İLERİCİ LİSELİ

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) «Silahlı Kuvvetler'in Görüşü» adı ile demokrasi güçlerini hedef alan mektubun niteliği — Ayakta duran, varolan. 2) Tartışma şeklinde yürütülen grup çalışması — Tersi, Demirel'in «tesis» dediği. 3) Tersi, 1789 Fransa'sının ünlü hapishanesi — Bağlaç. 4) Kral sopası — Tersi, bir erkek adı. 5) Nazi Almanya'sında subaylar — Vilayet — Tersi, samaryumun simgesi. 6) Bir harfin okunuşu — Bir hastalık. 7) Seçenek. 8) Bir şeyin makine kısmı. 9) Bir meyva — Çocuğu olan kadın. 10) Tersi, kalın demir boru — «Defol git» anlamında bir emir.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Bir yargıya varmak için düşünceleri irdelemek, muhakeme etmek. 2) Üzüntü — Yabancı bir kadın adı. 3) Tersi, bir malı para karşılığında verme — Tersi, antlaşma. 4) Tersi, İngilizcede «bay» — Dünyanın en büyük barajı. 5) Tersi, kanaat — Tersi, olağanüstü güç, Allah. 6) Tersi bir harfin okunuşu — Tersi, hafif, aralıklarla gelen rüzgar. 7) Kuruşun kısa yazılışı — Tersi, normal fiyatının üstünde satılan, pahalı. 8) Bir hayvan — Uydurmak (Argoda). 9) Müslüman — Para yardımı. 10) Acınacak, yerinilecek — Bir emir.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Walt Disney. 2) Ayal — Teali. 3) Sakat — RT. 4) Abe — Hal. 5) İşporta — Eş. 6) Ne — Kestane. 7) Gri — Na — Sar. 8) Tiran — Si. 9) Of — Süreyya. 10) Nedime.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Washington. 2) Aya — Şerife. 3) Lakap — iR. 4) tlaboK — Asi. 5) Terennüm. 6) İt — tsA — Re. 7) Serhat — sE. 8) NATO — Asiye. 9) El — Lena. 10) Yiv — Şeriat.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ....KEMAL TÜRKLER
● Yazılşleri Müdürü .... Osman İKİZ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Şehit Fethi Bey Cad. Hasan Hoca Sok. No: 42/2 Konak Telefon 13 69 61
● Dizgi: .... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ...... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: .... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300. 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb (tek sütun 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

Petrol-İş: "Hiç bir güç yürüttüğümüz

(Baştarafı 1. Sayfada) lansınlar, hiçbir güç bizi yürüttüğümüz savaşımdan bir adım geriye götüremeyecektir. Bu böyle bilinmelidir» dedi. Rafinerilerin büyük çoğunluğunda yetkili olan Petrol - İş Sendikası'nın Genel Başkanı Selvi, tekelci sermayenin faşizan girişimlerine ve meclislerde hazırlanan baskı yasalarına dikkati çekerek «İşkolunun önemi, üyelerinin bilinçli kararlılığı ve örgütünün sarsılmaz bütünlüğü ile tekelci sermayenin içine korku salan Petrol - İş demokrasiyi koruyup, geliştirmek için bundan sonra da daha etkin olarak tüm gücünü kullanmaya kararlıdır» dedi.

Ordu komutanlarının mektubu konusunda da görüşlerini açıklayan Genel Başkan Cevdet Selvi şunları söyledi:

«Genelkurmay Başkanı ile kuvvet komutanlarının verdiği mektup veya muhtıra ülkeyi bu hale getirenleri, şu anda da hükümet edenleri pek etkilememiş, mektuba sahip aranır duruma gelmiştir. Ancak Başbakan'ın meclislerdeki anarşi yasalarının bir an önce çıkarılması amacı ile verildiğini açıklaması, mektubun emekçi halka ve işçi sınıfına yönelik olduğunu somutlaştırmıştır. Demokrasi açısından kuşku verici, temel hak ve özgürlükleri zedeleyici, demokratik haklarımızı geriletici tüm girişimlere kesinlikle karşı olduğumuzu ve demokrasiden, özgürlüklerden, bağımsızlıktan yana olan tüm demokrat, ilerici, yurtsever kişi ve kuruluşlarla güç ve eylem birliği içinde mücadelelerimizi sürdüreceğimizi tekrar ve inançla belirtirim. Anarşi, terör ve ekonomik bunalımların yanlış ve kasıtlı teşhislerle, baskı ve baskı yasalarıyla önlenemeyeceğine inanan örgütümüz, yukarıdaki olumsuzlukların iç ve dış bunalımların haksız yere bahane edilerek yeni başlayacak toplusözleşmelerle alınacak ekonomik haklarımızın gasbedilmesine de tüm üyeleri ile birlikte izin vermeyecektir.»

SORUMLU KİM

Ülkenin içinde bulunduğu duruma gelmesinden emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin sorumlu olduğunu söyleyen Cevdet Selvi, tekelci sermayenin bunalımdan çıkış için önerilerde bulunurken faşizme geçit aradığını belirterek bu tehlikenin bertaraf edilmesi için tüm ulusal demokratik güçlerin güç ve eylem birliğini savundu. Cevdet Selvi bu konuda da şöyle dedi:

«Sendikalar üzerindeki baskılar giderek sistemli uygulamalara dönüşmektedir. Sistemli baskılarla gerici güçlerin vermek istediği mesaj açıktır.

Bu ve benzeri mesajlara cevabımız açıktır.

Mücadele arkadaşımız Mehmet Yumrutepe'nin anısı önünde söz veriyoruz ki, hangi yöntemi, hangi silahı kullanırsa kullansın hiçbir güç bizi yürüttüğümüz savaşımdan bir adım geriye götüremeyecektir. Bu böyle bilinmelidir.

Bir yandan ekonomik haklarımız için kullandığımız en temel anayasal haklarımız budanmak isteniyor, diğer yandan bu antidemokratik girişimlere karşı direnişi engellemek için baskı uygulamaları artırılıyor, faşizme geçişin yolları hazırlanıyor.

Önümüzdeki görevin ağırlığı kendi örgütsel birliğimizin yanısıra işçi sınıfının birliğini vakit geçirmeden oluşturmayı zorunlu kılıyor.

Bunun başlangıç noktası ise özellikle sendikalar, genelde ise tüm demokrasiden yana olan güçlerin eylem ve güç birliği olduğu açıktır.»

Beden Terbiyesi

(Baştarafı 8. Sayfada) lüğü yapmış bulunan Cihat Demirören zamanında sporcular dışında sadece sosyeteye açılmış bulunan Kayak Eğitim Tesisleri'nin, yeni alınan önlemler nedeniyle gene İstanbul, Ankara ve Bursa sosyetesine açıldığı, sporcuların ise, yeni getirilen maddi durum yüzünden kendileri için yapılmış bu tesisten yararlanamadıkları saptandı. Edinilen bilgilere göre alınan yeni kararlara kayak camiasının büyük tepki gösterdiği, bu nedenle Bölge Müdürlüğü'nün sadece Ulusal Kayak Takımı'na yüzde elli indirim yapmak doğrultusunda bazı çalışmalar yaptığı öğrenildi.

Gümrüklere faşist kadrolar dolduruluyor

İstanbul (Politika) — Demirel hükümetinin gümrüklerle ilgili atamalarından bir yenisi önceki gün gerçekleşti ve Trakya Gümrükler Başmüdürlüğü'ne MHP'ye yakınlığı ile tanınan Trabzon Gümrükler Başmüdürü İhsan Yücel atandı. Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda 200 kişilik bir sürgün listesi hazırlandığı, ilerici demokrat memurların hedef gösterilerek yerlerine faşist kadroların yerleştirilmesi için girişimlerde bulunulduğu bildiriliyor. Gümrük ve Tekel Bakanlığı baskınını ilericilere yükleyen bakanın, İzmit, Karaköy ve Kapıkule'ye «solcu memurların tasfiye edilmesi» yolunda bir talimat verdiği öne sürülüyor. Stratejik önemi büyük olan gümrüklere eski bakan MHP'li Gün Sazak'ın kadrolarının atanması yolunda MHP'nin girişimde bulunduğu belirtiliyor.

Öte yandan Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nın bütçesinin görüşülmesi sırasında AP'li Müfit Bayraktar'ın «Gümrük teşkilatında çalışanlara hırsız ayağa kalk dersek yüzde 90'ı ayağa kalkar, rüşvetin kökünde Mafia, CIA vardır, belki de sol kuruluşlar vardır» şeklindeki konuşması Gümrük Yardımlaşma Derneği İstanbul Şubesi tarafından eleştirildi. Güm-Yar-Der adına Ali Aydan tarafından yapılan açıklamada, parlamento çatısı altında namuslu dürüst memurların küçük düşürüldüğü, amacın devrimci demokrat memurları hedef göstermek olduğu belirtildi.

Güm-Yar-Der'in daha önce dört yönetim kurulu üyesi Ankara'dan başka illere sürgün edilmişti.

Demokratik

(Baştarafı 1. Sayfada) İzmir Afganistan'daki son gelişmeleri gerçeklere ters bir biçimde gösterdiği, Sovyetler Birliği'nin yardımını da «işgal» olarak göstermeye özel bir çaba harcadığı kaydedildi. Afganistan halkının emperyalist komploları boşa çıkaracak güçte olduğu ifade edilen ortak açıklamada Türkiye demokrasi güçlerinin Afgan halkının haklı mücadelesinin yanında olmaya devam edeceği belirtildi.

İSTANBUL'DA DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN AÇIKLAMASI

İstanbul'da TÜTED, TÖB-DER, Enerji-Der, Genel-Der, İstanbul Şubeleri Başkanları, Halk-Koop, Haber-Der, Bank-Der, Çırak-Der, İstanbul Batögd, Gib-Der, Kögef, ilerici gençler, ilerici kadınlar, ilerici liseliler ve birlik dayanışma grubu öğretmenleri tarafından yapılan ortak açıklamada emperyalizmin Ortadoğu'da sarsılan konumlarını yeniden güçlendirmek için Türkiye'yi kullanmak istediği ifade edilerek egemen güçlerin bunun için antisovyetizme hız verdikleri kaydedildi. Afganistan'daki son gelişmelerin bölgede ve dünyada ulusal bağımsızlık ve demokrasi savaşının bir parçası olduğu belirtilen açıklamada özetle şöyle denildi:

«Ülkemizde tezgahlanmak istenen faşist diktatörlük halkımıza Afgan, İran halklarına ve bölgemizdeki tüm halklara karşıdır.

Bizler Afgan halkının Ulusal Demokratik Devrimi başarıya ulaştırmak için giriştiği savaşı ve Sovyetler Birliği'nin bu savaşa proleterya enternasyonalizmi doğrultusundaki desteğini yürekten alkışlıyoruz.

Çünkü; bu savaş ülkemizde, bölgemizde ve dünyada ulusal bağımsızlık barış demokrasi ve sosyalizm savaşının bir parçasıdır.

Bizler üyelerimiz adına, Amerikan emperyalizmi, maoculuk ve Çin hegemonyacılığına karşı yiğit Afgan halkının ve Sovyetler Birliği'nin yanında olduğumuzu açıklarız.»

MKE Gaz Maske'de bir işçi cinayeti Maden-İş üyelerine yüklenmek isteniyor

Ankara (Politika) - Makina ve Kimya Endüstri Kurumu Gaz Maske Fabrikası'nda çalışan ve Ülkücü İşçiler Derneği Başkanı olduğu bildirilen Yusuf Baş'ın öldürülmesine ilişkin cinayetin Maden - İş üyelerine yüklenmek istendiği bildiriliyor.

TEKELLERİN TERCÜMAN'I VE POLİTİKA GAZETESİ

(Baştarafı 1. Sayfada) selamladı. POLİTİKA gazetesi, Türkiye'de Afganistan olayları karşısında gerçekleri açıkladı; Tercüman gibi Afganistan konusunda durmadan, utanmadan yalan haberler yayan gazetelerin, yalanlarını açığa çıkardı.

Halkımız, emperyalizme karşı amansız bir savaş verdiğimiz *«Kurtuluş Savaşı»* yıllarında, ona dost elini uzatan Sovyetler Birliği'nin, Sovyet halkının yardımlarını unutmadı. POLİTİKA gazetesi bu gerçeği haykırdı, istilacı, savaşçı emeller taşıyanın sosyalist sistem değil *emperyalizm* olduğunu ortaya koydu.

İşte, *Tercüman* gazetesini, onun patronlarını, yazarlarını öfkeden deliye döndüren budur.

Yalnız bu mu? Hayır!

POLİTİKA gazetesi, işçi sınıfının, emekçi yığınların, tüm ilerici, demokrat, yurtsever güçlerin, *sesi, sözüdür.* Onların çıkarlarını savunan, onların emperyalizme, faşizme, gericiliğe, sömürüye, ezgiye karşı verdikleri savaşı yansıtan *tek* günlük gazetedir. Sabancı'ların, Koç'ların, Ilıcak'ların ve tüm benzerlerinin kopardıkları *«Afganistan işgali»* yaygarasıyla işçi ücretlerini dondurma, bunalımın yükünü halkımızın sırtına yıkma, tüm demokratik hak ve özgürlükleri yok etme, Türkiye'yi İran'a ve Afganistan'a saldırı için kullanmayı planlayan Amerikan emperyalizmine, NATO'ya yurdumuzu peşkeş çekme oyunlarını açığa vuran *tek* günlük gazetedir.

POLİTİKA gazetesinden *«hemen hemen hiç satmaz»* diye sözedip kendi kendini avutan Nazlı Ilıcak'ı ve gazetesini öfkeden kudurtan işte budur!

Evet, POLİTİKA gazetesi, işçi sınıfının, onun en savaşkan kesiminin sendikası Maden-İş'in gazetesidir. Evet, POLİTİKA *«işçi parasıyla»* çıkıyor, işçi sınıfına *dayanıyor*, onun çıkarlarını, tüm emekçi halkın çıkarlarını savunuyor, böyle bir gazete olmanın onurunu taşıyor, bundan gurur duyuyor.

POLİTİKA gazetesi, Türkiye'deki tüm ilericilerle, demokrasi güçleriyle birlikte *Türkiye Komünist Partisi* üzerindeki yasağın kalkmasını savunuyor. Türkiye'yi yıkımdan yıkıma sürüklemiş olan NATO'dan çıkılmasını, Amerika'ya Türkiye'yi işgal etme hakkını da veren kölelik anlaşmalarının yırtılmasını, NATO ve ABD üslerinin topraklarımızdan sökülüp atılmasını, yurdumuzdaki Amerikan askerlerinin *defolup gitmelerini* savunuyor. Türkiye'nin 1978 yılında Sovyetler Birliği ile imzalamış olduğu dostluk anlaşmasına bağlı kalınmasını savunuyor. Türkiye'nin IMF'nin, Ortak Pazar'ın, Dünya Bankası'nın pençesinden kurtulmasını savunuyor. Halkımızın kanını emen yerli-yabancı tekellerin (Tercüman gibi basın tekellerinin de) devletleştirilmesini savunuyor. İşçi sınıfının, emekçi halkın kendi kaderini kendi ellerine almasını, ileri demokratik bir düzenin kurulmasını savunuyor.

POLİTİKA gazetesi, Türkiye'nin sömürüsüz, savaşsız aydınlık geleceğini savunuyor.

Nazlı Ilıcak, bütün bunlara *«Sovyet lirası, Sovyet askeri»* diyor. POLİTİKA'nın savunduğu bu sömürüsüz, savaşsız düzene *«hayvanca bir düzen»* diyor.

Nazlı Ilıcak, «TL»yi geçmez akçe yapan ve Tercüman'ın kasalarını dolduran Amerikan dolarlarını, Alman marklarını işte böyle gizlemeye çalışıyor.

Nazlı Ilıcak, ABD ile imzalanmış kölelik anlaşmalarını, kendi subaylarımızın bile giremediği Amerikan ve NATO üslerini 45 milyon yurttaşımızı bir anda yok edebilecek bu *atom harmanlarını* böyle gizlemeye çalışıyor.

Nazlı Ilıcak, halkımızı yoksulluğa, işsizliğe, cahilliğe, doktorsuzluğa, pahalılığa, yokluğa, kuyruklara, bu kışta kıyamette donmaya mahkum eden ama kendini *kraliçeler* gibi yaşatan bu *hayvanca* düzeni işte böyle savunuyor.

Polis Gıda-İş Şubesini bastı

(Baştarafı 1. Sayfada) ni olup olmadığını soran Çebi'ye, arabasından inen bir Komiser, ana-avrat küfreder. «Memlekette Sıkıyönetim var. Bilmiyor musun?» diyen komiser, ayrıca şube başkanının çenesine sert bir cisimle vurur. Daha sonra dış demir kapıyı kıran polis, sendikanın tüm oda kapılarını ve açık olan evrak dolaplarının kapılarını da kırarak, odalarda ve dolaplarda bulunan tüm evrakları yerlere döker. Sendikada hiçbir suç unsuru bulamayan ve hırsını Şube Başkanı Çebi'den alan polis, giderken, kendilerine sadece arama izinlerinin olup olmadığını sormuş olan Çebi'yi önce Cibali Karakolunda, daha sonra da Gayrettepe 1. Şubede göz altına alır.

MİNTAX'TA 21 İŞÇİ GÖZALTINA ALINDI

Bağımsız Kimsan-İş Sendikasının yetkili olduğu Mintax işyerinde, 21 işçinin işe başlayacakları sırada polis ve jandarma tarafından hiç bir gerekçe gösterilmeden gözaltına alınıp Selimiye'ye götürüldükleri açıklandı.

Kimsan-İş Genel Başkanı İbrahim Şengül tarafından yapılan açıklamada sendika üyesi 21 işçinin, toplu iş sözleşmesinin 25, 26 ve 30. maddelerine aykırı olarak, önce ücretli izine çıkartılmak istendiği, amacın işverenin çabasıyla kurulan bir sendikanın baskı ve tehditleri sökmeyince, toplusözleşme yetkilerinin zorla alınmak istendiği bildirildi. İbrahim Şengül açıklamasında daha sonra şöyle dedi:

«Bu gün birçok demokratik kitle örgütünü kapatmakla işe başlayanlar şimdi de kolları sıvayıp işçilere ve onların sendikalarına karşı en amansız baskı ve terörü meşrulaştırmaktadırlar. Kimsan-İş Sendikası olarak göz altında bulunan yirmibir Kimsan-İş Sendikası üyesinin serbest bırakılmasını istiyoruz.»

ADANA'DA TEKEL İŞÇİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Adana'da önceki akşam ilerici Tekel işçisi Halil Türkoğlu, faşistler tarafından pusuya düşürüldü. Haruniye doğumlu 25 yaşındaki Halil Türkoğlu, Döşeme mahallesinde kimliği bilinmeyen faşistlerce kalbine sıkılan tek kurşunla can verdi. İlerici Gençler Derneği üyesi olan Tekel işçisi Türkoğlu'nun öldürülmesi, işçiler arasında tepkiyle karşılanırken katillerin kimliği konusunda hiçbir ipucu elde edilemedi. Genç Tekel işçisi dün doğum yeri olan Haruniye ilçesinde işçi arkadaşları ve yakınları tarafından toprağa verildi.

Demirel, Evren

(Baştarafı 1. Sayfada) Başbakanlık konutunda saat 17.00'de başlayan ve aralıksız olarak 22.15'e kadar süren toplantıya Başbakan Süleyman Demirel, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu ve Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya katıldılar.

CHP'li Kumaş

(Baştarafı 1. Sayfada) çözülemeyeceğini savunan Kumaş, «Hükümet Basın İlan Kurumu'nun ölçülerine göre adaletli bir dağıtım yapmıyor» dedi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

«Basındaki tekel ortadan kalkmadıkça, televizyon, seks, spor sayfaları ile basından yarar gelmez, bugün basın kağıtsızlıktan sayfalarını kısıyor. Bunu kağıt bolken yapmalıydı.

Türkiye'de gazeteler karaborsa satılmaya başlamıştır. Demirel demek gazetelerin karaborsa satılması demektir. Televizyon ve radyo anarşi haberlerini vermiyor, gazeteler de kağıtsızlıktan basamıyorlar. Herhalde Demirel anarşiyi böyle önleyecektir.»

İran ve FKÖ: "Düşman ABD"

(Baştarafı 1. Sayfada) rımlar» uygulanmasını isteyen yeni bir açıklamasında, Batılı ülkelerin bu çağrılara pek uymadığını ve bu gibi önlemlerin halk tarafından sevimsiz karşılandığını itiraf etti.

FKÖ

FKÖ Yürütme Kurulu üyesi ve örgüt sözcülerinden Yaser Abd Rabbo, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a yardımının, Ortadoğu'da ve Körfez bölgesinde hızla artan Amerika'nın emperyalist askeri varlığına karşı savaşım veren tüm devrimci güçler için bir güç ve onur kaynağı olduğunu söyledi.

Afganistan'a yapılan Sovyet yardımıyla ilgili olarak emperyalist ve gerici propaganda savaşının sonuçsuz kalacağını belirten Yaser Abd Rabbo, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a yaptığı ekonomik ve askeri yardımın bu ülkenin enternasyonal dayanışma anlayışının bir gereği olduğunu vurguladı.

İRAN

İran Devrim Konseyi Sekreteri Ayetullah Beheşti, yeni yılın ilk günlerinde Sovyetler Birliği'nin Tahran'daki Büyükelçiliği'ne ve Meşhed'deki konsolosluğuna düzenlenen karşıdevrimci provokasyon eylemlerini sert bir dille kınadı ve İran'ın düşmanının komşu Sovyetler Birliği değil, ABD olduğunu söyledi.

Beheşti, düzenlediği basın toplantısında şöyle konuştu: «İran halkı bütün savaşımını İran'ın bağımsızlığı ve devrimin yerleşmesi için veriyor. Afganistan'daki olaylar bu anlamda bizim için sorun değildir.»

HİNDİSTAN

Hindistan genel seçimlerinden sonra Başbakanlığa aday olan İndra Gandi de Fransız Europe L'radyo istasyonuna verdiği bir demeçte, ABD'nin bölgedeki dengeyi bozan girişimlerde bulunduğunu söyledi ve dünyada yeni bir savaşın çıkıp çıkmamasının, ABD'nin davranışlarına bağlı bulunduğunu belirtti. Ancak Gandi, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a askersel yardımda bulunmasına da karşı çıktı.

Öte yandan ABD'nin Yeni Delhi Büyükelçiliği önünde yapılan bir gösteride ABD'nin Afganistan devrimine karşı girişimleri kınandı ve Afgan devrimiyle dayanışma dile getirildi. Hindistan Komünist Partisi ve Hindistan Komünist Partisi (Marksist) tarafından düzenlenen gösteride, ABD'nin Pakistan'a silah verme kararı da kınandı ve bu silahların Afganistan'a ve Hindistan'a karşı kullanılacağı belirtildi.

AFGANİSTAN'DAKİ DURUM

Öte yandan Afgan ordusundan yığınsal şekilde karşıdevrimcilere katılındığı yolundaki haberler Batılı istihbarat servislerince yalanlanıyor. Bu konuda Anadolu Ajansı'nın verdiği haber şöyle:

«ABD haberalma servisleri, Afganistan'da bulunan çok sayıda Sovyet askerinin, başkent Kabil'in alınması dışında, şimdiye kadar yapılan askeri operasyonlara doğrudan doğruya katılmadığını, lojistik destek sağlamakla yetindiğini ve büyük kentler le bunlar arasındaki iletişim hatlarının denetimi ile görevli oldukları ileri sürdü.

Aynı kaynaklar, müslüman gerillaların, Afgan ordusunun kitleler halinde kendilerine katıldığı ve Sovyetler'in vuruşmalarda çok sayıda asker ve araç-gereç yitirdiği yolundaki haberlerini de yalanlayarak, müslüman direnişçilerle savaşan güçlerin Afgan ordusu olduğunu, Sovyetler'in de şimdiye kadar ancak bir helikopter ve 200-250 dolayında asker yitirdiğini ileri sürdüler. Aynı kaynaklar, Afgan ordusunun, Pakistan'da üslenen müslüman direnişçilerin ileri sürdüğü gibi kitleler halinde direnişcilere katıldığını ve savaş gücünü yitirerek, kışlalarına çekildiğinin doğru olmadığını belirttiler.»

CARTER

Bu arada ABD Başkanı Carter, antisovyet ve antiafgan propaganda kampanyasının ardına gizlenerek Ortadoğu'da askersel yığınağı sürdüreceğini ve Arap denizinde güçlü bir filo bulunduracağını açıkladı. Ancak Carter, Batılı ülkelere yaptığı çağrısında, Sovyetler Birliği'ne karşı «yaptırım» isteğinin yanıt bulmadığını ve yaptırımların «sevimsiz» kaçtığını itiraf etti.

TÜRKİYE

Türkiye'ye gelen yabancı diplomatlarla, Afganistan'a karşı, Sovyetler Birliği'nin bu ülkeye yaptığı yardım bahane edilerek 'yaptırımlar" uygulanması için görüşmeler sürdürülürken, hükümet daha önce söz vermiş olmasına karşın Afganistan'a yapılacak buğday satımını durdurdu.

Türkiye ve Afganistan yetkililerinin daha önce 50 bin ton buğday alımı konusunda anlaşmaya varmış oldukları, ancak Türkiye'nin şimdi bu satımı yapmaktan kaçındığı öğrenildi. Öte yandan diğer elçiliklere verilmesine karşın bir aydan beri Afganistan Elçiliği'ne yakıt verilmediği ve bu nedenle elçilik binasının ısıtılamadığı bildirildi.

Öte yandan ABD'nin Orta Doğu'daki kalelerinden Suudi Arabistan, Sovyetler Birliği'ne karşı "önlem" alınması için İslam ülkeleri dışişleri bakanlarını toplantıya çağırdı.

İRAN'DA PROTESTO GÖSTERİLERİ

Muharrem'in kırkıncı günü olan Erbain Günü nedeniyle milyonlarca İranlı Kum kentinde ve diğer İran kentlerinde yas yürüyüşleri yaptılar ve Amerika'yı protesto eden sloganlar bağırdılar.

Kum kentinde yürüyüşe katılan yarım milyon insan, dini lider Humeyni'nin evinin önünden geçti ve Humeyni'nin kısa konuşmasını dinledi. İki saatlik yürüyüşten sonra yaptığı konuşmada Humeyni, İran halkına birliği güçlendirme çağrısı yaptı.

Tebriz kentinde de Şeriat Madari yanlısı binlerce kişinin katıldığı bir yürüyüş yapıldı.

ABD, Orta Doğu'ya saldırı

(Baştarafı 1. Sayfada) siliyetçilere iade edeceğini belirtti.

Öztorun konuşmasında, Ecevit hükümeti döneminde ABD ile Türkiye arasında yürütülen görüşmelerde, taraflar arasında önemli ayrılıkların bulunduğunu öne sürdü, şimdi ise ABD'nin Demirel hükümetinden yeni ödünler verdiğini ve «Türkiye'nin çıkarına olması ve Türkiye'nin izni koşuluyla» üslerin NATO amaçları dışında da kullanılabileceğinin anlaşma metnine konulduğu haberinin kendilerine ulaştığını söyledi.

Dışişleri Bakanı Erkmen'in Menderes döneminde ABD desteğinde Irak'a bir askeri müdahale yapılacağını Yassıada Mahkemesinde itiraf etmiş olduğunu hatırlatan Öztorun, özetle şöyle konuştu:

«Demokrat partinin her alanda mirasçısı olduğunu savunan ve göğüs gere gere bununla övünen AP ve O'nun hükümeti acaba Demokrat Partinin bu uydurucu, teslimiyetçi, ileri karakolluk politikasının da mirasçısı mıdır? Eğer böyleyse yüzyıllık komşumuz kardeş ve dost İran'ın bugünkü anti-emperyalist politikasını hazmedemeyen ABD'nin İran'a müdahalesi daha da kolaylaşacaktır. Zaten ABD Başkanı Carter, Tahran Büyükelçiliğinde rehin tutulan 49 görevlinin casusluk suçundan yargılanmaları halinde, Birleşmiş Milletler Yasasının 51. maddesine göre kendilerine tanınan meşru müdafa hakkını kullanarak İran'a müdahale edebileceklerini açıklamış: Amerika'da bulunan 82. Hava İndirme Tümeni ile İncirlik Hava Üssünde bulunan Amerikan Hava Birliğine «hazır ol» emrini vermişti.»

ANLAŞMANIN ÖNEMİ

Türkiye ve ABD Dışişleri ile Savunma Bakanlığı yetkilileri arasında görüş birliğine varılan anlaşma'nın ABD ve NATO üsleri ile ilgili olması, Orta Doğu'daki gelişmeler ile birlikte ele alındığında büyük önem kazanıyor. Menderes-Bayar Kliği döneminde bakanlık yapan ve Türkiye'nin NATO'ya girişinde imzası bulunan Hayrettin Erkmen'in Demirel tarafından Dışişleri Bakanlığına getirilmesi ve komutanların muhtırasındaki istekler ve muhtıradan sonraki gelişmeler gözönüne alındığında ABD ile üsler konusunda varılan anlaşma Türkiye'nin Orta Doğu'daki ilerici Arap ülkelerine ve antiemperyalist bir yönetimi benimsemiş İran ve Afganistan gibi ülkelere saldırı üssü olarak kullanılacağı endişelerini kuvvetlendiriyor.

Başbakan Demirel, önceki gün Cumhurbaşkanı Korutürk ve kuvvet komutanları ile yaptığı toplantıdan sonra, ordunun kışlasına dönüp savaş hazırlığı yapması gerektiğini söyledi. Daha önce, komutanlar ordunun sıkıyönetim uygulamaları ile yıpratıldığını, baskı yasalarının çıkarılarak, sıkıyönetimsiz bir sıkıyönetiminin uygulanmasını, sıcak bir savaş için uygun koşulların bulunduğu Orta Doğu'daki gelişmeler karşısında hazırlıklarını tamamlamak istediklerini belirtmişti.

NATO Güney Kanadı Komutanı Shear ise birkaç gün önce yaptığı açıklamada Türkiye'nin 500 bin kişilik kuvvetli bir orduya sahip olduğunu, ancak, silahsız bulunduğunu belirterek, Türkiye'nin silahlandırılması gerektiğini açıkça söylemişti.

CARRINGTON GELDİ

Carrington, Esenboğa hava alanında yaptığı açıklamada, «Türkiye, NATO için sadece önemli değil aynı zamanda da gereklidir» dedi.

Türkiye'ye, Türk Hükümetinin İran ve Afganistan'da meydana gelen son olaylarla ilgili görüşünü almaya geldiğini bildiren Lord Carrington, Amman, Suudi Arabistan, Pakistan ve Hindistan'ı kapsayan gezisine Türkiye'den başlamasının nedenini şöyle anlattı:

«Amman, Suudi Arabistan, Pakistan ve muhtemelen Hindistan'ı da içeren gezime Türkiye'den başlamamın nedeni şudur:

Haritaya bakar bakmaz, son olayların Türkiye açısından önemini ve Türkiye'nin coğrafi ve siyasi açıdan batı dünyası hatta bağlantısız ülkeler için büyük önem taşıdığını görüyoruz. Bu nedenle de, ilk önce Türk Hükümeti ile görüşüp, İran ve Afganistan'daki gelişmelerle ilgili düşüncelerini almaya gelelim.»

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington, Türkiye'nin sadece, İran, Sovyetler Birliği ile sınırı olması ve Pakistan ile yakın ilişkilerinin bulunması ve dolayısıyla, halen dünyanın içinden geçtiği buhrandan etkilendiğini belirtti

ERKMEN'İN SÖZLERİ

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen de, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington'un, Ankara'ya gelmesinden büyük memnuniyet duyduğunu söyledi, «Lord Carrington ile çok yararlı görüşmeler yapacağımızdan eminim» dedi.

Erkmen, İngiltere Dışişleri Bakanı ile NATO Bakanlar Konseyi toplantıları sırasında da çok yararlı bir görüşme yaptıklarını belirterek, şunları söyledi.

«Lord Carrington'un, dünyanın şu sıkışık döneminde, bize Yakındoğu ve Ortadoğu meseleleri üzerinde, dostumuz ve müttefikimiz İngiltere'nin düşüncelerini aktarma fırsatı verdiği için çok memnunuz. Yararlı görüşmeler yapacağımızdan eminim.»

Öğretmen kıyımını

(Baştarafı 1. Sayfada) masını protesto eden Sefaköy Lisesi öğrencileri bir hafta sürecek boykotu önceki gün başlattılar. Önceki gün okula toplu halde gelen öğrenciler derslere girmediler. «Yaşasın öğretmen - öğrenci dayanışması», «öğretmenlerimizi istiyoruz» sloganlarını haykırarak topluca okuldan çıkan öğrenciler, bir yürüyüş yaparak öğretmenlerinin açığa alınmasını kınadılar.

Öğleden sonra Sefaköy'de kıraathane ve sokaklarda öğrenci görünümlü gençler başlarında bir yüzbaşının bulunduğu askerler tarafından toplanarak Sefaköy Lisesi'ne getirildiler. Askerler tarafından toplanan öğrenci görünümlü kişilerin sayısının çok az olduğu görüldü. Sefaköy Lisesinde boykot devam ederken 6 arkadaşlarının açığa alınmasını protesto eden öğretmenler imza kampanyası başlattılar.

KARTAL'DA ÖĞRENCİLER GÖZALTINA ALINDI

Kartal Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri dün öğleden sonra öğretmenlerinin açığa alınmasını protesto etmek için okulu boşaltarak PTT'den öğretmenlerinin görevlerine geri getirilmesini isteyen telgraflar çektiler. Uzun bir kuyruk oluşturan öğrencilerin Cumhurbaşkanı ve Başbakan'a telgraf çekmelerine müdahale eden güvenlik kuvvetleri çok sayıda öğrenciyi gözaltına aldılar. Bu sırada güvenlik kuvvetlerinin öğrencileri dağıtmak için zor kullandıkları ancak yaralanan olmadığı bildirildi.

ATATÜRK KIZ LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN DİRENİŞİ

Atatürk Kız Lisesi Müdürü Beyhan Ülgen'in görevden alınarak yerine 2. MC zamanında okul müdürü olan Necibe Gümen'in göreve getirilmesini tepkiyle karşılayan ve 2 gün boykot yapan kız lisesi öğrencileri «İstemlerimiz gerçekleşene kadar direneceğiz» dedi.

Eski müdürün tekrar atanmasını protesto etmek amacıyla 2 gün boykot yaptıkları açıklamada eski Müdür Necibe Gümen'in okul kasasından usulsüz para aldığı gerekçesiyle görevden alındığını belirterek şunları söylediler:

Boykot süresince «Öğrenci - öğretmen kıyımına son», «Necibe gelecek, kız lisesi direnecek», «faşizme geçit yok» belgilerini atan öğrenciler, gerici basında «öğrencileri, öğretmenler kışkırttı» şeklindeki haberlerin de gerçek dışı olduğunu belirttiler.

Hasköy Lisesi'nde de, öğrenci-öğretmen kıyımını protesto etmek amacıyla öğrencilerin boykota başladığı bildirildi. Bu arada Kalaycı Bahçe semtinde liseli gençler gösteri yaptılar. Gösteri sırasında, Kahramanmaraş olaylarını protesto eden öğretmenlerin açığa alınması kınandı.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN AÇIKLAMASI

K. Maraş Cankırımını protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 4 bin 243 öğretmenin açığa alınması, TÜTED, Tüs-Der Enerji-Der, Genel-Der İstanbul Şube Başkanları, İst. BATÖKD, Halk-Koop, Haber-Der, Bank-Der, KÖGEF, İlerici Gençler, İlerici Kadınlar tarafından kınandı. Yapılan ortak açıklamada "Bizler, hem örgütlerimiz hem de veli olan yüzlerce üyemiz adına açığa alınan öğretmenlerimizin hemen göreve döndürülmelerini, faşist vekil öğretmen atamalarının durdurulmasını, ücretli öğretmenlerle sürdürülecek eğitim ve öğretime karşıyız" denildi.

İzmir'de 24 Aralık günü Kahramanmaraş Cankırımını protesto etmek amacıyla derslere girmeyen 24 öğretmenin açığa alınması tepkiyle karşılandı. TÖB-DER İzmir Şubesi "Okullar oldukça, demokratik öğretmen hareketi de olacaktır" dedi.

ANKARA GÜLVEREN LİSESİ'NDE BOYKOT

Gülveren Lisesi öğrenci ve ücretli öğretmenleri Maraş kırımını protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle açığa alınan öğretmenler, görevlerine iade edilinceye dek derslere girmeme kararı aldıklarını açıkladılar.

Gülveren Lisesi öğrencileri tarafından yapılan açıklamada, okulda görevli yüzbaşının, öğrencilerin saçlarını makasla kestiği, öğretmen ve okul yöneticilerine hakaret ettiği belirtilerek «Gülveren Lisesi okul mu? Kışla mı? Karakol mu?» diye soruldu. Okulda görevli birçok öğretmenin Demirel hükümetince açığa alınmasından sonra tüm eğitim ve öğretimin durduğu belirtilen açıklamada Milli Güvenlik dersi öğretmeni ile öğrenci ve öğretmenleri ihbar eden edebiyat öğretmeninin, Maraş Emniyet Amirliği'nin ve Milli Eğitim Bakanı'nın protesto edildiği hatırlatılarak boykotun süresiz devam edeceği bildirildi.

Okulda görevli ücretli ders öğretmenleri de bir açıklama yaparak arkadaşları görevlerine dönünceye dek derslere girmeyeceklerini bildirdiler. Maraş kırımını gerçekleştiren faşistlerin ellerini kollarını sallayarak dolaşmalarına karşın bu katliamı protesto eden eğitim emekçilerinin görevlerinden alındığı belirtilen açıklamada, faşist saldırı tehdit ve baskıya, yüzbaşının davranışlarına karşı «sağır» kalınmasının düşündürücü olduğu bildirildi.

ADANA'DA 254 ÖĞRETMEN SERBEST BIRAKILDI

Adana'da; Kahramanmaraş katliamının 1. yıldönümünde protesto etmek amacıyla derslere girmedikleri için gözaltına alınan 254 öğretmen dün serbest bırakıldı.

Sıkıyönetim Askeri Savcılığı tarafından, gözaltında bulunan öğretmenlerle ilgili soruşturma tamamlandı ve önceki gün öğretmenler tutuklanma isteği ile askeri mahkemeye sevkedildiler. Askeri mahkeme, delil yetersizliği nedeniyle öğretmenleri dün serbest bıraktı.

DENİZLİ'DE ÖĞRETMEN KIYIMI YOĞUNLAŞTI

Denizli Milli Eğitim Müdürü Ergül Aykol, Merkez Ortaokulu öğretmenliğine getirilirken, İlköğretim Müfettişleri Teftiş Kurulu Başkanı Arif Altan da görevinden uzaklaştırıldı.

Denizli Halk Eğitim Başkanı İbrahim Kızıltan Sivas'a sürüldü. Pamukkale Ortaokulu ve Cumhuriyet ile Çardak Lisesi Müdürleri de ortaokul öğretmenliğine getirildi.

SATILIK VE KİRALIK

SİLİVRİ'de: DENİZ KENARINDA SATILIK ARSALAR
ÇATALCA'da: KİRALIK TAVUK ÇİFTLİĞİ (MANDA AHIRI) KİRALIKTIR.
MÜRACAAT: Tel.: 751993 Gündüz - 75 29 22 Gece

İşte, MHP'nin bir yıllık suç dökümü...

● Ülkü KARAOSMANOĞLU

FAŞİST TERÖRÜN 1979 BİLANÇOSU

Bir itiraf: "Doğan Öz'ü davamıza zarar verdiği için öldürdük,,

— 8 —

16 Mayıs

● Ankara'da Etlik'te bir kahveyi basan komandolar 7 kişiyi yaraladı. Etlik baskınından önce Ankara'da bir evin zemin katı silahla tarandı 2 öğrenci öldü.

19 Mayıs

● Savcı Doğan Öz'ü öldürmekten sanık Hüseyin Kocabaş, Balıkesir'de yakalandı. Kocabaş'la birlikte çeşitli eylemlere katıldıkları belirlenen 7 kişi ele geçirildi.

20 Mayıs

● Türkeş'in, MHP'nin dış ilişkilerini ortaya koyan yayını ile ilgili olarak YÜRÜYÜŞ Dergisi'ne açtığı dava, Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde reddedildi.

21 Mayıs

● Doğan Öz'ün katil sanığı Hüseyin Kocabaş, «Saklanırken bize her ay 5 bin lira geliyordu» dedi. «Doğan Öz'ü davamıza zarar verdiği için öldürdük» diyen Kocabaş'ın 7 arkadaşından ikisi kaçtı. Doğan Öz'ün öldürülmesinde kullanılan tabancanın «seyyar» tabanca olduğunu belirten Kocabaş şunları söyledi: «Savcı Doğan Öz, tutuklu bulunan ve yargılanan ülkücü arkadaşlarımıza ağır hapis cezaları istiyordu. Bu yüzden Doğan Öz'ü İbrahim Çiftçi ve ben planladığımız şekilde öldürdük. Doğan Öz'ü vurduğumuz silah ile Balıkesir Emniyet Müdürlüğü'nde yakalanan silahlar aynı silahlardır. Bunlar Türkiye'nin birçok yerinde meydana gelen olaylarda kullanılmıştır. Amacımız, MHP'nin tek başına iktidara gelemeyeceğini anlayınca, MHP'yi ihtilalle iktidara getirerek rahat rahat dolaşmaktı.»

24 Mayıs

● İstanbul'da Örnektepe semtinde bir kahve tarandı. Bir kişi öldü, 11 kişi yaralandı. Saldırganlar arasında cezaevi kaçağı Ferhat Tüysüz'ün de bulunduğu ileri sürüldü.

28 Mayıs

● Seydişehir'de MİSK üyesi militanlar ilçede terör yarattı. 23 kişi yaralandı. Saldırganların Türk - Metal Sendikasına kayıtlı oldukları açıklandı.

29 Mayıs

● Doğan Öz'ün katil sanığı Hüseyin Kocabaş tutuklandı.

● Seydişehir'deki olaylar nedeniyle 41 komando tutuklandı.

● Kahramanmaraş cankırımı sanıklarından 330'unun idamı isteniyor.

● MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in Federal Almanya'dan sınırdışı edilmesi istendi. Wresbaden Eyalet Meclisi Sosyal Demokrat Milletvekili Gert Duretgart, Türkeş'in adının Türkiye'de birçok cinayet olayına karıştığını, Almanya'da çalışan Türkiyeli işçileri şiddet eylemlerine teşvik etmek amacıyla buraya gelmiş olabileceğini söyledi ve derhal sınırdışı edilmesini istedi.

30 Mayıs

● Etlik'te kahve tarayıp 7 kişiyi öldüren faşistler yakalandı.

1 HAZİRAN

● Aksaray'da bir belediye otobüsünde Spor Akademisi öğrencisi ilerici Sait Ulusoy'u öldürmek ve Turgay Soygül'ü de yaralamaktan sanık Alpaslan Alpaslan 36 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Bilindiği gibi Alpaslan, 6 Ocak 1980 tarihinde Yozgat Cezaevi'nden iki arkadaşıyla birlikte kadın kılığına girerek kaçırılmıştı. Kaçan diğer komandolar Sabahattin Civelek ve Yusuf Arpacı idi. Civelek, Üsküdar'da çeşitli gasp olaylarına fiilen katılmak suçundan 26 yıl 8 ay ağır hapis cezasına çarptırılmıştı.

3 HAZİRAN

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde dört yıl önce Türk-İş blokları semtinde duvarlara yazı yazan, ilerici öğrencilere ateş açarak, olay yerinden geçmekte olan Mehmet Güneş adlı yurttaşı ağır şekilde yaralamak, dinamit bulundurmaktan sanık Aydınlıkevler Büyük Ülkü Derneği Başkanı Feridun Akkuzu, ile iki arkadaşını toplam 38 yıl ağır hapis cezasına mahkum etti. Mahkeme, Feridun Akkuzu'nun olay öncesinde MHP Altındağ İlçe Sekreteri Cumhur Ergüçlü ile görüşmesini de gözönünde tutarak, «Sanıkları katliama teşvik eden kişi ve kuruluşlar hakkında yasal soruşturma yapılabilmesi için Askeri Savcılığa başvurulması» kararını da aldı.

4 HAZİRAN

● Balıkesir'de ilericilere saldırılar düzenleyen komandolardan biri kendi arkadaşını vurarak öldürdü. Balıkesir'in Gümüşçeşme mahallesinde Erdoğan Bıyık adlı bir MHP'li, lokal olarak kullandıkları bir pastanenin önünde, bir arkadaşı tarafından yanlışlıkla vuruldu. Bıyık'ın cenazesi için minarelerden anons yapıldı ve «milliyetçi bir gencin şehit edildiği» yolunda propagandalar yapıldığı ifade ediliyor.

● Ankara'da silahlı baskın yapan 11 komando tutuklandı. Demetevler Semti Birinci Caddede bulunan Montreal Kıraathanesi'ne saldırıda bulunan 11 komandonun tutuklandığı, MHP Yenimahalle ilçe binasında yakalanan Süleyman Karakuş adlı polis memuru diğer suçlularla gönderildiği Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde tutuklandı.

● İlerici kişilerin devam ettiği Montreal Kıraathanesi'ne 13 Mayıs günü silahlı baskın yapan 11 komandi, tabancalarını çekerek, «Komünistler yere yatsın» şeklinde bağırmışlardı. Bir astsubayın silahlı saldırganlara tabancasını çekerek karşı koyması üzerine, kaçan komandolar, dışardan kıraathaneyi taradılar. Olaydan sonra Yenimahalle MHP ilçe binasında yapılan aramada olay da kullanıldığı saptanan iki tabanca bulundu, 11 kişi gözaltına alındı, parti binasındaki aramada yakalanan polis memuru Süleyman Karakuş ifadesinde «arkadaşlarıma ev bulmak için buraya geldim» şeklinde konuştu.

● Federal Almanya'nın Essen eyaletindeki Rüsselsheim'deki MHP'lilerin mitinginde ilericilere ateş açan 5 komando tutuklandı. MHP'nin mitingini protesto etmek için çok sayıda işçinin partililerin devam ettiği bir bina etrafında toplanması üzerine patlak verdi.

5 HAZİRAN

● 330'unun idam istemiyle yargılandığı, 803 sanıklı Maraş davası başladı. İddianamenin özeti: «Kahramanmaraş katliamında başı ÜGD çekti».

● MHP Genel Merkezi'nde Sadi Somuncuoğlu'dan aldıkları emir üzerine silahlı saldırı düzenlediklerini ve Şenol Güler adlı işçiyi öldürdüklerini sorguları sırasında ifade eden iki komandonun, isimlerini açıkladığı işçilerin can güvenlikleri kalmadığı gerekçesiyle işyerlerinin değiştirildiği bildirildi. Prefabrik Ahşap Elemanları Başmühendisliği Müdürü MHP eğilimli Mustafa Uğur tarafından Etlik'te kurulu Prefabrik Beton Elemanları Başmühendisliğine atanan komandolardan Bedri Yılmaz, Eyüp Özmen, Metin Kurt, İlyas Yüksel ve Ahmet Alan'ın isimleri saldırı olayından dört gün sonra yakalanan Mehmet Uçar'ın verdiği ifadede açıklanmıştı.

İmar ve İskan Bakanlığına bağlı Prefabrik Ahşap Elemanları Başmühendisliğinde 2 Nisan 1979 günü işçilere silahlı saldırı düzenlenmiş ve Şenol Güler adlı işçi öldürülmüştü. Saldırıya katılan Yaşar Güven adlı komando, işçiler tarafından silahıyla yakalanmıştı. Olaydan dört gün sonra işyerine gelen Mehmet Uçar adlı MHP eğilimli kişi de jandarma tarafından gözaltına alınmıştı. Uçar, jandarmada verdiği ilk ifadesinde emri MHP Niğde Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'ndan aldıklarını anlatmıştı. Uçar MHP Genel Merkezi'nde aldıkları emir uyarınca şu kişilerle birlikte işçi Şenol Güler'i vurmaya karar verdiklerini bildirmişti: Bedri Yılmaz, Metin Kurt, Ali Duran, İlyas Yüksel, Hacı Ahmet Yorulmaz, Saadettin Cengiz, Veysel Kayabaşı, Ahmet Alan, Oğuz Coşkun, Eyüp Özmen, Nevzat Bilaloğlu, İsmet Şahin, İbrahim Baser, Kerem Alan, Lütfü Fidan, Cihan Çağan, Behçet Tatarpolatoğlu, Nuri Gülsal, Yaşar Güven.

Mehmet Uçar ifadesinde Bedri Yılmaz'ın kendisine silahı vererek «Kaybet bunu» dediğini, bunun üzerine memleketi olan Armutlu'daki bir akrabasına silahı verdiğini belirtmişti.

Ancak, Mehmet Uçar, üç gün sonra ifadesini değiştirerek, Türk-İş'e bağlı Ağaç-İş Sendikası Ankara Şubesi Başkanı işyeri şefi Emin Gürsoy ile işçi temsilcilerinden Metin Çetin ve Bahri Temelli'nin kendisinin bu şekilde ifade vermeye zorladıklarını iddia etmişti. Sözkonusu kişiler göz altına alınmış, 10 gün sonra çıkarıldıkları mahkemede suçsuz görülerek serbest bırakılmışlardı.

Uçar'ın ilk ifadesinde adı geçen komandolardan da hiçbirinin gözaltına alınmadığı öğrenildi. Bu kişiler MHP eğilimli müdürün işbaşına dönmesinden sonra tekrar işe gelip gitmeye başladılar. İşçilerden oluşan bir grup, sözkonusu kişilerin iş akitlerinin feshedilmesini istedi ise de MHP eğilimli müdür, bu kişileri «can güvenlikleri» olmadığı iddiasıyla Beton Elemanları Başmühendisliği' ne atadı.

Yarın: Komando Kulluk, mahkemede bağırdı: «Hepinizden hesap soracağız»

1 MAYIS KOLHOZU

Yazan: Galina NIKOLAEVA

Gençler yavaş yavaş dağıldılar

— 43 —

Yeni gelen, Valentina'ya arkasını dönerek artık Tatyana'yla konuşuyordu.

— Mavi küpelerini kim hediye etti Tanüşka?

Aleksey yeni gelene seslenerek:

— Petro, yine mi başladın? dedi.

Konuşması sakin ve hâkimdi. Valentina, kara gözlü gencin derhal yumuşayarak uysallıkla:

— Ne var be Alyoşa, bir şey yaptığım yok, demesine hayret etti.

— Madem ki «bir şey yaptığın yok», otur ve dinle! Ya dinle, ya da çık git!

Çalışmalar devam ediyordu. Alyoşa'yı soru yağmuruna tutmuşlardı. O, herkese güvenle ve kesinlikle cevap veriyordu.

Ders bittikten sonra, gençler Aleksey'in etrafını sardılar. Lübava Valentina'ya yaklaşarak:

— Buraya tesadüfen uğradım, dedi. Sonra da oturup kaldım. Burada otururken, eskiden bütün kolhozun nasıl toplandığını, tarım tekniği dersleri dinlediğini hatırladım.

Lübava uzakta bir noktaya bakıyor, kuru dudakları gülümsüyordu. Bu tarım tekniği çalışmalarına ilişkin anılarında, kendisi için çok değerli ve şairane bir şey olduğu besbelliydi.

Yavaş bir sesle:

— Pavel'ciğimle birlikte geliyorduk... Bazen yanyana oturuyorduk... O hep teknik tarım kitapları alıyordu, çok meraklıydı. Kente her gidişinde mutlaka kitaplarla dönerdi.

Birden irkildi, sanki kendine geldi:

— Öğrettiklerine teşekkür ederiz Alyoşacığım.

Ve şakayla. «Aleksey Alekseyeviç» diye ekledi.

Gençler yavaş yavaş dağıldılar.

Aleksey kara gözlü gence yaklaştı:

— Kızıl köşeye yine sarhoş geldin Petro.

— Benim mazeretim var Alyoşa! Bizim Vaska, yani kardeşim, şu şeytan alası başkan, bizi geceyarısı ormandan direk nakletmeye zorunlu kıldı. Sen de, biraz ısınmak için içtim. Başka türlü olur mu? Ah bir görsen, orman ne kadar güzel! Derenin öte tarafındayken, bir tilki bacaklarımın arasından kaçtı. Tüfeğim yanımda olmadığı için öfkeden çatladım!

— Direkleri getirdiniz mi?

— Getirdik ve harmanı yapacamız tepeye indirdik.

Konuşulanları dinleyen Valentina, biraz önce başkanla Matveiç'in tartışmasına yersiz karıştığı için utanarak: «Demek direkler getirildi, Vasiliy dediğini yaptırdı» diye düşündü.

— «Mazeretin» var, buna karşı söyleyecek sözüm yok. Fakat mademki içtin, niçin evde oturmadın? Böyle içkili halde kızıl köşeye gelmemen gerek.

— İçkili geldiysem sana ne zararı var?

— Sen bu konuda ne düşünüyorsun?

— Ben düşünmem, içimizde «düşünen adam» sensin. Senin gibi biri bütün kolhoza yeter.

Pötr gülerek, Alyoşa'yı kucaklamaya çalışıyordu.

— Ah Alyoşka, seni öyle seviyorum, öyle seviyorum ki! Vallahi, kızmışsın gibi seviyorum. Ama sen, nasıl anlatayım, plan üstü bir şeysin! Beşer yıllık planlarla yüz yıl ilersini planlamışsın. Hem delikanlılar ne diye düşünsün? Varsın ihtiyarlar düşünsünler. Biz, işte böyle yaşıyacağız.

(Devamı yarın)

SANAT•EDEBİYAT•KÜLTÜR

Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası kuruluşunun ikinci yılında

Sine-Sen, güç koşullara karşın sinema emekçilerinin sorunlarına sahip çıkıyor

● SİNE-SEN Genel Başkanı Mevlut Ekinci, 5 Ocak günü, sendikanın kuruluşunun 2. yıldönümü nedeniyle basına bir açıklamada bulundu. Ekinci, açıklamasında, sinema emekçilerinin örgütlü güç haline gelme doğrultusundaki savaşımlarını, elde ettikleri konumları ve sorunlarını dile getirdi. Açıklama şöyle:

Bugün 5 Ocak 1980. Bugün, ülkemizde sinema emekçilerinin sınıf ve kitle sendikası SİNE-SEN'in kuruluşunun 2. yıldönümü. Bugün, ülkemiz sinema sanatının savaşsız, sömürüsüz bir dünyaya ulaşması görevini emekçileriyle birlikte onurla üstlenen sendikamızın attığı ileri adımların bir dönüm noktası.

Türk Sineması alanında çalışan emekçilerin örgütlenme mücadelesi, sinemanın kuruluş günlerinden başlamış ve günümüze dek sürmüştür. Özellikle 1954 yıllarından günümüze dek sinema çalışanları, sağlıklı bir örgütlenme için gereken bütün çabaları harcamışlar, dernek, sendika ve zaman zaman da kooperatif biçiminde örgütlenmelere çalışmışlardır.

Ancak, bugüne ulaşan 30 yıllık dönem içinde gerçekleşen irili ufaklı sinema kuruluşları, sinemanın özgül yapısına uygun sağlıklı bir örgütlenmeyi gerçekleştirememişler ve mücadele sahnesinden çekilmişlerdir. Çünkü söz konusu kuruluşların gerek kuruluş biçimleri, gerekse yönetim biçimleri, emekçi ile işvereni aynı çatı altında mücadele vermelerine olanak tanıyan bir yapıyı içeriyordu. Dolayısıyla bu örgütler, paranın gücüyle giderek işverenlerin ya da işveren yanlıların güdümü haline geliyor ve emekçilere kapılar birer birer kapanıyordu.

Tüm bu çarpıklıkları giderek kavrayan ve bu olaylar karşısında kendi örgütlerini kendilerinin kurması gerektiğinin bilincine varan sinema emekçileri, 5 Kasım 1977' de sansürü ve antidemokratik baskıları protesto etmek amacıyla şanlı Ankara Yürüyüşü'nü gerçekleştirdiler. Bu dayanışma gösterisinden aldıkları ivmeyle, 5 Ocak 1978' de örgütümüz SİNE-SEN (Sinema Emekçileri Sendikası) kuruldu.

SİNE-SEN'in kurulmasından büyük bir rahatsızlık duyan egemen çevreler bu gelişimi ve örgütlenmeyi durdurmak için yapay tabela örgütleri kurmakta gecikmediler ve sinema emekçilerine hedef şaşırtmaya çalıştılar. Fakat işveren güdümlü tüm muhalefet ve saldırılar ne denli güçlü olursa olsun, güzel sanatlar işkolunda da sınıf ve kitle sendikasının temeli atılmıştı ve sinema emekçileri, bu temelin üzerinde işçi sınıfı bilimini yükseltmekte çelik bir kararlılık içinde bulunuyorlardı.

Böylece SİNE-SEN, kısa zamanda bu oyunları açığa çıkararak gücünü sinema emekçilerinden ve işçi sınıfının biliminden alan tek sinema örgütü olduğunu dosta düşmana, herkese gösterdi.

SİNE-SEN, içinde bulunduğu güçlüklere karşın sinema emekçilerinin ve sinema sanatının çözümlenmesi gereken sorunlarının bilinciyle ağır, fakat sağlam adımlarını atmaya başladı.

Öncelikle, sinema emekçisi üyelerinin ivedi çözüm bekleyen ekonomik sorunlarını belirli ölçüde çözüme ulaştırdı.

Özerk Sinema Kurumu Yasası'nın gerçekleşmesi doğrultusunda önemli girişimlerde bulundu. Sansür ve antidemokratik baskılara karşı [illegible] mücadele verdi.

Sinema işverenleri tarafından daha fazla kâr amacıyla yıllardır sigortasız çalıştırılan üyelerini sigortaya kavuşturabilmek için sürdürdüğü kararlı mücadelesi, 11 Temmuz 1978 tarihinde başarıya ulaştı ve sinema çalışanların işçi olması yasal güvence altına alındı.

Böylece, geçmişteki çalışmalarını belgeleyen sinema emekçileri, 10 yıllık borçlanma hakkını kazandılar. Ancak, günlük yaşamını sürdüren sinema emekçilerinin geçmiş sigorta primlerini işverenlerin ödemesi gerekirken, sigorta primlerinin parasal yükü sinema emekçilerine yüklendi. Sigorta aylığına hak kazanma yaşını dolduran ya da 10 yıllık sigortalı olma hakkını kazanmak isteyen sinema emekçileri, kendi adlarına 97 bin liraya kadar çeşitli tutarlarda para ödemek sorunuyla karşı karşıya kaldılar. Böylece sinema emekçileri, tüm sömürülenler gibi hükümetlerin aziziliğine uğrayarak kendi kaderlerine terkedildiler. Ancak onların tek güvencesi olan örgütleri SİNE-SEN bu sorunu duraksamadan üstlendi. Amaç, bütün sinema emekçilerinin borçlanmalarının karşılanmasıydı.

Bu görevinin bilincinde olan SİNE-SEN, yaklaşık 400 sinema emekçisinin 30 milyona yaklaşan borçlanma tutarını karşılamak için bütün güçlerini sorunun çözümüne seferber etti. Sinema emekçileri, sınıf ve kitle örgütü olan SİNE-SEN'inden görev bekliyordu ve SİNE-SEN bunu başaracaktı.

Bu çetin görev karşısında SİNE-SEN, 14 Haziran 1979' da halkımızın katılımıyla gerçekleşecek «Bağış Kampanyası»nın temelini attı.

Amaç, bütün sinema emekçilerinin borçlanma primleri ni bir an önce ödeyerek sinema emekçilerini sosyal güvenceye kavuşturmaktı.

27 Aralık 1979'da SİNE-SEN, tüm sanatçıların katılımıyla gerçekleştirdiği Sinema Emekçileri Dayanışma Gecesi'yle kampanyayı başlatarak, aynı gece borçlanma primleri ivedi ödenmesi gereken üyelerine «Sinema Onur Belgesi» vererek bu görevi üstlendiğini kanıtladı.

SİNE-SEN'in bu geceyle başlattığı «Sinema Emekçileri ile Halkımız Omuz Omuza» kampanyası için oluşturulan «Kampanya Komitesi» aracılığıyla, kampanya makbuzları bütün sinemalara ulaştırıldı.

Örgütümüz, sinema alanında sürdürdüğü mücadelenin 2. yılında da, gerek sinema emekçilerinin, gerekse Türk Sineması'nın bütün sorunlarını başarıya ulaştırmakta kararlıdır, bunu başaracaktır.

Fotoğraf Sanatı Uluslararası Federasyonu 30. yılına girdi

FIAP (Fotoğraf Sanatı Uluslararası Federasyonu), çeşitli ülkelerin ulusal fotoğraf federasyonlarından oluşuyor. Her ülke, kendi federasyonu ya da o ülkeyi temsil edebilecek nitelikte bir ulusal fotoğraf kuruluşuyla FIAP'a katılabilir. FIAP, 1950 yılında kuruldu. Merkezi İsviçre'dedir.

FIAP AMAÇLARI:

Fotoğraf Sanatı Uluslararası Federasyonu, aşağıdaki amaçlar doğrultusunda çalışır.

Manevi amaçlar: Fotoğraf aracılığıyla, bütün ülkeler arasında kardeşlik bağları ve arkadaşlık ilişkileri oluşturmak, dünyada barışın hüküm sürmesi için uluslararasında güven duygusunun gelişmesine yardımcı olmak.

Maddi amaçlar: Üye federasyonların yasal haklarını korumak, onların güçlerini birleştirerek özel haklardan yararlanmalarını sağlamak.

Bilimsel ve Sanatsal Amaçlar: Fotoğraf sevgisinin ve bilgisinin yaygınlaşmasını, sergi ve dolaşan albümler yoluyla artistik yeteneklerin gelişmesini sağlamak.

Ulusal ve Uluslararası Amaçlar: Fotoğraf sanatının hakettiği yeri ve saygınlığı kazanabilmesi amacıyla, ülkelerde ve dünyada yönetimlerin de yardımıyla fotoğrafçılık faaliyetini yürütmeye çalışmak.

FIAP'ın tüzüğünü tamamlayıcı nitelikli olan ve 1954 Barcelona Genel Kurulu'nda kabul edilen «FIAP ÇİZELGESİ»nin giriş bölümünde şöyle deniyor:

«Çalışmalarını evrensel bir çerçevede yürüten FIAP, bütün ülkelerde fotoğrafçılık anlayışını geliştirerek, amatör fotoğrafçılığı varabileceği en yüksek noktaya ulaştırmayı amaçlar. Bununda üç ana nedeni vardır: Yurttaşların kültürünü artırmak, ulusların teknik, artistik ve belgesel yönden ilerlemelerine katkıda bulunmak ve olanakları elverdiğince dünyada barışın kökleşmesini sağlamak.

Hiçbir ulusal ya da uluslararası propaganda, görsel unsurların yardımı olmaksızın güçlü olamaz. Grafik unsurlarından hiçbiri, fotoğraf kadar gerçek, açık ve değişik yorumlar getiremez. Fotoğrafsal belgeler; elde edilmesi, toplanması, arşivlenmesi, incelenmesi ve taşınması kolay belgelerdir ve her ihtiyacı olanın emrine hazırdır.»

ÇİZELGE'nin sonuç bölümünde ise, şu görüşler yer alıyor:

«Modern dünya, artık fotoğraf olmadan varolamaz. 140 yıl önce insan beyninden doğan ve insanlığa sunulan fotoğraf, günümüzde artık yayılmak için sınır tanımamaktadır. Artık yeryüzünde, duvarlarını bir fotoğrafın süslemediği ev ya da kulübe hemen hemen kalmamıştır.

FIAP'ın, fotoğrafçılık hareketinin evrenselliğini tek başına temsil etmek gibi bir savı yoktur. Bütün dünyada fotoğrafçılığın aşamalar yapmasına katkıda bulunan değişik yapıda kuruluşlar vardır. Bilimsel topluluklar, profesyonel sanatçı kuruluşları, amatör sinema dernekleri, hep paralel yollar izlerler.

Bu değişik çalışmalar, yalnızca varolmakla kalmamalı, ayrıca bunların aralarında bağlılık ilişkileri kurulmalıdır.»

FIAP, her iki yılda bir, sırayla bir siyah-beyaz, bir de renkli sergi düzenler.

Ülkemizde bu nişanı, sinema ve fotoğraf alanında emeği geçmiş olan Baha Gelenberi (E. FIAP—IM. FIAP) taşımaktadır.

Ülkemizde şimdilik bir fotoğraf federasyonu yoktur. Bu nedenle, ülkemizin amatör fotoğrafçılarının 20 yıllık yığın örgütü İFSAK (İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği), üyelik için FIAP'a başvurmuş ve isteği kabul edilmiştir.

"Ahmet Haşim Şairliği ve Seçme Şiirleri,, kitabının 3. basımı çıktı

Asım Bezirci'nin tükenmiş eserlerinden «Sabahattin Ali, Orhan Veli» incelemelerinden sonra «Ahmet Haşim» kitabı da Gözlem Yayınları'nın «Eğitime Yardımcı Kitaplar» dizisinde çıkmış bulunmaktadır.

Genişletilerek ve gözden geçirilerek üçüncü kez basılan bu kitabında Asım Bezirci Şair Ahmet Haşim'in hayatı, kişiliği ve eserini derinlemesine inceliyor, zengin bir kaynakça veriyor. Ayrıca, şairin en güzel şiirlerinden seçmeler sunuyor ve bunların bugünkü dile çevirilerini belirtiyor. Yabancı, eski sözcüklerin Türkçe karşılıklarını gösteriyor.

Daha çok öğretmenler ile öğrencileri hedef alan kitabın şiirsever okurları da ilgilendireceği düşünülüyor. Kitabın bundan önceki basımları için şunlar söylenmişti:

«Asım Bezirci'nin Ahmet Haşim adlı kitabı şairi her yönden inceleyen, iyi bir bibliyografya veren, derinlemesine çözümlere girişen başarılı bir çalışmadır.» (Memet Fuat). «Ahmet Haşim incelemesi bundan önceki Haşim incelemelerine çok şey katmakta ve sanatçımızı daha iyi incelemek isteyenler için güzel bir örnek olmaktadır.» (Muzaffer Uyguner). «Bence bu kitabın tümü nice zevkle okunacak, faydalı, yeni ve ölçülü bir eser niteliği taşıyorsa, seçmeler kesimi de öylesine zevkle seçilmiş bir antoloji değeri gösteriyor.» (Muhtar Körükçü). «Öğretici yan taşıyan kişilikli bir derleme.» (Doğan Hızlan).

Maden-İş Sendikası Müzik Kolu Sinematek gösterisi düzenledi

Maden-İş Sendikası müzik kolu tarafından düzenlenen sinematek gösterisinde, «İnsanlığa Adanan Şarkı (Vapstarof'un Hayatı)» gösterilecek. Gösteri, 13 Ocak Pazar günü saat 14.00'de Sinematek Salonu'nda sergilenecektir.

Devrimci Macar Şairi Petöfi'nin yaşamı filme alınıyor

Büyük devrimci Macar Şairi Şandor Petöfi'nin yaşamını anlatan iki televizyon filmi hazırlanıyor.

«Geçen yüzyılın tarihi» adını alan ve rejisörlüğünü Adam Horvat'ın yaptığı iki film altı bölümden oluşuyor. Pal Zonan'ın yönettiği «Petöfi'nin Yolu» adlı diğer dizi filmde ise şairin gençlik yıllarını anlatılıyor. Sekiz bölümlük bu filmin çalışmaları tamamlandı ve önümüzdeki günlerde televizyonda gösterilmeye başlanacak.

Sovyetler Birliği NATO'nun görüşme tekliflerini yanıtladı

"NATO'NUN GÖRÜŞME ÖNERİLERİ BİR KOMEDİDİR,,

● TASS AJANSI GÖRÜŞME ÖNERİLERİNİN DAHA ÖNCE SOVYETLER BİRLİĞİ TARAFINDAN YAPILDIĞINI AÇIKLADI

● HATIRLANACAĞI GİBİ, SOVYET ÖNERİLERİNE KULAK ASMAYAN NATO, BRÜKSEL'DE BATI AVRUPA'YA YENİ SİLAHLAR YERLEŞTİRME KARARI ALDIKTAN SONRA GÖRÜŞME ÖNERMİŞTİ

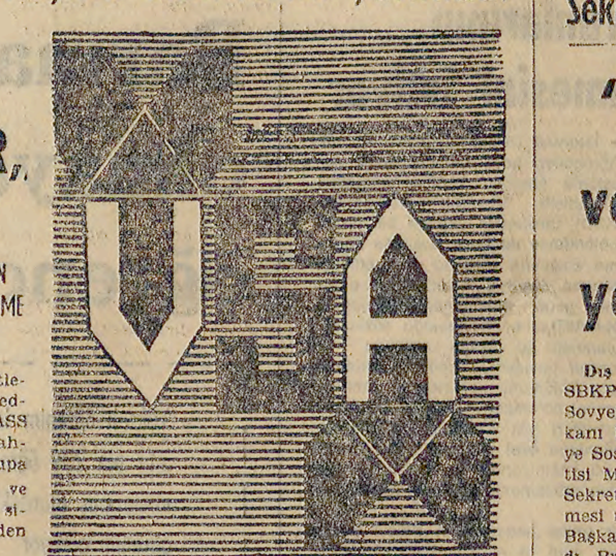

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği TASS Ajansı, NATO sözcülerinin Sovyetler Birliği'ne görüşme önerilerini «çok komik» olarak niteledi.

NATO liderlerinin, Sovyetler Birliği'nin daha önce bir çok kez ısrarla tekrarladığı Avrupa'da orta menzilli roketlerin azaltılması önerilerini reddettiklerini hatırlatan TASS ajansı, «NATO şimdi de bu sahte görüşme önerileriyle Avrupa kamuoyunu sakinleştirmeyi ve NATO ülkelerinde hızlanan silahlanma çabalarını gözden kaçırmayı amaçlıyor» dedi.

Dünya turu

● **SİCİLYA** Yerel Hükümet Başkanı Mattarella'nın öldürülmesine tüm siyasi partiler ve sendikalar tepki gösterdi.

● **LÜBNAN** hükümeti görev süresi 26 Ocak'ta dolan Arap barış gücünün görev süresinin uzatılmasını isteyecek.

● **ASYA'NIN** azgelişmiş ülkeleri, Filipinler'in başkenti Manila'da toplanarak dünya ticaret tekelini ellerinde bulunduran çokuluslu dev şirketlere karşı mücadele yöntemlerini saptamaya başladılar.

Körfez Bölgesi'nde çalışan yabancılar CIA ajanı

Beyrut'ta yayınlanan El Şark Gazetesi Basra Körfezi ülkelerindeki yaklaşık 15 bin Güney Kore'li işçinin aslı asker olduklarını açıkladı.

Gazete bu işçilerin büyük bölümünün Nhayunda adlı inşaat şirketinde CIA ile bağlantılı olarak çalıştığını yazdı.

● **JAPONYA'NIN** Mısır'da ikinci bir Süveyş Kanalı'nın yapımı için bu ülkeyle işbirliği yapacağı bildirildi.

● **İSRAİL** Yüksek Mahkemesi, Batı Şeria'da Arap toprağı üzerinde kurulan yerleşim bölgelerinin kapatılmama nedenlerini bildirmesi için 10 gün süre tanıdı.

● **AMERİKAN** Dışişleri Bakanlığı Danışmanı Nimeta'in, Yugoslav yöneticilerle görüşmek üzere Perşembe günü Yugoslavya'ya gideceği Washington'dan resmen açıklandı.

İzlanda'da başbakan ulusal birlik hükümeti kuruyor

● Hükümetin kurulması çalışmalarına İzlanda KP'de katılıyor

Reykjavik (ANKA) — İzlanda'da Aralık ayında yapılan seçimlerden sonra başlayan yeni hükümet kurma çalışmalarına Komünist Partinin de katılacağı bir koalisyon hükümeti kurma yolundaki çabalarla devam ediliyor.

Aralık ayı başında yapılan seçimlerde oyların büyük bir bölümünün sağ partilerde toplanmasının ardından şu andaki Sosyal Demokrat Parti hükümetinin yerini alacak yeni hükümeti kurmakla, İzlanda Muhafazakâr Bağımsızlık Partisi Başkanı Geir Hallgrimsson görevlendirilmiş.

Ülkede hükümeti kurma çalışmalarının hızlandırılmasına İzlanda bütçesinin onaylanması için çok az bir süre kalması, bu yılın başında sona eren ücretler anlaşmasının yenilenmesi ve balık fiyatlarının saptanması gereği neden oldu.

Hükümeti kurmakla görevlendirilen Halgrimsson, ülkenin içinde bulunduğu sorunların çözümü için bir ulusal birlik hükümetinin kurulmasını gerekli gördüğünü söyledi.

Moritanya, Sahra sorununun çözümünü istiyor

Dış Haberler Servisi — Ülkede yapılan son değişiklikler sonra Moritanya Devlet Başkanlığı'na getirilen Muhammed Vuld Abdullah, ülkesinin Sahra sorununun barışçıl yollarla ve en kısa zamanda çözülmesinden yana olduğunu yineledi.

Moritanya Devlet Başkanı Vuld Abdullah, sorunun çözümü için en geçerli ve sonuca götüren yolun, tüm tarafların biraraya gelmesi ve hiçbir dış müdahale olmaksızın kendi aralarında uygun bir çözümü bulmaları olduğunu söyledi.

Brejnev, Suriye Baas Partisi Genel Sekreterliğine seçilen Esad'ı kutladı

"Dostluğumuz barış ve toplumsal ilerleme yolunda gelişecektir,,

Dış Haberler Servisi — SBKP MK Genel Sekreteri ve Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Suriye Sosyalist Arap Baas Partisi Merkez Komite Genel Sekreterliği'ne yeniden seçilmesi nedeniyle Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ı kutladı. Brjnev'in Esad'a mesajı şöyle:

«Suriye Arap Sosyalist Baas Partisi MK Genel Sekreteri ve Suriye Arap Cumhuriyeti Başkanı yoldaş Hafız Esat.

Parti Merkez Komitesi Genel Sekreterliği görevine seçilmenizden dolayı içtenlikle kutlarım. Sovyetler Birliği, parti ve devlet yönetiminde izlediğiniz antiemperyalist ve Sovyet ve Suriye halkları arasındaki dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi politikanıza büyük değer biçmektedir.

İnanıyorum ki, SBKP ile Arap Sosyalist Baas Partisi ve Sovyetler Birliği ile Suriye Arap Cumhuriyeti arasındaki işbirliği, barış ve toplumsal ilerlemenin çıkarları doğrultusunda gelişecektir.»

Sovyetler'de çevre korunması yasası çıkarılıyor

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği'nde çevre korunması amacıyla hazırlanan geniş kapsamlı yasa tasarısının halk arasındaki tartışması tamamlanmak üzere. Tasarı 20 gün önce tartışmaya açılmıştı.

SOVYET VATANDAŞLARININ ÖNERİLERİ DEĞERLENDİRİLİYOR

Sovyet vatandaşının tasarı üzerindeki önerilerinin tartışıldığı ve değerlendirildiği bu süre sonunda, çevrenin korunması amacıyla en aktif ve verimli önlemlerin alınması için tasarı Yüksek Sovyet'e sunulacak. Sovyetler Birliği'nde çevrenin korunması amacıyla geçtiğimiz yıl içinde 5 milyon ruble harcanmıştı.

SBKP-Fransız KP görüşmeleri Moskova'da sürüyor

Dış Haberler Servisi — SBKP MK Genel Sekreteri ve Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev ile Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri George Marchais arasındaki görüşmeler Moskova'da sürüyor.

Haberi veren Moskova Radyosu, iki lider arasında sürdürülen görüşmelerde uluslararası gelişmeler, silahsızlanma ve detant sorunlarının ele alındığını bildirdi. Radyo, iki parti arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin güçlendirilmesi konularına Brejnev ve Marchais tarafından büyük değer biçildiğini söyledi.

ABD'DE 60 BİN PETROL İŞÇİSİ GREVE BAŞLADI

● Sendika yetkilileri ABD'deki petrol arzında önemli bir düşüş olacağını ve enerji sıkıntısının başgöstereceğini açıkladı

Denver (THA) — ABD'deki petrol rafinerilerinde çalışan 65 bin işçinin ücretlerinin ve yan haklarının artırılması nedeniyle greve başladıkları bildirildi.

Petrol, Kimya ve Atom İşçileri Sendikası Başkanı Robert Gos, işçilerin dün sabah işi bıraktıklarını söyledi.

Grev, sendika üyesi 200 bin işçiden 60 binini kapsayan ücret görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine ilan edildi. Sözkonusu 60 bin işçi ABD'deki 100 kadar petrol şirketinde çalışıyor.

Petrol şirketlerinin modern rafinerilerinin otomasyon kolaylıkları olması nedeniyle pek az işçiye gereksinim duydukları için grevin kendilerini ve petrol arzını etkilemeyeceğini iddia etmesine karşın, sendika, grevin başlamasıyla birlikte ABD'deki petrol arzında önemli bir düşüş olacağını ve enerji sıkıntısı başgösterebileceğini açıkladı.

Öte yandan bazı gözlemciler de petrol rafinerisi işçilerinin başlattıkları grevin ABD'de öteden beri süren petrol bunalımını etkileyeceğini bildiriyorlar.

İSRAİL'DE 70 BİN ÖĞRETMEN UYARI DİRENİŞİ YAPTI

Tel Aviv (THA) — İsrail'de 70.00 ilk ve ortaokul öğretmeni özel komisyonun ücret artışı konusundaki önerilerini uygulamayan bakanlığını protesto etmek için derslere girmediler. Öğretmenler eğer hükümet kendilerini di[illegible]emeyecek olursa genel greve gidebileceklerini belirttiler.

İsrail'de özel eğitim komisyonu öğretmenlik mesleğinin prestijini arttırmak ve yetenekli öğrencileri bu mesleğe çekmek için yüksek ücret artışları tavsiye etmişti.

Öğretmen Sendikası üyeleri ile bir görüşme yapan Maliye Bakanı Yıgael Horowitz kendilerine hak vermekle birlikte yapılacak zammı onaylayamayacaklarını söyledi. İsrail ekonomisinin son zamanlarda iyice kötüye gittiği, İsrail lirasının sürekli devalüasyonuyla birlikte yıllık ortalama enflasyon artış hızının yüzde 100'ü aştığı bildiriliyor.

Afgan gerçeği üzerine

Hüseyin BAŞ

Bazı olaylar vardır, denektaşına benzer. Olaya yaklaşmanın biçimi ve özü, kişinin ideolojik kimliğinin şaşmaz bir şekilde ortaya çıkmasına yolaçar. Afganistan olayı bu türden bir denektaşıdır.

Bu konuda emperyalizmin kuyruğuna takılıp, kıçkırık olduğu kadar anlamsız burjuva rahatlığı uğruna tarih önünde kendilerini rezil kepaze ettiklerinin farkında bile olmayan «paralı kalemlere» sözümüz yok. Büyük Ekim Devrimi'nden bu yana, gerçekleşen her devrim, bu takımın kara çalmasından kurtulamamıştır. Küba'da, Vietnam'da, Mozambik'te Etyopya'da, Güney Yemen'de, Angola'da, Kampuçya'da, Afganistan'da birbiri ardından patlak veren devrimleri yalan dolan, çoğu zaman da çağın gerçekelerinden acınacak ölçüde habersizliğin tiksinti veren bağnazlığıyla karalamaya kalkışanlar aynı türün sürgünleridir. Ne var ki bunlar, gerçekleri sermayenin çıkarlarına göre çarpıtılması eylemlerinde, eskiye oranla, çok daha az başarılı olmaktadırlar. Çünkü, emekçi ve yoksul halk kitleleri pirincin içindeki «siyah taşları», sosyalist düşüncenin yaygınlaşmasına ve özümsenmesine koşut olarak gün geçtikçe daha iyi görmektedir.

Pirinçteki beyaz taşlar

Bizi kaygılandıran, pirincin içindeki «beyaz taşlar». Sosyalist kuram el yordamıyla kavranmaz. Kıyısından köşesinden tutarak sosyalist olunmaz. Her türlü olay ve olasılıkta işçi sınıfının tarihsel misyonuna, bilimsel sosyalizmin temel ilkelerine bağlılık, küçük burjuva edinim ve komplekslerinden bütünüyle arınmış olmak temel koşuldur. Yeryüzünün tüm sorunlarını tanrının her günü iki kalem darbesiyle çözme alışkanlığını sürdüren bazı solcu yazarların, Afganistan olayı gibi, ciddi ideolojik dağarcığın yanısıra, emperyalizmin tasallutundan sıyrılmış sağlıklı veri ve bilgi gerektiren sorunlara son derece yanlış yaklaşımları, böylece de sosyalizm adına, bütünüyle antisosyalist bir tutumun içine düşmeleri, yukarıda sözü edilen kaygıları, ne yazık ki doğrulamaktadır.

Önce bir alıntı

Ağırbaşlılığı ile ünlü bir gazetede yazan usta makale yazarı, «Sosyalizm kuramına ters düşülmemesi için» bakın neler önermektedir:

«Bakarsınız ki, bir parti veya örgüt sosyalizm - kapitalizm çatışması içinde Sovyetler Birliği'ne bağlanmayı yeğlemiştir ve Moskova ne yaparsa, hangi eylemi uygulamaya koyarsa benimser. Aynı biçimde Çin'e bağlanıp, Pekin'e göre kerteriz tutanlar da vardır. Buna karşılık bağımsızlığı özümleyen örgütler de dünya sosyalist akımının en güçlü akımını oluşturmakta ve Üçüncü Dünya' nın antiemperyalist akımlarıyla dayanışmayı geliştirmektedirler. Sosyalizmi özümserken ve savunurken bir büyük devlete bağlanmanın olumsuzluğu gün geçtikçe daha iyi anlaşılmaktadır ...... Amerikancılık yapan veya antisovyet propagandayı pompalayan güdümlüleri birbirinden ay[illegible]acaya dek ulusal bağımsızlık bilincini işlemek, ulusal kurtuluş tarihimizin ve devrimcilik yasasının hepimize yüklediği bir görevdir.»

Solda bunca yol aldıktan sonra insanın sosyalizmi, hem de sosyalizm adına bu ölçüde yanlış kavraması tek kelimeyle şaşırtıcıdır. Sosyalistler, toplumsal gelişmelerle ilgili gerçekleri, burjuvazinin dayattığı bu komplekslerin sınırları içinde değil, bilimsel sosyalizmin ilkeleri doğrultusunda ararlar. Sosyalizmin temel kuralları, toplumsal olayların tarihsel süreç içinde nesnel değerlendirilmesini zorunlu kılar. Afgan gerçeğine de, sayın köşe yazarının sandığı gibi, salt ne pahasına olursa olsun Sovyetler Birliği'nin desteklenmesi önyargısından değil, konuyla ilgili verilerin sosyalist yöntem aracılığıyla nesnel değerlendirilmesinden kalkarak yaklaşmaya çalışmışlardır.

"Gözlem"de bir başka yanılgı

Aynı ağırbaşlı gazetenin, ülkenin içinde bocaladığı sayısız sorunun sorumlularını olağanüstü bir cesaret ve dürüstlükle sergileyen gözüpek «Gözlem» yazarının Afgan olayına «ideolojik» yaklaşımının da, ne yazık ki, aynı yanılgının ürünü olduğunu söylemek zorundayız.

Polemiğe asla girmeden, tek bir örnekle yetinmek istiyoruz. «Gözlem» yazarı şöyle demektedir:

«Söz gelişi şu son yıllarda yaşanan Vietnam - Kamboçya ve Çin Halk Cumhuriyeti - Vietnam savaşları «Proletarya Enternasyonalizmi» üzerine yazılan kitapların ve oluşturulan kuramların bir anda yerle bir olduğu anlamına gelmiyor mu? ... Uluslararası komünizme karşı başka ülkelere «müdahale hakkı» doğduğuna inanan kapitalist dev ABD ile, Macaristan'da, Çekoslovakya'da son olarak Afganistan'da «kapitalist sızmalara» karşı askeri birliklerini eyleme geçiriveren sosyalist dev Sovyetler Birliği'nin bu davranışları arasında, ideolojik yaklaşımlar dışında ne kalmıştır?» diyerek, Marx'ı da, Engels'i de, Lenin'i de bir kalem darbesiyle yerle bir eden, tüm sosyalist dünyayı, Hitler kuklası Quisling'lerle izaha yeltenen sayın «Gözlem»ciye, bir iki temel noktayı hatırlatmakta yarar var.

Enternasyonalizm nedir, ne değildir?

Proletarya enternasyonalizmi, Marxizm-Leninizm'in vazgeçilmez temel ilkelerinden biridir. Sosyalizmin kurucuları tarafından ilk ortaya atıldıklarından bu yana, özellikle 2. Dünya Savaşı'ndan sonra sosyalist dünya olgusunun devreye girmesiyle en üst düzeylerine ulaşmıştır. Bunun somut örnekleri ortadadır. Proletarya enternasyonalizmi, şu anda ülkede kaynatılmaya çalışılan «cadı kazanı»nın ateşini üfleyenlerin göstermek istedikleri gibi karanlık olduğu kadar korkunç bir umacı değildir. Proletarya entesnasyonalizmi burjuvazinin yoz milliyetçiliğinin ve kozmopolitizminin tam zıttıdır. İşçi sınıfı ile onun doğal yandaşları geniş emekçi sınıfların sosyalizm yönünde dayanışmasını amaçlar. İşçi sınıfının uluslararası niteliğinden, tüm ülkelere özgü varoluş ve savaşım koşullarından, savaşımın aynı ortak hedefe, uluslararası sermayeye yönelmiş olması gerçeğinden doğar; giderek işçi sınıfının ortak çıkarlarını, hedefini, aktif dayanışmasını dile getirir. Diğer taraftan, burjuvazinin savlarının aksine, enternasyonalizm, sağlıklı yurtseverliğin karşıtı değil, tam tersine, onun ayrılmaz parçası, tamamlayıcısıdır. Özünde yurt ve halk sevgisi bulunan sosyalist enternasyonalizm, bu niteliği ile, sınıfsal bakış yerine, coğrafi ya da ırkçı yaklaşım biçimlerine indirgenen, halkları kendi kabukları içinde kalmaya zorlayarak uluslararası devrimci hareketin bütününden koparan, böylece de antiemperyalist savaşımı zayıf düşürmek isteyen şovenist ve kozmopolit küçük burjuva milliyetçiliğinden bütünüyle ayrıdır. Burjuvazinin, enternasyonalizmi yurt sevgisinden yoksunluk olarak göstermeye çabalamasının ardında yatan gerçek budur.

Aynı sepete konabilir mi?

Sayın «Gözlem»cinin, Vietnam - Kamboçya, Çin Halk Cumhuriyeti savaşlarıyla proletarya enternasyonalizminin bir anda «yerlebir» olduğu savına gelince... Vietnam - Kamboçya, Çin Halk Cumhuriyeti savaşları proletarya enternasyonalizminin bir anda yerle bir olduğu anlamına gelmez. Tam tersine, olayların nesnel değerlendirilmesi, sözü edilen olaylarda sosyalizmin bu vazgeçilmez ilkesinin dün olduğu gibi, bugün de en dinamik biçimiyle hayatiyetini koruduğunu ortaya koyar. İki sosyalist ülke arasında savaş varsa eğer, o ülkelerin en azından birinde sosyalizmin temel ilkelerinden bağışlanmaz bir sapma vardır. Vietnam, Çin'in etkisiyle halkının canına okuyan Pol Pot çılgınına karşı ölüm-kalım savaşı veren Kamboçya yurtseverlerinin, sosyalistlerinin çağrısına olumlu yanıt vererek enternasyonalist görevini yerine getirmiştir. Pekin'in emperyalizmle sarmaş dolaş olmak için hiç bir fırsatı kaçırmayan maceracı yönetiminin, emperyalizmin tümüne karşı otuz yılı aşkın süredir elde silah savaşan, tüm mazlum ulusların gözbebeği yiğit Vietnam'ın çilekeş halkını «cezalandırmak» amacıyla arkadan hançerlemesini, Vietnam'ın, Kamboçyalı yurtseverlere gösterdiği kardeşçe dayanışma ile «aynı sepete» koymak mümkün müdür? Sosyalist Vietnam'ı cezalandırmak amacıyla arkadan vuran Pekin kliğini «sosyalist» sayıp, «Bakın işte, sosyalistler birbirlerini boğazlıyor, nerede enternasyonalizm?» diye çırpınmak sosyalist bilimin ışığındaki bir değerlendirmeye hiç ama hiç dayanamaz.

Evet, tek fark ideolojiktir

Sayın «Gözlem» yazarının **«Uluslararası komünizme karşı başka ülkelere «müdahale hakkı» doğduğuna inanan kapitalist dev ABD ile Macaristan'da, Çekoslovakya'da, son olarak Afganistan'da «kapitalist sızmalara karşı» askeri birliklerini eyleme geçiriveren sosyalist dev Sovyetler Birliği'nin bu davranışı arasında, ideolojik yaklaşımlar dışında ne fark kalmıştır?»** şeklindeki gerçekten ilkelerine dek küçük burjuva ideolojisine bulanmış soruyu da yanıtlamak gerekiyor? «Gözlem» yazarı, sanıyoruz, sorusunun, aynı zamanda yanıtını da içerdiğini gözünden kaçırmıştır. Evet, sözü geçen iki davranış arasında, «ideolojik yaklaşımın dışında», gerçekten de bir fark yoktur. Daha açık bir deyişle, iki davranış arasında «ideolojik» fark vardır. Ve bu fark: esastır.

Emekçilerin uluslararası birliğinin temelleri 1. Enternasyonal döneminde Marx ve Engels tarafından atılmıştır. 1. Dünya Savaşı'nın bunalımlı ortamında 2. Enternasyonalin oportünist liderlerinin sosyal nasyonalizm ve sosyal şovenizme kaymaları, bu temel ilkenin iflasıyla sonuçlanmıştır. Bu sonuçta, kuşkusuz, ulusal duyguları olduğu gibi önyargı ve gelenekleri de ustaca kullanan burjuvazinin payı büyük olmuştur. Şovenizmin, yoz milliyetçiliğin gemi azıya aldığı bu karanlık dönemde proletarya enternasyonalizmine, tüm kuramsal ve eylemsel yaşamında Lenin sahip çıkmıştır. Lenin, burjuvazinin, işçi sınıfının bilincine gölge düşürmek için en geniş şekliyle istismar ettiği yoz ve sahte milliyetçiliğe karşı çıkarken, gerçekçi bir devrimci olarak, bu olguya somut ve diyalektik bir biçimde yaklaşılması gereğini vurgulamayı da ihmal etmemiş, tüm ülkelerin devrimcilerini, devrimci eylemlerinde ulusal öğeleri sürekli bir biçimde gözönünde tutmaya çağırmıştır.

Afganistan'da devrim ile Emperyalizm savaşıyor

Afganistan'da, 973 Temmuz'unda monarşinin devrilmesiyle başlayan, 27 Nisan 1978 devrimiyle daha belirgin temeller üzerine oturan devrimci hareket, emperyalizm tarafından desteklenen tutucu silahlı unsurların karşıdevrimci eylemlerine, iç yönetimde zaman zaman görülen sarsıntılara rağmen yürümektedir. Sovyetler Birliği bu süreç içinde, Afganistan'la imzalanmış bulunan anlaşma uyarınca ve Afganistan'ın yasal yönetiminin çağrısı üzerine Afgan devrimine yardım elini uzatmıştır. Bu yardım sınırlı ve geçicidir. Amacı ise, emperyalizm tarafından para, silah ve eğitimle desteklenen, özellikle İran'ın ABD'nin etki alanından çıkışından sonra karşıdevrimci eylemlerini yoğunlaştıran tutucu silahlı grupların, devrimci Afgan Silahlı Kuvvetleriyle elele, saf dışı bırakılmasıdır. Bu temel niteliğiyle de ne biçim, ne de öz bakımından, emperyalizmin yoğun bir biçimde istismar ettiği gibi, «işgal» değildir. Afganistan'da yine emperyalist odakların göstermek istediği gibi, Müslümanla, Müslüman olmayan arasında bir çatışma da söz konusu değildir. Afganistan'da savaşım, devrim ile emperyalizmin desteğindeki tutucu güçler arasındadır. Emekçi ve yoksul halk kitlelerinin kazanımlarını koruyan devrimci hükümet kuvvetlerinin de Müslüman oldukları gerçeği bu yüzden bile isteye isteye gözardı edilmektedir.

Gerçeği "zamanında" savunmak gerek

Bütün bu gerçeklere rağmen, sosyalistler, sosyalist bir ülkenin, devletler hukuku açısından olduğu gibi, devrimci dayanışma ilkesi açısından da yasal ve haklı olan «askeri yardımın» sınırlı ve geçici de olsa, emperyalizm tarafından yukarıda sergilemeye çalıştığımız nedenlerle, alabildiğine istismara olanak vermesi bakımından bütünüyle çaresiz kalındığında başvurulması gereken bir yol olduğunun bilincindedirler. Afganistan'da, ABD ve Çin'in desteğindeki tutucu güçlerin, doğum sancıları içindeki genç Afgan Devrimi'ni tehdit eden eylemlerinin had düzeylerine çıkma eğilimi göstermesi, Sovyetler Birliği'ni, ülkenin yasal hükümetinin çağrısına uymak durumunda bırakmıştır. Şimdi sosyalistlere düşen görev, konuyla ilgili gerçekleri, tüm küçük burjuva eğilim ve komplekslerinden sıyrılarak, ne pahasına olursa olsun dile getirmek, olayın emperyalist odaklar tarafından istismarını inat ve sabırla göğüslemektir. Olayın istismarıyla ayyuka çıkarılan sosyal-şovenizmin ardında, ülkemizi yeniden kayıtsız şartsız ABD emperyalizmine bağımlı kılmanın hazırlıklarının sürdürüldüğü şu sıralarda bu görev daha da önem kazanmaktadır.

Önemli olan Galile'nin dile getirdiği gerçeği karanlık **Yoksa dünyanın döndüğünü, bugün, herkes biliyor... ve tutucu güçlere karşı «zamanında» görüp savunmaktır.**

TÜSTAV

AP-CHP Koalisyonuna Ecevit "evet" derken Demirel „hayır„ dedi

- Dün Cumhurbaşkanı Korutürk ile görüşen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, AP'ye açıktan işbirliği teklif etti. Ecevit koalisyon önerisini grubunda da savunacağını söyledi.
- AP Genel İdare Kurulu'ndan sonra Ecevit'i yanıtlayan Başbakan Demirel, koalisyon ortağı aramadığını söyledi ve «Orta yerde bir hükümet var. İşi gücü bırakıp koalisyona mı gidelim» dedi.

Haber Merkezi — Dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile bir görüşme yapan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, bu kez AP'ye açıktan işbirliği teklif etti ve AP ile koalisyonu grubunda savunacağını açıkladı. Başbakan ve AP Genel Başkanı Demirel ise Ecevit'in sözlerini yanıtlarken koalisyon ortağı aramadığını, «Orta yerde bir hükümet var. İşi gücü bırakıp koalisyona mı gidelim» dedi. Ancak bugün görüşmelerine devam edilecek baskı yasaları ile ilgili olarak oluşturulan özel komisyonda AP ve CHP bazı maddelerde anlaşmaya vardılar. Komisyonda anlaşmaya varılan konularda ortak önerge verilmesi de kararlaştırıldı.

ECEVİT'İN SÖZLERİ

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada AP'ye açıktan işbirliği teklif etti. Ecevit bu işbirliği teklifinin AP-CHP koalisyonu olup olmayacağı yolundaki bir soruyu yanıtlarken de Demirel hükümetinin işbaşında bulunduğunu hatırlatarak **«Bir hükümet işbaşındayken benim bu söylediğimden daha ileri bir şey söylemem demokratik açıdan doğru olmaz. Ama inanıyorum ki ne düşündüğümüzü ne de düşünebileceğimizi, anlamak isteyen her kesin anlayabileceği bir açıklıkla söyledim. Eğer bugün bir öneri, bir koalisyon önerisi, bugün hükümette bulunan partiden gelecek olursa onu da yetkili organımıza destekleyerek götürürüm»** dedi. CHP Genel Başkanı Türkiye'nin bölgede yeni tavır alışlara ve köklü tutum değişikliklerine yöneltilmek istendiği yolunda belirli olasılıkların bulunduğunu hatırlatarak **«Bizim için temel unsur bölgemizde huzur içinde yaşamaktır»** şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile dün saat 11.00'de başlayan ve bir saat 10 dakika süren görüşmesinden sonra bir açıklama yapan CHP Genel Başkanı **«Türkiye'nin demokratik rejim içinde bunalımlardan kurtuluşunu kolaylaştırmak için CHP, AP ile işbirliğine hazırdır. Tabi bizim desteğimiz olmaksızın kurulmuş bir hükümeti bize ters düşen tutumuna bize ters düşmenin de ötesinde yanlışlığı, sakatlığı iki ayda ortaya çıkmış tutumuna gözü kapalı destek olmamız beklenerek işbirliği kurulamaz.»** dedi. Ecevit sözün şimdi iktidarda olduğunu belirterek AP'nin bu açık işbirliği karşısında 1 ay sonra yapacağı genel temsilciler meclisi toplantısını bekleyerek zaman kazanmaya çalışması halinde olup biteceklerin sorumluluğunun ve bu bir ayda sorunlardan meydana gelecek ağırlığın sorumluluğuna katılmış olmayacaklarını söyledi.

Hiçbir kimsenin kendilerinden «Uydu muhalefet» olmalarını bekleyemeyeceğini bildiren CHP Genel Başkanı **«Bir ay daha toplum bu duruma nasıl katlanır bilmiyoruz. Ama çok partili parlamenter demokrasi kuralları için yapabileceğimiz daha başka bir şey olmadığı için biz ister istemez katlanırız»** dedi. Partisinin yetkili organlarından yapılan saptamalar sonucunda ortaya çıkan görüşleri açıkladığını belirten Ecevit, Demirel hükümetini düşürme olanakları bulunmadığını bildirerek **«Böyle bir girişimimiz de yoktur»** şeklinde konuştu.

DEMİREL'İN YANITI

AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel, AP Ortak Grubu toplantısından sonra, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Cumhurbaşkanı köşkünden çıkarken yaptığı açıklama ile ilgili olarak görüşlerini soran basın mensuplarını kendi odasına davet ederek bir basın toplantısı düzenledi.

Başbakan Süleyman Demirel, **«Türkiye'nin iyiliği için her türlü işbirliğine hazır olduklarını, ancak bir kamuoyu aldatmacası olmaması gerektiğini»** söyledi. Demirel, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in, **(kendilerine koalisyon önerisi geldiği takdirde, destekleyerek yetkili kurullarına götüreceklerine)**, ilişkin sözlerine karşılık olarak da, **«Orta yerde hükümet var, işi gücü bırakıp, şimdi koalisyon kurmaya mı çalışacağız?»** dedi.

Demirel, yapılan işbirliği çağrısı konusunda şöyle konuştu:

«Bunu kim yapacak? Yapılacak işbirliği konusunda vuzuh olduğu sürece Türkiye için her türlü işbirliğine, elbirliğine varız. (İşbirliği yaparız.) Sözü genel bir söz dür. Laftan ibaret kalmamalıdır. Hangi konuda ne maksatla işbirliği yapılacağı, yani somutlaştırılması lazımdır. Aksi halde muallakta kalır. Bunun kim kime ne yapacaktır? Neyi yapacaktır? Kim kiminle yanyana gelirse, neyi yapacaktır? Bu konularda açıklık olursa her türlü işbirliğine Türkiye için varız.»

Demirel Türkiye'nin şartları tüm partilerle işbirliğini gerektiriyorsa, her partinin bundan imtina edemeyeceğini de söyledi ve **«CHP'nin işbirliği yapılması konusundaki önerisinin, birine işaret olarak meclislerden anarşiyi önleyecek yasa tasarılarının çıkarılmasını engellemeyi bırakması gerektiğini»** bildirdi..

Başbakan Demirel bir soru üzerine, **«Hiç kimse sanmasın ki iki lider el sıkışırsa Türkiye'nin meseleleri halledilir. Ben kimse ile küs değilim ki»** dedi. Diyalog çağrılarının şekilden ve protokolden ibaret kalması halinde de hiçbir meselenin çözümlenemeyeceğini savundu.

Demirel, CHP ile bir koalisyon kurulup kurulmayacağı konusunda da şöyle dedi: «Böyle bir teklifin yapılmasını şu anda anlamıyorum. Sayın Ecevit, böyle bir şey düşünüyorduysa, neden 12 Ekim—16 Kasım arasında böyle bir teklif getirmedi. Şimdi işi gücü bırakıp, koalisyon kurmaya mı çalışalım? Orta yerde hükümet var. Bir hükümet tartışmasına girmek istemiyorum. Aksi halde yanıltıcı olur.»

AP-CHP yöneticileri Baskı Yasaları'nda anlaştılar

Haber Merkezi — Meclislerden biran önce geçirilmesi ve yapılan engellemelerin ortadan kaldırılması için oluşturulan özel komisyonda AP ve CHP bir konuda görüş birliğine vardı, anlaşmaya varılan konularda ortak önerge verilmesi kararlaştırıldı.

CHP'den Uğur Alacakaptan, Cemal Aktaş, AP'den Devlet Bakanı Köksal Toptan, İbrahim Vecdi Aksakal ile Adalet ve İçişleri Komisyonu adına Ömer Lütfi Erzurumluoğlu'nun katıldığı MSP'yi de Şener Battal'ın temsil ettiği toplantıda, önlem paketinin İller İdaresi Kanununda değişiklikler öngören hükümleri taraflarca kabul edildi.

Toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkındaki yasada yapılmak istenen değişiklikler de, AP ve CHP tarafından aynen kabul edildi. Bu konuda AP ve CHP'nin ortak önerge verecekleri bildirildi. MSP ise bu yasadaki bir hükme karşı çıktı.

Baskı yasalarında yer alan ve Devlet Memurları Yasasında değişiklikler öngören madde de AP ve CHP tarafından aynen benimsendi. Dernekler Yasasındaki değişiklikle görüşmelerde taraflar anlaşamadı. Bunun üzerine polis vazife ve selahiyetleri yasasında öngörülen değişiklikler ele alınmadan toplantı sona erdi.

MECLİS'TE GÖRÜŞMELERE BUGÜN DEVAM EDİLECEK

Baskı yasalarının görüşülmesine Millet Meclisi Genel Kurulunun bugünkü oturumunda devam edilecek. Salı günü yapılan görüşmeler sırasında tasarının üçüncü maddesi okunmuş ancak maddenin tümü üzerinde görüşmeler başlamadan çalışma süresinin bitmesi nedeniyle oturum kapanmıştı.

Bugün görüşülecek olan tasarının üçüncü maddesi İl İdare Kanununda çeşitli değişiklikler öngörüyor. Bu maddenin kabul edilmesi halinde de Valiler ya da Kaymakamlar istedikleri takdirde kendi bölgelerinde sivil sıkıyönetimler ilan edebilecekler-dir.

İl İdare Kanunundaki değişiklikte Vali ve Kaymakamlara tanınan yetkiye göre, idareciler bölgelerinde meydana gelen ya da gelmesi muhtemel bir olay karşısında en yakın askeri kuvvet komutanından yardım isteyecek ve yardıma gelen komutan tamamen kendi sorumluluğu altında görev yapabilecek. Meclisin bugünkü oturumunda üçüncü maddenin tamamlanması halinde toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasında öngörülen değişiklikler de ele alınabilecek.

DANIŞMA KURULU TOPLANAMADI

Öte yandan meclisin daha uzun süre çalışabilmesini sağlamak ve baskı yasalarının özel bir gündemle görüşülmesini sağlamak amacıyla AP tarafından toplantıya çağrılan Millet Meclisi Danışma Kurulu toplanamadı.

İDMMA öğrencileri sorunlarının çözümlenmesini istiyor

Haber Merkezi — İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi öğrencileri gece bölümü birinci sınıflarının derslere başlama saatinin 14.00'e alınmasını eleştirdiler. Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi Kültür Derneği (DEMAKD) tarafından yapılan bir basın açıklamasında gece bölümünde derslere başlama saatinin 16.00'ya alınmasının çalışmak zorunda olan emekçi aile çocuklarını zor duruma düşürdüğü belirtilerek amacın İTÜ'de yapıldığı gibi gece bölümünün kaldırılması olduğu ifade edildi. DEMAKD'ın açıklamasında sözkonusu uygulamayla amaçlananlar şu şekilde sıralandı:

«● Birinci sınıflardan başlayarak kademe kademe, İTÜ'de olduğu gibi gece bölümünü kaldırmaktır. Anlaşılan hakim sınıfların gece bölümüne ihtiyaç kalmıyor. Çünkü çift öğretim kendileri için yük olmaktadır. Ders saatlerinin dışında çoğunluğu özel şirketlerin akıl hocalığını yapanlar yıpranmak istemiyorlar. Ve bunu «yöneticiler» baylarımız bugünden açıklamakta sakınca görmüyorlar.

● Çoğunluğu bir takım nedenlerden dolayı çalışmakta olan öğrencilerin, okul ve iş iklimi ile karşıkarşıya getirip iki şıktan birisini seçmek zorunda bırakmak.

● İDMMA'ya yeni gelen birinci sınıf öğrencileriyle, devrimci öğrencilerin ilişki kurmalarını engellemek. Çünkü 1975'lerden beri gelişen devrimci mücadele kendileri için tehlike oluşturmaktadır. Bu tehlikeyi de jandarmanın ve faşistlerin varlığı sayesinde tüm antidemokratik yolları çekinmeden uygulayarak önlemeye çalışmaktadırlar. Fakat baylarımız şu konuda yanılıyorlar, hiçbir güç İDMMA'daki devrimci mücadelenin gelişmesini ve devrimcilerin kitleyle kaynaşmasını engelleyemez. Bunun en bariz kanıtı İDMMA'daki tüm devrimcilerin oluşturduğu eylem birliği platformu ve hayata geçirilen boykottur.»

Bilindiği gibi İDMMA öğrencileri sözkonusu uygulamayı protesto etmek amacıyla 7 Ocak günü iki günlük boykot kararı alarak derslere girmemişlerdi. Boykotun okuldaki tüm ilerici, devrimci öğrenciler tarafından birlikte kararlaştırılıp uygulandığı bildirildi.

Faşistlerin bazı yurtlarına dokunulmadı

Barınacak yeri olmayan binlerce öğrenci zor durumda

- Yüksek öğrenim kurumlarına devam eden 347 bin 239 öğrencinin yüzde 81'i ailelerinin oturdukları kentler dışında öğrenim görüyor

- Devlet yurtlarının kapasitesi gereksinmenin onda birini karşılıyor, ancak bir çok yurdun karakol haline getirilmesi, kayıtlardaki koşullar, bu yurtlarda kalan öğrenci sayısını daha da azalttı

İstanbul (Politika) — Barınabilecek yer bulamayan on binlerce öğrencinin zor durumda oldukları bildiriliyor. Devlet yurtlarının kapasitelerinin sınırlı olmasının yanısıra, özel yurtların ve kiralanabilecek evlerin çok pahalı olması nedeniyle sokakta kalan öğrenciler, sorunlarının çözümlenmesini istiyor.

Edinilen bilgilere göre yüksek öğrenim kurumlarına devam eden 347 bin 239 öğrencinin yüzde 81'i ailelerinin oturdukları kentler dışında öğrenim görüyor. Yaklaşık 278 bin öğrenci devlet ve özel yurtlarla evlerde barınmak zorunda. Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğün'den edinilen bilgilere göre, devlet yurtları barınma gereksinmesinin sadece onda birini karşılayabiliyor. Ancak yurtların bir çoğunun içinde karakollar oluşturulması, yatak kapasitesini düşürdü. Edirnekapı Öğrenci Yurdu'nun tamamen jandarma karakolu haline getirilmesi öğrencilerin barınma olanağını daha da kısıtladı. Atatürk Öğrenci Yurdunda da bir blok polislere bırakıldı. İki bloku öğrencilere açılan bu yurdun diğer blokları kapalı tutuluyor. Vezneciler Kız Yurdu'nun bir bloku da yine polis karakolu haline getirildi. Nevşehir Öğrenci Yurdu da karakol durumunda bulunuyor. İl Özel İdarelere bağlı bir çok öğrenci yurdu da ya faşistlerin işgali altında bulunuyor ya da öğrencilere kapalı tutuluyor. Bu yurtlardan Trabzon, Kahramanmaraş ve Erzurum öğrenci yurtları faşist işgal altında bulunuyor. Bu yurtların ayrıca cephanelik olarak kullanıldığı öne sürülüyor.

Bu arada özel yurtların devlet yurtlarına oranla daha pahalı olması öğrencilerin genel olarak bu yurtlarda kalmasını engelliyor. Bu yurtların aylık ücretleri 2 bin liradan başlıyor. Barınma gereksinmesini ev kiralayarak gidermek isteyen öğrenciler, ev tutabilmek için en az 8 bin lirayı gözden çıkarmak zorunda. Ev sahipleri öğrencilerden daha çok kira ücreti istiyor.

Devlet yurtlarında kalma olanağı elde edebilen öğrencilerin de zor durumda oldukları belirtiliyor. Bu yurtlarda yemek çıkmıyor, doktor bulunmuyor ve ulaşım sorunları çözümlenmiyor. Atatürk Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrenciler, ulaşım sorunlarının çözümü için yeni otobüslerin sefere konmasını istiyorlar.

Öte yandan yurt yönetmeliklerinin antidemokratik olduğunu belirten Devlet yurtlarında kalan öğrenciler, öğrenci temsilciliğinin yeniden hayata geçirilmesini istiyorlar. Bilindiği gibi öğrenci temsilciliği organı 12 Mart'tan sonra kaldırılmıştı.

Faşist cinayetleri aydınlatan polisler Demirel iktidarının boy hedefi oldu

- Kahramanmaraş kırımı ve Cevat Yurdakul cinayeti soruşturan emniyet görevlileri sürgün ediliyor
- Emniyet örgütünde atamaları Pol-Bir'in verdiği listelere göre Emniyet Genel Müdür Muavini Abdülkadir Aksu yapıyor
- Pol-Der Şube Başkanları ve Temsilcileri de sürülüyorlar
- Kamu kuruluşlarında, bakanlıklarda kıyım ve sürgün devam ediyor

Ankara (Politika) — Faşist katliam ve cinayetleri aydınlatan, bu cinayetlere ilişkin soruşturma yürüten ve çeşitli ipuçları elde eden, olayların arkasında MHP'nin ve MHP li yöneticilerin bulunduğunu ortaya çıkaran Emniyet çalışanları Demirel iktidarının boy hedefi oldu. Emniyet Örgütü'nde Pol-Bir'den gelen listelere göre sürgünleri gerçekleştirdiği bildirilen Emniyet Genel Müdür Muavini'nin, Pol-Der Şube Başkanlığı ve temsilcilikleri görevlerini yürütmüş olan ilerici polisleri de birer birer sürgün ettiği bildiriliyor.

Alınan bilgilere göre 24 Aralık'ta Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen faşist katliamı soruşturan Emniyet ekibinin tümü görevlerinden alındılar. Öğrenildiğine göre Kahramanmaraş kırımını soruşturan Emniyet görevlilerinden Balistik Uzmanı **Kazım Ulusay** Denizli'ye, öğretim görevlisi **Abdullah Tezel** Van'a sürüldüler. Aynı ekip içindeki Emniyet Örgütü'nün en başarılı balistik uzmanlarından **Fatih Önal** ile **Ersen Bahçekapılı** da Eğitim Dairesi'nde görevlendirilerek kızağa alındılar.

CHP ağırlıklı hükümet döneminde Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un faşistlerce öldürülmesine ilişkin soruşturmayı yürüten ekip de birer birer kızağa alındılar. Aynı zamanda Bahçelievler'de 7 TİP'linin öldürülmesi olayını aydınlatan ekibin başındaki 1'inci Şube Operasyon Amiri **Zeki Kaman**, 2'nci Şube Müdür Muavini **Rasim Demirkan**, Başkomiser **Şükrü Kaplan** Eğitim Dairesine verilerek görevlerinden uzaklaştırıldılar. Eğitim Dairesi'nde kızağa alınan Emniyet emekçilerinin il dışı tayinlerinin yapılabilmesi için de hazırlıkların sürdüğü öğrenildi.

Bu arada Emniyet Genel Müdürlüğü'nde Demirel Hükümeti'nin işbaşına gelmesinden sonra bir ay içinde 450 kişilik bir sürgün kararnamesi hazırlandığı bildirildi. Atamalarda Emniyet görevlilerinin kıdemlerinin gözönüne alınmadığı, il müdürlerinin dereceleri düşürülerek şube müdürlüklerine getirildikleri belirtiliyor.

Pol-Bir'in hazırladığı listelere göre sürgün kararnamelerini hazırladığı bildirilen Emniyet Genel Müdür Muavini Abdülkadir Aksu'nun MHP'nin ileri gelenleriyle sıkı bir ilişki içinde olduğu kaydediliyor. Demirel Hükümeti'nin müdürlüklere AP yanlılarını getirirken, tüm işlemleri yürüten müdür yardımcılarının MHP'lilerden oluşmasına özen gösterdiği bildiriliyor. Alınan bilgilere göre bugüne dek atamaları yapılan, Polis Enstitüsü Müdürü **İbrahim Metiner** AP'li, Müdür Yardımcısı **Salih Gökakın** MHP'li olarak tanınıyor. Gökakın'ın aynı zamanda MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in yakın bir dostu olduğu ve MHP'nin komando kamplarında verilen eğitimlerde görev aldığı öne sürülüyor. Polis Koleji Müdürü **Abdullah Alpdoğan**'ın da AP yanlısı olmasına karşın muavinliğe getirilen **Tuncay Yılmaz**'ın MHP ile çok yakın bir ilişki içinde bulunduğu bildiriliyor.

MALATYA'DA KURULAN İLİŞKİ

Öte yandan Emniyet Genel Müdürlüğü'ne atanan **Rafet Küçüktiryaki**'nin Malatya Valisi olduğu dönemde, şimdi Genel Müdür Muavinliği'ne getirilen Abdülkadir Aksu'nun da aynı dönemde Malatya Emniyet Müdürlüğü yaptığı öğrenildi. Bilindiği gibi MC Hükümeti sırasında Küçüktiryaki ve Aksu'nun başkanlığında da Malatya'da düzenlenen bir operasyonda üç kişinin kaldığı ev, polisle çatışmaya girdikleri öne sürülerek tanklarla basılmış ve içerdekiler öldürülmüşlerdi.

SÜRGÜNLER

Bu arada bir süre önce kapatılan Pol-Der'in şube başkanlığı ve temsilciliğini yapmış Emniyet emekçileri ile dernek üyesi polislerin il dışı tayinlerinin yapıldığı bildiriliyor. 24 saat çalışıldığı bildirilen Emniyet Genel Müdürlüğü Özlük İşleri Dairesi'nce hazırlanan kararnamelere göre Pol-Der'in Erzincan Şube Başkanı **Kenan Düzgün** ve 20 dernek üyesi, Rize Temsilcisi **Mehmet Demirbaş** ile 15 Pol-Der üyesi, Amasya Şube Başkanı Başkomiser **Mehmet Gözütok** ile Şube Sekreteri **Mehmet Koca** ve Urfa Şube Başkanı **Ali Cangöz** ile 40 dernek üyesinin il dışı tayinleri yapıldı.

Bu arada Cevat Yurdakul Polis Okulu Müdürü **Ahmet Ümit Türegün** Samsun Polis Koleji Müdürü **Saffet Yüksel** de Kütahya Şube Müdürlüğü'ne sürüldüler.

Bu arada Atama İşlemler Şube Müdürü **Muzaffer Özbayrak** Kütahya, Kadro Şube Müdürü **İbrahim Sucu** Eskişehir, Çorum Emniyet Müdürü **Hasan Uyar** Diyarbakır, Kastamonu Emniyet Müdürü **Necmi Ertuğrul** Kayseri şube Müdürlüklerine sürüldüler. Faşistlerce otomobili kurşunlanan ve yaralanan Trabzon Emniyet Müdürü **Yavuz Doğan**'ın da il dışı tayininin hazırlandığı bildirildi. Öte yandan Atama İşlemler Dairesi Şark Masası Şefi Komiser Yardımcısı **Ali Galip Savaşır** Çankırı, **Nizamettin Oflazoğlu** da Kütahya illerine sürüldüler.

ZİYARET

Bu arada geçtiğimiz günlerde Emniyet Genel Müdürü Rafet Küçüktiryaki'nin Pol-Bir Yönetim Kurulu üyelerini kabul ederek bir süre görüştüğü öğrenildi. Bir hafta kadar önce yapılan görüşmede Genel Müdür Yardımcılarının da hazır bulundukları bildirildi.

DİĞER KURUMLARDAKİ SÜRGÜNLER

Orman Bakanlığı'nda bu zamana dek aralarında Tar-Or-Der Genel Başkanı'nın da bulunduğu 27 Orman bölge başmüdürü, 200'ün üzerinde orman işletme müdürü, 300'ü aşkın orman bölge şefi, yüzlerce memur, odacı ve şoförün sürüldüğü bildirildi. Sürgünlerin özellikle faşist işgal altında bulunan illere yapıldığı bildiren Orman ve Tarım Çalışanları İşkolu Birleşme ve Dayanışma Derneği (Tar-Or-Der) Genel Başkanı Abdullah Soner, «Sürgün ve kıyımla faşist katliamların önü alınamaz, yoklar varolamaz, ülkemiz enerji bunalımından kurtulamaz» dedi.

Tar-Or-Der Genel Başkanı Soner yaptığı yazılı açıklamada Orman Bakanlığı'nda sürgüne gönderilen çeşitli mesleklerden emekçinin büyük bir çoğunluğunun üyeleri olduğunu belirterek «Örgütlenme özgürlüğümüz boğazlanmak istenmektedir» dedi. Soner özetle şunları söyledi:

«Başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere bu ülkeyi yönetenlere sesleniyorum:

Kış ortasında ailelerin parçalanması, yuvaların dağıtılması, sürgün ve kıyımların yapılmasıyla ülkemizde adına terör denilen faşist katliamların önü alınamaz, yoklar varolamaz, ülkemiz enerji bunalımından kurtulamaz.

Bu kıyım ve sürgünlerle kimse bizleri bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinden alakoyamayacağı gibi halkın memuru olmaktan da alakoyamayacaktır, bizleri daha da bileyecektir.»

Maden-İş'in BMC'de yetkisi kesinleşti

İzmir (Politika) — BMC işçilerinin Bornova İş Mahkemesi'nde 3 gün devam eden isticvabı (hakim huzurunda beyan) sonuçlandı. Mahkeme önceki gün işçilerin sayısı ve beyanlarını yeterli görerek BMC'de yetkinin Maden-İş'e ait olduğunu kararlaştırdı.

Daha önce isticvab devam ederken Türk-Metal ilk duruşmada hakimi reddetmişti. Bu kez başka bir mahkemenin Türk-Metal'in isteğini reddetmesi üzerine ilk mahkeme isticvaba devam etti. Önceki gün işçilerin beyanını yeterli gören Bornova İş Mahkemesi, yetkinin Türkiye Maden-İş Sendikası'nda olduğunu karara bağladı.

Kararı öğrenen BMC işçilerinin fabrika önünde nalay çekerek sonucu kutladıkları bildirildi. Maden-İş 3. Bölge Temsilcisi Vural Atis, konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

«1965'lerden beri BMC'de sürdürdüğümüz mücadelemiz bugün yetkinin kesinleşmesiyle sonuçlandı. Yiğit BMC işçileri, T. Maden-İş Sendikası saflarına geçtiler. Fabrikalar kaleniz olacak ilkesini benimseyen sendikamız, kalelerine bir kale daha ekledi. Önümüzdeki günlerde başlayacak olan toplu iş sözleşmesi teklif taslağı hazırlaması na başlayacağız. Taslaklar, sendikamız ilkelerinden asla ödün vermeden hazırlanacaktır. Teklif taslağını BMC işyerinde daha önce kurmuş olduğumuz toplusözleşme komitelerinin hazırladıkları teklifleri değerlendirip tüm BMC işçileriyle yapacağımız toplantıda işçilerin yeni öne rilerini de dikkate alarak taslağa son şeklini vereceğiz.

DÜZELTME

9.1.1980 tarihli gazetemizde yayınlanan T.C. Silivri Sulh Hukuk Hakimliği Satış Memurluğu, Dosya No: 1979/9 Satış Gayrimenkul Açık Artırma İlanı'nda Satış tarihleri: 11.12.1980 ve 2-22.2.1980 olarak çıkmıştır. 11-12.2.1980 ve 21-22.2.1980 olarak düzeltir, özür dileriz.

YİTİK

Fen Fakültesi'nden aldığım öğrenci karnemi kaybettim. Geçersizdir.
Nebahat DURMUŞ
Po: 1053

İLAN

İstanbul 10. Asliye Hukuk Hakimliğinden

Sayı: 978/389

Davacı Beyza Özyürek tarafından davalı Ali Latif Özyürek aleyhine ikame olunan boşanma davasında:

Taksim, Feridiye cad. Duvarcı Adem sok. No. 44/46 K. 3'de mukim iken ikametgahı tesbit edilemeyen davalı Ali Latif Özyürek hakkında yapılan duruşma sonunda 18.7.1979 tarih ve 978/389 esas 979/463 karar sayılı ilamı ile boşanmalarına, 142. maddenin tatbiki ile bir sene evlenmekten memnuiyetine, 3.000.— lira vekalet ücreti ile mahkeme masraflarının davalıdan tahsiline karar verilmiş olmakla işbu kararın tebliğinden itibaren bir ay zarfında temyiz etmeniz, etmediğiniz takdirde kesinleşeceği hususu tebligat yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

(Basın: 125 — 1052)

İşçi ücretlerini ödeyebilmek için Ankara Belediyesi'nin 102 milyon liraya ihtiyacı var

Ankara (ANKA) — Ankara Belediyesi'nde çalışan yaklaşık 7 bin işçinin Aralık ayı işçi maaşlarıyla ikramiye ve toplu iş sözleşmesi farklarının ödenebilmesi için 102 milyon liraya gereksinim bulunduğu açıklandı.

Maliye Bakanlığı yetkilileriyle görüşmelerini sürdürdüklerini belirten Belediye Başkan Vekili Mehmet Kapusuz, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan zaten kaynak ve gelir yokluğu çeken yerel yönetimlerin de etkilenmesinin doğal olduğunu söyledi.

Başkan Vekili Kapusuz konuyla ilgili olarak şöyle konuştu:

«İşçilerimizin Aralık ayı maaş tutarı 85 milyon, ikramiye tutarı 20 milyon dikiş parası tutarı 14 milyon 500 bin ve toplu iş sözleşmesi fark tutarı da 72 milyon liradır. Yani işçilerimize Aralık ayında bu ödemeleri yapabilmemiz için 102 milyon liraya gereksinim vardır.»

Kapusuz, konuyla ilgili olarak DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası yöneticileriyle de görüşmeler yaptıklarını kaydederek «Herhangi bir direnişin sorumlusu ne sen dika ne de belediye olacaktır. Tek sorumlu belediye işçilerinin ücretlerinin ödenmesi için gerekli parayı vermeyen hükümet olacaktır.» dedi.

BİNALARINDA ÖLÜM LİSTELERİ VE CİNAYET KANITLARI ELEGEÇEN

ÜGD, muhtıra veren komutanları kutluyor

- Balıkesir ÜGD Başkanının Hava Kuvvetleri Komutanı Şahinkaya'ya çektiği telgrafta: "Milletimizin beklediği yumruğu vurmanız vatan sathında ordumuza olan güveni daha da perçinlemiştir" dedi
- ÜGD İstanbul Şubesi Başkanı Recep Öztürk de, sıkıyönetim ilan edildiğinde güvenlik güçlerine yardımcı olacaklarını bildirmişti. Öztürk Bayrampaşa Cezaevi'nden 13 faşisti kaçırmaktan tutuklu bulunuyor

Haber Merkezi — «Silahlı Kuvvetlerin Görüşü» başlığı altında muhtıra veren komutanlara, ÜGD'lilerden teşekkür telgrafları gönderilmeye başlandı. Balıkesir ÜGD Başkanı Sıtkı Serametli tarafından Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya'ya gönderilen telgrafta, «Milletimizin beklediği yumruğu vurmanız vatan sathında ordumuza olan güveni daha da perçinlemiştir» denildi. Bilindiği gibi Kahramanmaraş olaylarının ardından sıkıyönetim ilan edildiği zaman da İstanbul ÜGD Başkanı Recep Öztürk, sıkıyönetime ellerinden gelen yardımı yapacaklarını bir bildiri ile açıklamıştı. Öztürk, Bayrampaşa Cezaevi'nden 13 faşist katili kaçırmak, ölüm listeleri hazırlamak ve ÜGD binalarını cephanelik haline getirmek suçlarından tutuklu bulunuyor.

ÜGD, SAYGILAR SUNUYOR

ÜGD Balıkesir Şubesi Başkanı Sıtkı Serametli muhtıranın verilmesinden sonra 3 Ocak'ta Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya'ya bir telgraf çekerek duydukları sevinci açıkladı. Telgrafta şöyle denildi:

«Sn. Tahsin Şahinkaya
Hava Kuvvetleri Komutanı
Ankara

Birlcik bağımsız Türk devletinin hayatiyetine son vermek isteyen dış mihraklı ihanet merkezleri ve onların yerli işbirlikçilerine milletimizin beklediği yumruğu vurmanız, vatan sathında ordumuza olan güveni daha da perçinlemiştir. Başta zatı aliniz olmak üzere Türk ordusu personeline saygılarımızı sunarız.

Sıtkı Serametli
Ülkücü Gençlik Derneği
Balıkesir Şubesi Başkanı»

Balıkesir ÜGD Şubesi, geçtiğimiz yıl içindeki terör olayları sırasında üyelerinin cinayet olaylarına karışması ile tanınıyor. Balıkesir'de Necati Eğitim Enstitüsü öğrencisi Engin Nağver'i şişleyerek öldüren İbrahim Keçeci adlı komando da ÜGD'li idi. Yine Balıkesir ÜGD'nin yayın organı «Bengi» Dergisi terör olayları sonucunda aranmış ve aramalarda tabanca, mermi, şişler bulunmuştu. 15 kişi de gözaltına alınmış ve daha sonra tutuklanmıştı. Manisa'da öldürülen eczacı Neşe Gülersoy'un katilinin de Balıkesir ÜGD'ye sı[illegible] gidip geldiği ifade ed[illegible]yor.

İSTANBUL ÜGD BAŞKANI DA, SIKIYÖNETİME YARDIMCI OLACAKTI

Bilindiği gibi İstanbul ÜGD Şube Başkanı Recep Öztürk de sıkıyönetim ilan edildiği günlerde bir açıklama yaparak, sıkıyönetime ellerinden gelen yardımı yapacaklarını bildirmiş, bu amaçla il içinde ÜGD'yi kapattıklarını bildirmişti. Recep Öztürk, yayınladığı bildiride «Sıkıyönetime bütün inancımız ile bir ümit ışığı olarak bakmakta, mal ve can güvenliğini tesis edeceğine ve anarşinin kaynağı olan odaklara kesin darbeyi indireceğine inanıyoruz» diyor ve şöyle devam ediyordu:

«Sıkıyönetime ve mensuplarına yardımcı olmak ve kolaylık sağlamak için en büyük görevimiz ve amacımız olacaktır. Bu itibarla İstanbul'da bulunan bütün çevre teşkilatlarımızı kapatmaya karar vermiş durumdayız.»

Bu bildirinin ardından bir ay geçmeden ÜGD İstanbul Şube Başkanı Öztürk Belgrad ormanlarında işlenen cinayetlerden, bomba atmak ve haraç almak suçlarından tutuklanmıştı. Rec[illegible]türk'ün 50 bin lira ha[illegible]diği şahsın eşi taraf[illegible] teşhis edildiği, teşhis sonrasında ise ailenin otomobiline bomba atıldığı öğrenilmişti.

Fuel-Oil yokluğu odun ve soba karaborsası yarattı

- Okullarda kaloriferlerin yanmamasını protesto eden öğrencilerin boykotları yoğunlaşıyor
- Binlerce işçi, memur, teknik eleman öğleden sonra işyerlerini terkederek eve çekiliyor

Ankara (Politika) — Uzun bir süredir devam eden yakıt sorunu çözümsüzlüğünü sürdürüyor. Çeşitli işyerlerinde binlerce işçi, teknik eleman ve memur soğuk nedeniyle öğleden sonra işyerlerini terkediyor. Elektrik ve odun sobası fiyatları alabildiğine yükselirken yetkililer yakında belli bir rahatlama olacağını öne sürüyorlar. Ancak, nereden ne kadar yakıt geleceği sorularına da yanıt vermekten özenle kaçınıyorlar.

Ülkede, bakanlıklardan çeşitli kamu kuruluşlarına, okullardan, yerel yönetimlere, evlerden fabrikalara dek hemen hiçbir yerde kaloriferler yanmıyor. Kış mevsiminin gelmesi nedeniyle açığa çıkan yakıt sorunu nedeniyle, çalışma veriminin düşürülmemesi için çeşitli birimlerdeki yöneticilerce bir takım önlemler de düşünülüyor. Örneğin yetkililerce Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Avcılık Genel Müdürlüğü'nde «süs» için yapılmış şöminelerin yakılması için çeşitli girişimler sürdürülürken, devlet dairelerindeki yöneticiler de çalışanlarından kendilerini soğuğa göre ayarlamalarını ve ona göre giyinmelerini istiyorlar. Bu arada yakıtsızlık nedeniyle sömestr tatilinin erkene alınmasına rağmen orta öğretime bağlı çeşitli okullarda kaloriferlerin yanmamasını protesto eden öğrencilerin boykotları da arttı. Öğrencilerin haklı istemleri karşısında okul yönetimlerinin de ses çıkaramadığı toplu çıkışların ardından okulun boşaltılmasından sonra, kendilerinin de okullardan ayrıldıkları bildiriliyor.

Fuel-oil yokluğu nedeniyle evlerin yanısıra bazı kamu kuruluşlarına da sobalar kurulduğu bildiriliyor. Alınan bilgilere göre elektrik kesintisinin saat 08.30'da başlayıp 12.30'da sona ermesi nedeniyle öğleye dek elektrik sobası yakamayan çeşitli işyerlerindeki memurlar ısınma gereksinmelerini kurduk ları sobalarda yaktıkları kağıt ve tahta parçalarıyla gideriyorlar.

Orman Bakanlığı'na bağlı Milli Parklar ve Avcılık Genel Müdürlüğü çalışanları da bir imza kampanyası açarak yakıt sorununun çözümlenmesini istediler. Daire müdürlerinden teknisyenlere, mütemedinden odacısına ve en alt birimdeki memurundan sekreterlere dek tüm çalışanların imza attıkları dilekçede bir çözüm bulunmadığı takdirde işyerinin tatil edilmesi isteniyor.

Çözümsüzlük devam ederken TRT'den sık aralıklarla yayınlanan anonslarda da halktan «özveri» isteniyor. Ev kadınlarına ve araç sahiplerine yapılan duyurularda şöyle deniliyor:

«Sayın ev hanımları,

Boşa yakıt harcamayın. Yemek kaynadıktan sonra Bütangazın altını kısmayı unutmayın, yada kapatın.»

«Sayın araç sahipleri,

Gereksiz araç kullanmayın. Gereksiz araç kullanmak, boşa yakıt harcamak demektir.»

YETKİLİLERİN SÖZLERİ

Bu arada görüşlerine baş vurduğumuz Petrol Ofisi yetkilileri, uzun bir süredir devam eden girişimlerden sonuç aldıklarını ve büyük bir rahatlama sağlanacağını öne sürdüler. Ancak Petrol Ofisi yöneticileri bu rahatlamanın ne kadar süreceğini, nereden ne kadar akaryakıt alınabileceği konusunda açıklama yapmaktan özenle kaçındılar.

Ankara'da yoğun kar yagışı yaşamı felce uğrattı

- Otobüsler sefere çıkamadı. Yurttaşlar işlerine yürüyerek gitmek zorunda kaldı

Ankara (A.A.) — Ankara'da kısa aralıklarla duran ve sabaha karşı etkisini artıran yoğun kar yağışı yaşamı büyük ölçüde etkiledi.

Kar yağışı nedeniyle, Ankara'da şehiriçi ulaşımında büyük ölçüde aksamalar meydana geldi, kent halkı otobüs ve minibüs duraklarında uzun kuyruklar oluşturdular.

Kar yağışı nedeniyle, yolların kaygan olması yüzünden zincir takmamış olan EGO otobüsleri, kentin yüksek semtlerine sefer yapamadılar. Bu arada, zincir takmamış olan troleybüslerin de seferleri aksadı. EGO otobüs ve troleybüslerinin seferlerinin aksaması nedeniyle, başkentte birçok yurttaş işyerlerine, öğrenciler ise okullarına yürüyerek gitmek zorunda kaldılar.

TREN SEFERLERİNDEKİ AKSAMA

Kar, kent içi karayolu ulaşımının yanısıra, demiryolu ulaşımını da büyük ölçüde etkiledi. Sincan-Kayaş, Kayaş-Sincan arasında sefer yapan banliyö trenlerinin saatlerinde de aksamalar oldu. Tren seferlerinin normal yapılamaması nedeniyle, Sincan-Kayaş arasındaki istasyonlarda bekleyen çok sayıda yurttaş, karayollarına çıkarak gidecekleri yerlere ulaşmaya çalıştılar.

Bu arada, Elmadağ-Ankara seferini yapan dizel banliyö treni de başkente 1,5 saat geç geldi.

DDY Ankara Gar Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, tren seferlerindeki aksamalar, karların makas başlarını kapatmasından kaynaklandı.

EGO otobüs ve DDY banliyö tren seferlerinde görülen aksamalar yüzünden, Ankaralılar'ın bir bölümü de işyerlerine zamanında ulaşabilmek için dolmuş ve taksilerle gitmek zorunda kaldılar. Bazı dolmuş ve taksi şoförlerinin fazla ücret istemeleri üzerine, tartışmalar çıktı. Kent içinde 7,5 lira olan dolmuş hatlarında yolculardan bazı şoförlerin 25'er lira istediği görüldü. Bazı özel otomobil sahipleri, duraklarda bekleyen yurttaşları ücret karşılığında gidecekleri yerlere taşıdılar.

Siirt'te Eylem Birliği Komitesi, baskı yasalarına karşı mücadele kararı aldı

Siirt (İSTA) — Siirt'te eylem birliği kararı alan 10 demokratik kuruluş, Cumhurbaşkanlığı'na ve Millet Meclisi Başkanlığı'na bir telgraf göndererek baskı yasalarını protesto ettiler ve Demirel iktidarının baskı yasalarına karşı birlikte mücadele edeceklerini bildirdiler.

Ziraatçılar Derneği, TÖB-DER, TÜS-DER, Devrimci Toprak-İş, Baysen İl Temsilciliği, DDKD, DHKD, ilerici liseliler, ilerici gençler tarafından hazırlanan telgrafta şu görüşlere yer verildi:

«Türkiye'de her geçen gün artan terörün kaynağı MHP ve ÜGD olduğu halde bu nu ilerici, demokrat kişi ve kuruluşlara yüklemek, bunların örgütlerini kapatmakla, yeni baskı yasaları çıkartmakla terör önlenemez.

Biz Siirt'teki ilerici ve demokrasiden yana güçler olarak antidemokratik baskı yasalarını kınıyor ve bunlara karşı mücadele edeceğimizi duyuruyoruz.»

TMMOB Başkanı, TSE'deki yasa dışı işgalin kaldırılmasını istedi

Ankara (Politika) — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Teoman Öztürk, bir açıklama yaparak Türk Standartları Enstitüsü'nün yönetimine el konularak Olağanüstü Genel Kurula götürülmesinin yasal olmadığını belirtti. TMMOB'nin bu antidemokratik uygulamaya karşı çıktığını bildiren Öztürk, TSE'deki yasa dışı işgalin kaldırılmasını ve TSE'deki teknik elemanlara da sendikal hakların verilmesini istedi.

TMMOB tarafından açılan iki Danıştay davasıyla TSE'deki usulsüz olarak seçilmiş yönetimin değiştirilmiş olduğunu ve yöneticiler hakkında maliye müfettişlerince kovuşturma açılmış olduğunu kaydeden Öztürk, açıklamasında yönetim belirli bir işlerliğe kavuşmuşken, Başbakan Demirel tarafından yönetime el konulduğunu hatırlattı. Yönetimin, hakkında yasal kovuşturmanın devam ettiği eski Genel Sekretere devredildiğini ve yasalara aykırı olarak Olağanüstü Genel Kurul çağrısının yapıldığını belirten Öztürk açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

«Basına yansıyan çeşitli haberlerde geçmiş yıllarda olduğu gibi bugünkü hükümetin Danıştay kararlarını uygulamamakta olduğu, bir Anayasa suçu olmasına rağmen valilere, emniyet müdürlerine ve Milli Eğitim müdürlerine Danıştay kararlarının uygulanmamasının telkin ettiği anlaşılmaktadır.

TMMOB, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da kamu kuruluşlarının ülke ve halk yararına çalıştırılması ve bu kurumların demokratikleştirilmesi için çalışacak yasal olmayan her türlü girişime karşı çıkacaktır.»

Niğde Belediye seçiminin demokratik olması engellenmeye çalışılıyor

Ankara (Politika) — Köy-Koop Niğde Birlik Başkanı ve Köy-Koop Genel Merkezi Eğitim-Örgütlenme Dairesi Müdürü Akın Birdal önümüzdeki günlerde yapılacak Niğde Belediye Başkanlığı seçiminin demokratik olmasının engellenmeye çalışıldığını bildirdi. Birdal Niğde'de faşist saldırı ve baskıların arttığını belirterek "siyasal iktidar modelleri (uyarılarla) belki bulunabilir, ama yerel yönetimlerin modeli, yerel demokrasi güçlerinde bulunacaktır» dedi.

Niğde'de CHP Yönetim Kurulu üyesi, ilerici Abdurrahman Samaka ve ilerici bir kitapevi sahibinin faşistlerin saldırısına uğradığını, eğitim enstitüsüne 200 faşistin kaydının yapıldığını bildiren Birdal, antidemokratik uygulamaların tümünün Belediye Başkanlığı seçimine bağlı olduğunu söyledi. 20 Ocak'ta yenilenecek seçimlerin salt belediye başkanlığını değil, Niğde halkının kendi isteğini kendisinin belirleyeceği hakkından vazgeçmeyeceğini de saptayacağını belirten Birdal «Bu seçim, gerici faşist güçlerle, ilerici devrimci demokrasi güçleri arasında, 14 Ekim seçimleri sonuçlarından sonra, bu günün bir yeğlemesi ve sınavı olacaktır. Bu sonuç ayrıca demokrasinin bir yaptırım zorlaması değil, temel hak ve özgürlüklere sahip çıkma anlayışının kanıtı olacaktır» dedi.

tırmık — AYDIN ENGİN

Çakmak Çakmak bir Mehmet Çakmak

Mehmet Çakmak'la hiç tanışmadık. Üstelik bugün Mehmet Çakmak'ın ne ölümünün ne de doğumunun yıldönümü. Üstüne üstlük ülkemizde «muhtıra» ile daha da netleşen bir antidemokratik kabarmayı yaşıyoruz. Ülkemiz 12 Mart'ın eşiğinde ve bu tehlike henüz savuşturulabilmiş değil. Dünya'da emperyalizmin savaş kışkırtıcılığı bölgemizde odaklanmış. Böylesine zorlu, böylesine yoğun günler yaşarken biz bu «tırmık» ta Mehmet Çakmak'tan söz ediyoruz.

Yersiz ve gereksiz mi?

Hiç de değil.

Eğer ülkemiz **«12 Mart eşiklerinden»** kurtulacaksa ve bir daha dönmemecesine bu tehlikeyi savuşturabilecekse bu **Mehmet Çakmakgillerin**, oya gibi örüp işledikleri, faşizmin, emperyalizmin, tekellerin, şovenizmin karşısına dikilen «örgütlü güç» ile gerçekleşecek.

Eğer yeryüzünde emperyalizmin savaş kışkırtıcılıkları son bulacak, kalıcı ve adil bir barışın koşulları yaratılacak, ulusal kurtuluş hareketleri sosyalizme sıçrayıp, savaşsız sömürüsüz bir dünyaya bir adım daha yaklaşılacaksa, bu **Mehmet Çakmakgillerin «deryada bir zerre»** kadar katkılarıyla gerçekleşecek ve böyle bir dünya bilinsin ki mucizelerle, şunlarla, bunlarla değil **«deryada bir zerre kadar»** katkılarla gerçekleşecek...

* * *

Mehmet Çakmak'la hiç tanışmadık. Sadece bir kez, tek bir kez Diyarbakır'dan gelen bir telefonun, Diyarbakır'daki ucundan sesini duymuştuk:

— **Merhaba Aydın Arkadaş**, demişti, **İSTA Ajansı'nın sorunları için geleceğim İstanbul'a görüşürüz o zaman...**

— **Görüşürüz arkadaş...** deyip kapamıştık telefonu.

Görüşemedik. Tanışamadık.

Onun yerine, bu görüp tanışmadığımız, karşılaşıp kucaklaşmadığımız **kürt** delikanlısının ölüm haberi geldi.

O günlerde **Politika**, parasal boğuntuların burgacında sesini kısmıştı ve bir kaç yüz baskı ile yetiniyordu. Acımızı, öfkemizi, sınıf kinimizi yüreğimize gömdük, yazamadık.

Mehmet Çakmak'ın, işçi sınıfının savaş yolunda yürüyen bu **kürt** savaşeri'nin ölümünün yıldönümü geldi. **Politika** çıkıyordu, yaygın ve güçlü bir ses olarak yeniden demokrasi savaşımındaki yerini almıştı. Gel gör ki bu kez de bu satırların yazarı Sıkıyönetim Cezaevi'nin demirparmaklıkları ardında, boyu on beş, eni on dört adımlık beton bahçede volta atmakla meşguldü.

Çakmak'ın ölümünün yıldönümünde acımızı, öfkemizi, sınıf kinimizi bir kez daha yüreğimize gömdük, yazamadık.

Şimdi masamızın üzerinde dört mektup duruyor. Mehmet Çakmak'ın ölüm yıldönümü sırasında **Politika** yazılşlerine, özellikle Doğu'dan yağan mektup selinden arta kalmış, değerlendirilememiş dört mektup. Ve Mehmet Çakmak'ı bizden çok, çok iyi anlatan dört mektup...

* * *

Sözü onlara bırakalım...

İlk mektup dört sayfalık. Uzun mu uzun. İmza yerinde **«Seni Unutmayan Arkadaşın»** yazılı. Doğrudan Mehmet Çakmak'a yazılmış bir mektup bu. **Politika**'dan bu mektuba aracılık etmesi istenmiş. Geç de olsa **«Tırmık»** bu görevi yerine getirmeli. Bir küçük cümlesini alıp aktararak da olsa yapmalı bunu.

«Seni unutmayan Arkadaşın» şöyle diyor uzun mektubunun içinde, öfkesinin taşkın bir sele dönüştüğü bir yerinde:

«Mehmet; Anamız avradımız olsun, senin ve senin gibi nice devrim şehidinin hesabını soracağız burjuvaziden, apocu ajan provokatörlerden, bunu böyle bilsinler. Dökülen kanın hesabı kimsede kalmayacak... Mehmet, sen rahat uyu. Ektiğin tohumlar yeşeriyor Doğu'da. Hem de hiç bitmemecesine...»

* * *

Bir başka mektup Necati Işık'tan. Lice'den, Mehmet Çakmak'ın öğretmenlik yaptığı kasabadan. Şöyle diyor:

«Burjuvazi onu vurmakla hareketi baltalayacağını sanmıştı. Oysa bir gitti bin geldi. Hepsi de Mehmet Çakmak'ın yolunda yürüyor...»

Doğru mu acep?

Ektiği tohumlar yeşerdi mi Mehmet Çakmak'ın Doğu'da? Bir gidip bin geldi mi?

Liceli bir başka öğretmen, Turan Serin, Mehmet Çakmak'tan devraldığı bayrağı ve öğrencileri şiirin soylu diliyle anlatıyor. Şiirine bir de fotoğraf eklemiş. Lice'de, ilkokulunun penceresinden bakan «Mehmet Çakmak Öğretmen»in fotoğrafı bu. Çakmak'ın baktığı pencerenin önünde Liceli kürt çocukları oynuyor. **Maşallahlar, Kartopları, Sezginler** oynuyor. Şiir şöyle diyor:

«İşçi sınıfının
savaş yolunda
dal gibi,
taze bir fidan gibi
sevdiği toprağa
düşen
bir Aralık günü,
yaman savaşçı
Öğretmen Mehmet,
bak,
ışık dolu
güzel günlerine
yarınların,
açık bir
pencereden,
....
Maşallah'lar,
Kartop'lar,
Sezgin'ler
19 Aralık'ta
düşen bayrağını
çoktan uzattılar
ışıklı güzel
günlere...

* * *

Evet, görüp tanışamadığımız, karşılaşıp kucaklaşamadığımız, canımız, ciğerimiz, yol arkadaşımız **Öğretmen Mehmet**, ektiğin tohumlar yeşermiş. Uzatmışlar düşürdüğün bayrağı aydınlık güzel günlere... Çakmak çakmak Mehmet Çakmaklarla dolmuş Doğu'nun taşı toprağı.

Ve biz, «zamansız»da deseler, «gecikmiş»de deseler bu Tırmık'ı sana ayırmışız.

Acımızı, sınıf kinimizi yüreğimizde kabartıp, dilimizin döndüğü, elimizin erdiği, yasaların elverdiğince sana bir «tırmık» yazmışız. Üstelik yarın da sana yazmaya karar vermişiz. Hani başta sözünü ettiğimiz dördüncü mektup var ya, işte onu da aktaralım demişiz.

«Zamansız»da deseler, «gecikmiş» de deseler, besbelli ki iyi etmişiz.

Değil mi kurban?

İLAN

ADALAR TEREKE HAKİMLİĞİNDEN

Dos. Es. No: 1977/12 (Tereke)

Büyükadadaki evinde 21.6.1977 tarihinde vefat eden İtalyan uyruklu 1903 doğumlu GUİSEPPE SPİRİDONE kızı MARİYA'dan olma dul Bn. AURORA FABİATO NEDOVA SCOTTO'nun terekesine, terekenin hak sahiplerine intikali için Hakimliğimizce elkonmuşdur.

Tüm araştırmalara rağmen müteveffiyanın mirasçıları resmi belgelerle tacyyün etmemiş ve bir müracaat dahi vukubulmamışdır. Şu durumu ve müteveffiyaya ait Ha[illegible]mize tevdi edilmiş bir resmi vasiyetname ile bir de [illegible] vasiyet tutanağının mevcudiyetine binaen aşağıda açıklanan hususların ilgililere ilanen duyurulmasına karar verilmişdir.

1 — Müteveffiyanın Adalar Noterliğine düzenlettiği 30. 3.977 gün ve 319 yevmiye sayılı resmi vasiyetnamede, Büyükada'nın Yalı Mahallesi Balıkçıl Caddesinde kain olup Tapunun 149 Kütük, 8 Pafta, 17 Ada, 3 Parsel sayısında kayıtlı 911.50 m2. mesahalı terekeye dahil taşınmaz malın üçde birinin Fatma Biçer, Melek Bayüs ve Sevgi Toprak'a mütesaviyen vasiyet edildiği yazılıdır.

2 — Müteveffiyanın ölümünden bir gün önceki 20.6. 1977 pazartesi günü Saadettin Erdem, Uğur Hararlı ve Yorgo Çiropulos isimli şahitlerin huzurunda aynen (...artık kalp krizlerim sıklaştı, yeni bir kriz gelirse bunu atlatamıyacağım, artık ölümüm yaklaştı, Bu bakımdan bütün menkül ve gayrimenkülümü bana senelerdenberi bakan ve bir evlât gibi davranan çocuklarım Fatma Biçer, Sevgi Toprak ve Melek Bayüse bırakdığımı vasiyet ediyorum ve bir vasiyetname tanzimini siz şahitlerden rica ediyorum) diyerek bir sözlü vasiyette bulunduğuna dair düzenlenmiş ve şahitlerin imzaları mevcut tutanak Hakimliğimize PTT aracılığı ile gönderilmişdir.

Hakimliğimizce sözlü vasiyet tutanağında imzaları bulunan şahitlerin tesbit edilen ifadelerinde filhakika vasiyetin bu meâlde vukubulduğu ve fakat vasiyet tutanağındaki sözlerin kelimesi kelimesine müteveffiya tarafından aynen söylenmediği belirtilmiştir.

3 — Mirascılar ile diğer hak sahiplerinin sıfatlarını beyan ederek varsa itirazlarını bildirmek üzere son ilan tarihinden itibaren üç ay içinde Hakimliğimize müracaatları ve bu kimselerden vasiyetin iptali davası açmak isteyenlerin yasal haklarını kullanabilmeleri için keyfiyet ilânen duyurulur.

(Basın: 129 — 1051)

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT - I

09.02 Halk Müziğine Gönül Verenler
09.40 Arşivden Mikrofona
14.32 Dağarcığımızdan
15.15 Birimizin Derdi
Hidayet Sayın'ın yazdığı «Para ve Sevgi» adlı oyun yayınlanacak.
00.02 Gece Yarısından Sonra

TRT - II

09.30 Juliette Greco Söylüyor
10.30 Biz Yaşlılar
12.35 Ezgi Kervanı
17.00 1. İnönü Zaferi
18.00 Bir Dilden Bir Telden
19.30 Hafif Müzik
23.35 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
24.00 Gece ve Müzik

TRT Program

19.00 HABERLER

19.05 BİNBİR GECE MASALLARI

Dizinin «Cimrinin Terliği» adlı 1. bölümü yayınlanacak. Kendine yeni terlik almayacak kadar eli sıkı, ama çok zengin bir tacir konu ediliyor. Cimri tacirin, bir türlü atmaya kıyamadığı eski terliği yüzünden başına o kadar çok dert geliyor ki, öykünün sonunda o terliği aldığına, giydiğine bin pişman oluyor.

19.30 [illegible] EDEBİYATÇILAR

[illegible]u bölümünde, Vedat Nedim Tör'le ele[illegible] Doğan Hızlan bir söyleşide bulunacaklar.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 SAZ ESERLERİ

20.50 1. İNÖNÜ ZAFERİ

Programda, 1. İnönü Savaşı'nı hazırlayan olaylar, 1. İnönü Savaşı ve zaferin yarattığı sonuçlar konu edilecek.

21.15 ŞİRKET

Sürekli filmin «Amerika'yı Kurtaran Kız» adlı 2. bölümü yayınlanacak. Hazırlanmış ve beğenilmiş olan Bizim Amerika adlı dizinin düzeltilmesi görevini üstlenen Ellen'in çalışması, işi başarıyla bitirip ödüllendirilmesi konu ediliyor.

22.05 BALE

22.50 HABERLER